

BACIL

KAZALO

VSEBINA.....	1
SREČA	4
TATJANA IN ONJEGIN – »TAKRAT« IN DANES.....	5
SLOVENSKI REALIZEM IN ZNAČAJEVKA.....	6
LIK ŽENSKE V LITERATURI	7
LIBERTÉ, ÉGALITÉ, FRATERNITÉ ¹	10
SONET MOJI LJUBEZNI.....	11
ANATOMIJA IN FIZIOLOGIJA.....	12
°AKROSTIHI °.....	14
SREČA	15
° GLEDALIŠKI ABONMA °.....	17
° BEREMO MIMOVRSSTE.COM °.....	23
SREČA	29
6. NARAVOSLOVNI TABOR ZA NADARJENE DIJAKE – JEZERSKO	30
EKSKURZIJA V PRAGO – ČEŠKA (27. 10. – 29. 10. 2018)	32
STROKOVNA EKSKURZIJA V PODJETJU KANA IN THERMANI LAŠKO.....	33
EKSKURZIJA V ISTAMBUL	34
MEDNARODNA IZMENJAVA - FINSKA	38
MEDNARODNA IZMENJAVA - ŠPANIJA.....	39
PODJETNIŠTVO	41
° CANKARJEVO TEKMOVANJE °.....	42
LIK MATERE V CANKARJEVEM BESEDILU	45
SREČA	46
° HAIKUJI °.....	47
TIH JESENSKI ČAS.....	50
MOJ OČE.....	51
NEKEGA ZIMSKEGA VEČERA	52
BESEDA NI KONJ	53
MOJ STALNI NEIZOGIBNI ZVESTI SPREMLJEVALEC – MOBILNI TELEFON	54
◦ LITERARNI NATEČAJ ◦	55
◦ ŠOLSKI KULTURNI DNEVI ◦.....	59
FILMSKA VZGOJA	61
SREČA	63

BACIL 2020

Ali si že kdaj držal/a pravi Bacil v rokah? No, zdaj ga! Hvala, da si si vzel/a čas in celo odprl/a na uvodno stran. Malo vas je takih. Zakaj? Ne vem.

Če si boš še za dodatnih 15 min vzel/a čas in malce odložil/a telefon, te bo naš Bacil popeljal skozi čudovite zgodbe, pesmi, ideje in dogodivščine tvojih sošolk/cev, kolegov ali celo neznancev.

Prijetno popotovanje ti želimo.

Uredništvo Bacila 2020

SREČA

Sreča. Kratka beseda, ki pomeni veliko več, kot se sliši. Ko sem zaslišala to besedo, sem se sama sprva vprašala, kdaj sem se nazadnje zavedala, da sem srečna.

Sprva mi je na misel prišel dogodek, ki se je zgodil skoraj dve leti nazaj. Z očetom sva ob enajstih zvečer pekla piškote. Zdaj, ko razmišljam o tem, se mi zdi vse čisto preprosto. Nisva veliko govorila, če sem odkrita, še danes ne. Oba sva se osredotočila na oblikovanje kroglic iz svetle, goste mase, v ozadju pa je odmevala glasba iz radija. Spomnim se prijetnega občutka in čeprav sva si bila s hrbti obrnjena drug proti drugemu ter si nisva izrekla niti besede, sem sama pri sebi pomislila: to je sreča.

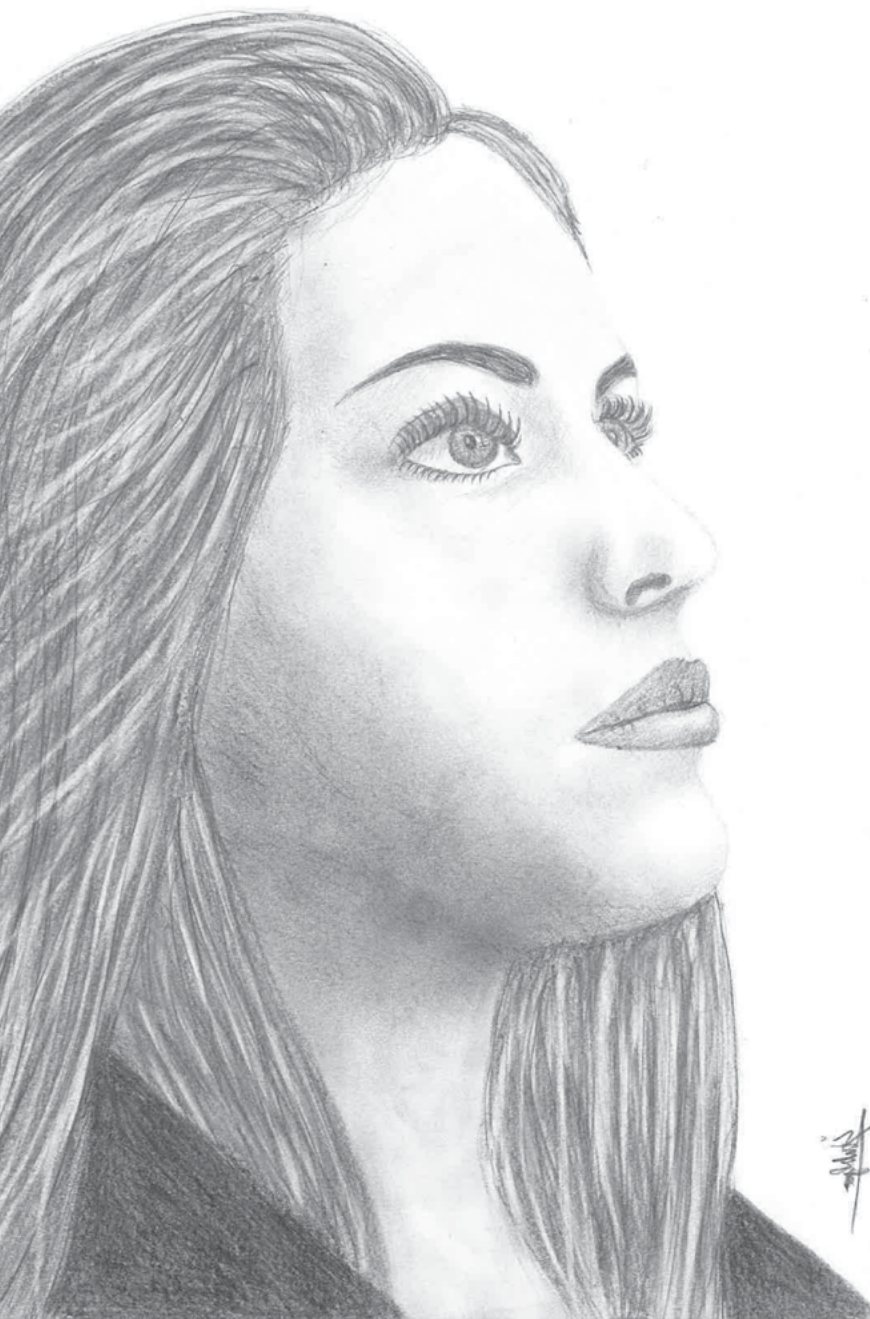
A zakaj so se mi ob besedi 'sreča' misli obrnile na dogodek, ki se je zgodil tako dolgo nazaj? Spomnim se, kaj vse se je zgodilo po tem, kako so moje misli za daljši čas prešle na temnejšo stran in kako sem ob vsaki rahlo slabi situaciji sedela ob postelji s solzami v očeh ter razmišljala o teh veselih trenutkih. Grozno se sliši, a ko sem takrat pomislila na dobre trenutke, sem se počutila, kot da takih čustev v življenju ne bom več srečala. Zdaj, skoraj eno leto pozneje, lahko ponosno povem, da to ni res.

Nekega večera sem se pogovarjala s prijateljico, ki živi na drugi strani sveta. Omenila sem ji svoje misli o sreči ter nesreči, ona pa mi je nazaj rekla le eno besedo: *balance*, oziroma v slovenščini, ravnotežje. Sama je menila, da je življenje vsakega človeka v ravnovesju. Ničče ni vedno srečen, a vseeno imamo vsi trenutke, ko nam je lepo. Tega pa se seveda ne zavedamo vedno. Ob besedi 'sreča' sem se sprva spomnila na dogodek pred dvema letoma. Zakaj? Ker sem se takrat zavedala, da sem srečna, seveda pa sem bila srečna tudi, ko me je prišla obiskat sestra, ko smo s prijateljicami šle na kosilo, ko sem dobila dobro oceno pri matematiki in ko sva z mami šli na tisti koncert pred nekaj meseci.

Preden sem začela pisati ta spis, nam je profesorica povedala pregovor, ki mi še zdaj odmeva v mislih. »Sreča človeka le sreča, ujeti se ne da.« To mi je dalo malo misliti in moram reči, da se s temi besedami nekako ne strinjam. Ko sem ob svojem slabem trenutku objokana ter vsa čustvena sedela na postelji in se smilila sama sebi o tem, kako ne bom nikoli več srečna, sem imela že misli, da bi vsemu skupaj dala konec. Potem pa sem si obrisala solze ter se odločila, da dam življenju še eno priložnost. Da dam sebi še eno priložnost. Naučila sem se, da sreča ne pride sama od sebe. Sreča ni prišla do mene, ko sem sedela na postelji, jaz sem prišla do sreče s tem, da sem vstala, stopila v stik z drugimi in začela iskati pomoč.

O tem se nisem pogovarjala z nikomer, ne s terapeutko, ne z mamo, ne z najboljšo prijateljico. Bilo je nekaj, kar sem se morala zavedati sama in nekaj, kar sem se morala naučiti sama. Seveda sem potrebovala čas. Nisem se eno noč odločila, da bom od takrat naprej vesela ter se naslednji dan zbudila z nasmeškom na obrazu. A s trdim delom sem danes boljše, kakor sem bila prej. Veliko boljše, seveda pa to ni prišlo samo od sebe. V življenju se je potrebno boriti, delati, sreča je le trofej.

ŠIFRA: 78132169

TATJANA IN ONJEGIN – »TAKRAT« IN DANES

Tatjana je dekle, ki živi na podežlju s svojo sestro in njeno družino. Sestra Olga se zaroči z Lenskim, kateri je Onjeginov prijatelj. Medtem ko Onjeginov stric leži na smrtni postelji, povabi svojega nečaka na obisk. Tako Onjegin pride na podeželje in takrat ga Tatjana prvič zagleda – to je bila ljubezen na prvi pogled. Ta sicer kasneje bolj poredko zahaja k njim in Tatjana postane izredno žalostna. Želi si ga videti, zato mu nekega dne napiše pismo. Iz le tega izvemo, da je Tatjana zelo čustvena oseba. Onjegin ima zares močan vpliv nanjo in na njeno razmišljanje. V pismu se ne sprašuje samo o tem, ali bi lahko bila z njim srečna, temveč razmišlja v nekem globljem pomenu ljubezni. Zdi se ji, kot da je Bog to načrtoval in da sta si usojena. Popolnoma se mu preda in izlije svoja občutja na papir. Bolj proti koncu pisma izvem, da se preda usodi, torej spozna, da ne bo nikoli bila z njim. Postane razočarana, postane jo sram in strah. A pismo vseeno napiše do konca in ga pošlje. Lahko bi rekla, da je Tatjana preprosto, skromno vaško dekle, ki si želi biti ljubljeno.

Iz vsega tega lahko sklepam, da je Tatjana romantični tip osebe. Je zelo ljubeča, njena domišljija nima konca in nekako je v razkolu med tem kar si želi in resničnostjo. Neprestano razmišlja o Onjeginu in je prepričana, da bo pristala z njim, vendar ve, da to ni mogoče, saj ji on te ljubezni ne vrača, ji ne odgovarja na pisma. Nekako se počuti nesprejeto v družbi, pravi, da je sama, da je nobeden ne razume. Sprta je z družbo ter sama s sabo. Hoče najti nek notranji mir, a ji domišljija tega ne dopušča. Res je, da se toliko let kasneje zaroči, a še vedno je Onjegin tisti, katerega ljubi. Odloči se, da bo zvesta možu, a pravi, da bi dala vse za tiste čase, ko je živela na vasi in imela skromno življenje. Da bi dala vse, da bi se z Onjeginom stvari razpletle drugače.

Ko razmišljam o tem, če bi Tatjano lahko postavila v današnji čas, iskreno - ne vem. Današnja družba razmišlja popolnoma drugače. Ne izkazujemo si več čustev, držimo se bolj zase in nobenemu ne pustimo blizu. Vsak izmed nas ima bujno domišljijo, sploh kadar je govora o ljubezni – o tem ne dvomim. Lahko bi rekli, da je vsak izmed nas na nek način »romantičen človek«. Ne počutimo se sprejete v družbi, pogostokrat smo razočarani in si ustvarjamo določene scenarije v glavi. Na nek način smo podobni Tatjani in zato mogoče lahko rečem, da bi jo lahko postavila v današnji čas. Velikokrat se zgodi, da se dekleta zaljubimo v »napačne« in postanemo razočarane. A življenje gre naprej in si me, kot tudi Tatjana, najdemo nove življenjske sopotnike in živimo dalje, pa čeprav z majhno brazgotinico v srcu.

Danes se mi Tatjanino ravnanje zdi pretirano. Preveč hitro in močno se je zaljubila. S pismom je sicer povedala kaj čuti, vendar danes (vsaj po mojem mnenju) tega nobeden ne bi naredil. Ljudje smo postali veliko bolj zaprti in nedotakljivi. Onjegin neprestano zavrača njeno ljubezen. Dvori ji, kadar je že prepozno. Je mlad, razgledan, a vsega naveličan ruski plemič. Njegovo življenje je monotono in nezanimivo. Hodi na zabave, menja dan z nočjo in obratno. Izgubil je smisel do polnega, zabavnega življenja, je čudaški, v sodobnem času bi lahko rekli, da je že skoraj depresiven.

Onjegin in Tatjana sta si popolnoma različna. On je plemenit človek, hodi na zabave, ona pa preprosto dekle, ki se takih dogodkov pač ne udeležuje. Tatjana je izredno čustvena, vse opazi, želi si biti ljubljena, ob sebi si želi imeti nekoga, Onjegin pa se od vsega tega odklanja. Ni mu do ljubezni, topline, raje je sam. Je hladen in ne izraža čustev. Kasneje se sicer zadeve in okoliščine spremenijo in Tatjano ugleda na drugačen način. A prepozno. Tatjana se mu upre, postane odločna oseba, a še vedno v ozadju čutimo ljubečo in preprosto dekle, katero je bila nekoč.

Vprašanje: »Ali bi lahko Tatjano in Onjegina uvrstila v današnjo družbo?« - Seveda bi lahko. Ogromno deklet se zaljubi v »napačne«. Zares si želimo biti z njimi, a nam oni ne dajo priložnosti, nas ne poslušajo. Res je, da danes ne pišemo pisem, a zato obstajajo socialna omrežja. Velikokrat ostanemo zlomljenih src, a se tako kot Tatjana poberemo in gremo naprej. In ravno, ko imamo življenje spet na pravi poti, se vrnejo in prosijo za še eno priložnost. A prepozno.

Že prvič, ko sem prebrala Tatjanino pismo Onjeginu, sem pomislila na današnjo družbo. Kako bi bil svet lažji, če bi se poslušali in komunicirali med seboj. Kako bi bilo lažje živeti, če bi si upali in pustili čutiti. Če nas ne bi bilo strah tvegati in živeti življenje »na polno«. Če bi prevladovala iskrenost in ne zahrbtnost. Če bi pustili domišljiji prosto pot in se ne obremenjevali. Če se ne bi spreminjali zaradi drugih. Če bi se vsak dan zbudili z mislijo »Danes bo lep dan. Zmorem in naredil/a bom vse kar je v moji moči, da se bom imel/a lepo in spremenil/a svet na boljše!«. Če bi si upali biti drzni. Če bi besedo ljubezen zares sprejeli v njenem pravem pomenu in bi si pustili biti ljubljene.

Rea Mandić, 3. Ka

SLOVENSKI REALIZEM IN ZNAČAJEVKA

Obdobje druge polovice 19. stoletja na Slovenskem imenujemo obdobje med romantiko in realizmom. Trajalo je od leta 1844 do leta 1899. Do leta 1858 je imel vso kulturno in politično pobudo v rokah Janez Bleiweis in njegovi sodelavci, imenovani staroslovenci. Staroslovenci so prirejali kulturne in zabavne prireditve po mestih in trgih, imenovane čitalnice.

Mladostlovenci so začeli delovati po letu 1858, ko so začeli izdajati revijo Slovenski glasnik, kasneje tudi Slovenski narod. Prirejali so shode, ki so se imenovali tabori, s katerimi so širili slovensko narodno zavest. Priredili pa so tudi program Zedinjena Slovenija.

V Celovcu se je ustanovila založba Mohorjeva družba. Duhovniki so tako širili knjige med

preprostejšim ljudstvom. Kasneje se je v Ljubljani ustanovila založba Slovenska matica, ki je izdajala tudi znanstvene in esejistične knjige.

Mislim, da sta bili najbolj pomembni založbi Mohorjeva družba in Slovenska matica, saj sta knjige širili med preprostejše ljudstvo in jih naredili dostopne vsem.

Pesnike in pisatelje slovenskega realizma lahko razdelimo v tri generacije. Prva generacija, rojena v tridesetih letih 19. stoletja, so bili Janez Trdina, Fran Levstik, Fran Erjavec, Simon Jenko in Josip Stritar. Druga generacija, rojena leta 1844, sta bila Josip Jurčič in Simon Gregorčič. Tretja generacija, rojena po letu 1855, pa so bili Janko Kersnik, Ivan Tavčar in Anton Aškerc.

Značajevke sta pisala predvsem Josip Jurčič in Simon Jenko. Značajevka je novela, ki navadno opisuje en dogodek ali osebo. Pripovedovalec zgodbo pove na hudomušen način.

Name je najmočnejši vtis napravila značajevka Tilka. Tilka je bil 25-letni fant, ki je bil nekoliko umsko zaostal, imel pa je tudi krive noge. Njegova starša sta mu zato našla nevesto. Ko sta mu povedala novico, da mora snubit to dekle, ga je ponoči tlačila mora in zjutraj ni mogel jesti zajtrka. Oče mu je posodil obleko, ki pa je bila Tilku prevelika. Vzel je tudi očetovo pipo, s katero je želel pokazati svojo moškost. S hlapcem sta šla snubit in na poti je Tilka vrgel kamen v hrast, da bi dobil dobro znamenje, vendar je bilo to znamenje slabo. Ko sta prišla do hiše, so se jima vsi smejali. Tudi Tilku se njegova nevesta ni zdela lepa. Zaradi posmehovanja je zbežal domov in tako ostal brez neveste.

Ta značajevka je name naredila močan vtis zato, ker je bil Tilka mlad fant, krivih nog, nekoliko zaostal, a je še vedno prijazen in prisrčen. Čeprav se je videla njegova zaostalost, je zbral pogum in šel snubit svojo nevesto. Želel pa se je tudi dokazati s pipo. Vendar je bilo vse to zaman, saj so se mu vsi le posmehovali. Mogoče mu starša ne bi smela iskati neveste, saj bi si jo moral najti sam, ko bi bil na to pripravljen in bi si to sam želel.

Vsak, ne glede na njegovo stanje, ima pravico, da si sam poišče osebo, s katero želi preživeti svoje življenje. Mislim, da ni prav, da bi drugi odločali o tem.

Živa Bašnec, 3.L

LIK ŽENSKE V LITERaturi

V obdobju realizma ženske večinoma zasedajo stranske vloge in sicer v liku matere, žene, ki je podrejena moškemu in je na nižjem socialnem položaju, do izobrazbe se v tem času ne prebije. Ženske nimajo svojega temeljnega poklica, njihova osrednja skrb je skrb za gospodinjstvo, uspešnost ženske pa se kaže v tem, kakšna bo pot njenih otrok. Velikokrat je izražena njihova požrtvovalnost, nežnost, ranljivost, usmiljenost, sočutje, prikazane so kot šibkejši spol. Podrejene so bile moškim in so bile prisiljene ravnati po njihovi volji. Pogosto so občutljive in ranljive, imajo strto srce, pri tem pa so predane usodi in ne morejo ničesar storiti.

V primeru dela Ivana Cankarja, in sicer v socialno družinskem romanu Na klancu, je Franckina mati svoje napake in jezo znašala nad nedolžnim otrokom in pokazala svojo temno plat. Kljub temu pa Francka odraste v samostojno sočutno žensko. Čeprav je imela težko življenje, se bori do konca, bolj kot zase za svoje otroke, kateri so ji center njenega ozkega, enoličnega sveta, polnega revščine. Francka ni vedela, kaj pomeni ljubezen in je zato naivno podlegla lažnemu umetnikovemu občudovanju, kateri ji je strl srce. Njeno srce pa je bilo s prezgodnjo smrtjo otrok in bližnjih še večkrat strto, saj so dokaz, da kljub svojemu boju ni uspela povzdigniti svojih otrok na boljši položaj. Kljub vsem moževim napakam, mu je bila zvesta.

V Jari gospodi, ki je delo Janka Kersnika, Ančka predstavlja vlogo neizobražene, naivne ženske, katero si moški zlahka izmenjujejo, ona pa se jim pusti. Ne pokaže svoje odločnosti in pripadnosti. Kot bralka sem njeno vlogo začutila, kot da si jo moški podajajo kot kepico snega, ona pa je

zadovoljna ob njihovi pozornosti. Potem se moški naveličajo žoganja, jo odvržejo in se umaknejo vsak na svojo pot. Ta kepica snega pa izpuhti oz. jo zunanji dejavniki (sonce, dež) spravijo v šibek položaj in izpuhti kot lanski sneg, za katerega ni nikomur mar.

V Visoški kroniki, delu Ivana Tavčarja, je Izidorjeva mati prikazana v stranski vlogi skrbne, ponižne matere, ki je podrejena moškemu. Center sveta so ji njeni otroci (Izidor in njegov mlajši brat Jurij). Polna je usmiljenja in skrbna do svojih sinov, povije Izidorjev odsekani mezinec. Svojega moža si ne upa okarati za njegova dejanja, raje se ponižno umakne. Agata predstavlja lik ženske, ki se prepusti svoji usodi. Namenjena je bila Izidorju (zaradi dolgov očeta) in se mu prepustila. Zgodba se potem zaplete, saj je bila zaradi moškega ljubosumja in maščevalnosti obsojena čarovništva. V tem težkem obdobju ni pokazala odločnosti. Pred smrtjo pa jo zatem reši Izidorjev brat Jurij, predstavnik močnejšega lika. Ženske so podvržene izkazovanju čustev, usmiljenosti in hvaležnosti. Lik za prikaz usmiljenosti in sočutnosti je zagotovo Margareta, ki vzame v svojo oskrbo pohabljenega Izidorja in mu izrazi zvestobo.

V Evropski literaturi pa je prikazana močna želja ženske po enakopravnosti z moškim, po medsebojnem spoštovanju in prevzemanju odgovornosti. Nora iz Ibsenove drame (Nora ali hiša lutk) spada pod skrajni objektivni realizem oz. naturalizem, kjer je človek določen z dednostjo, okoljem in časom, v katerem živi. Prikazovali so snovi, katerim so se prej izogibali, to so tabu teme npr. prostitucija, alkoholizem, nasilje, revščina ... Ženska je takrat bogastvo le podedovala oz. ga pridobila preko moža. Lik Nore prikaže njeno požrtvovalnost do moža, hkrati pa tudi potrebo po močnejši vlogi ženske, jo je gnala v ponaredbo podpisa. Moža in njune otroke je imela neizmerno rada, prav tako pa je imel tudi mož rad njo, vendar je od nje pričakoval, da se mu bo podredila kot lutka, ga občudovala, skrbela zanj in za otroke in se ne vmešavala v njegove zadeve. V odkritju resnice Nora spozna, da možu več pomeni njegov družbeni položaj kot njena požrtvovalnost in ljubezen. Želja po samostojnosti in njena strtost ob spoznanju resnice jo privede do tega, da zapusti njega in njune ljubljene otroke.

Gustave Flaubert je bil objektivni realist, ki je pisal predvsem o meščanski družbi svojega časa. Napisal je roman *Gospa Bovary*. Ema Bovary predstavlja lik ženske, katera hrepeni po življenju kot ga doživljajo srečni junaki iz romanov. Tu je lik ženske že osrednja vloga. Njena zveza s sicer dobrim, poštenim, spoštljivim, deloholičnim zdravnikom, ji tega ne omogoča. To pa jo povede v svet, ki prikazuje žensko nečistost z ljubimcem Rudolphom in vizijo neresničnih idealov. Spogledovanje in želja po idealnem življenju jo privede do točke, ko se svet v njej poruši in jo prisili v samomor.

Lik ženske v literaturi se spreminja skladno z razvojem družbe. V obdobju realizma so ženske predstavljene kot nežnejši, nemočni spol, ki nima možnosti vzpona in ključnega pomena pri razvoju družbe. Bile so postavljene v stranske vloge, katerih glavna skrb je bila vodenje gospodinjstva. Z razvojem družbe pa ženska preide iz ozadja v ospredje, pisatelji izpostavijo problematiko in vsakodnevno stisko žensk, vendar še zmeraj niso enakopravne moškim. Bolj pa so nam približana njihova razmišljanja, želje, potrebe in tudi pomanjkljivosti. V današnjem času, po toliko letih razvoja, se še vedno borimo proti predsodkom, da so ženske dobre le za kuhanje, pospravljanje in vzgajanje otrok. V nekaterih družbah smo se uspešno spopadli z njimi, nekatere pa so šele na začetku boja za enakopravnost med spoloma.

Taja Kariž, 4. Fa

LIBERTÉ, ÉGALITÉ, FRATERNITÉ¹

V zgodovini mnoge ženske bitke so se bíle,
ki so za nas danes marsikaj na bolje obrnile.
Hvala Emily², ki takrat pred konja v galopu si skočila,
da bom jaz danes lahko predsednico volila.

Četudi se je marsikaj na bolje spremenilo,
premnogi dogodki nosijo grenko sporočilo.
Na Arabskem polotoku so priznanja podelili,
a nagrade za enakost med spoloma le moški so dobili.

Da nekoč ženska noga v hindujski tempelj bo stopila³
in da organizacija *Jaz tudi*⁴ dela več ne bo dobila,
moramo ženske vseh barv, ver, poklicev skupaj stopiti
in še naprej za enakopravnost spolov se boriti.

1 Slogan francoske revolucije in ideja razsvetljenstva, ki v prevodu pomeni svoboda, enakost, bratstvo, je aktualen še danes. Če ga prenesemo na problem neenakosti med spoloma, lahko predstavlja ideal, ko bi bili moški in ženske svobodni, enaki in bi se z roko v roki borili za skupno dobro.

2 Emily Davison je bila ena izmed sufražetk, ki so se v 20. stoletju skupaj z drugimi ženskami borile za žensko volilno pravico.

3 V začetku letošnjega leta sta dve ženski vstopili v enega najsvetejših hindujskih templjev v južnem delu Indije, kar je sprožilo spopade med zagovorniki in nasprotniki pravice do vstopa v tempelj za ženske, stare med 10 in 50 let.

4 Gibanje *Jaz tudi* ali (angleško *Me Too*) se bori proti spolnemu nadlegovanju in si prizadeva za enakopravnost med spoloma.

Manca Patačko Koderman, 4. Fb

(Šol. leto 2018/19)

SONET MOJI LJUBEZNI

Prišel je dan, ko tebe sem spoznala,
ko gledala tvoje oči sem lepe,
skoznje videla sem dan,
ljubezen prava je, sem verovala.

Vedela sem, da si zame pravi ti,
dotikov tvojih sem si želela,
da roko mi boš dal, sem res verjela,
življenje moje se mi znova vrti.

Povej, da to je res in niso sanje,
kod hodil si sedaj, povej,
fant veš, da moje pravo si
spoznanje.

Ljubezen zdaj brez tebe smisla
nima,
življenje je naporno potovanje
in dan brez tebe je kot dolga mrzla
zima.

Deja Dolenc, 3. Za

ANATOMIJA IN FIZIOLOGIJA

Človeško telo,
zanimivo zelo.
Izveš vse,
kar zanima te.
Vse za prakso življenja,
večnega hitenja.

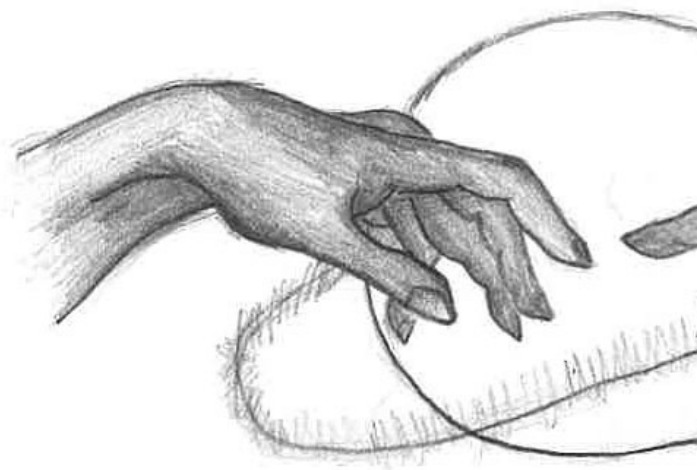
Prvi ukaz,
da obvladaš vsak latinski izraz,
ki jih boš potreboval,
da se boš sporazumevali znal.

Naslednja tema je celica,
telesna poveljnica.
V njej poteka celično dihanje,
plinov izmenjevanje.

Prvi organski sistem je koža,
po kateri sončni žarek te boža.
Iz katere po žlezah teče znoj
in loj.

Kaj je to okostje?
To je podjetje,
kjer delajo kosti,
ki pripomorejo k gibalni kakovosti.

To podjetje pa rado sodeluje tudi z mišicami,
ki nam s kostmi pomagajo po poti med gorami,
z njimi se lahko premikamo
in nove avanture doživljamo.

Po pogovarjanju o premiku,
gremo k jeziku,
na vrsti so prebavila,
za njimi obtočila.

Ko se hrana prebavi,
se pot tu ne ustavi,
hranilne snovi potujejo v kri,
v pravi meri.

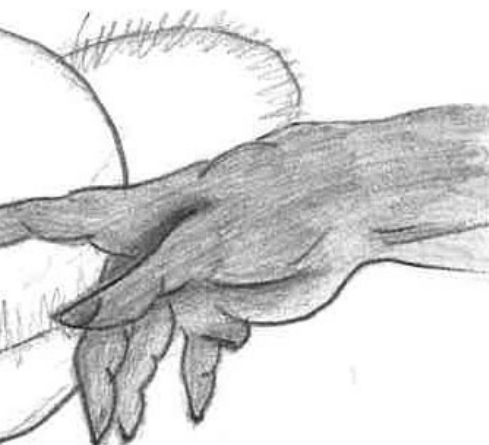
Vsak junak,
pa diha zrak,
to ne bi šlo,
če dihal ne bi bilo.

Tudi razmnožiti se moramo,
saj mi to zmoremo,
spolovila za to poskrbijo,
da se ljudje na Zemlji obdržijo.

Vonjaš cvetje,
in slišiš ptičje petje?
S čutili zaznavamo tudi tip,
vid in srčni utrip.

Vsi ti signali pa gredo v živčevje,
ki najbolj pomembno je.
Saj daje navodila,
za telo pomembna sporočila.

Zdaj pa se mi mudi,
me na stranišče tišči,
res je sila,
aja, zadnji organski sistem so sečila.

°AKROSTIHI °

FARMACIJA

Formule, enačbe, teorija,

Analiza, oblikovanje, to sama je piplarija.

Računanje povzroča nam velike težave,

Merjenje in tehtanje – brez tega ni zabave.

Alkani, alkeni, organske spojine,

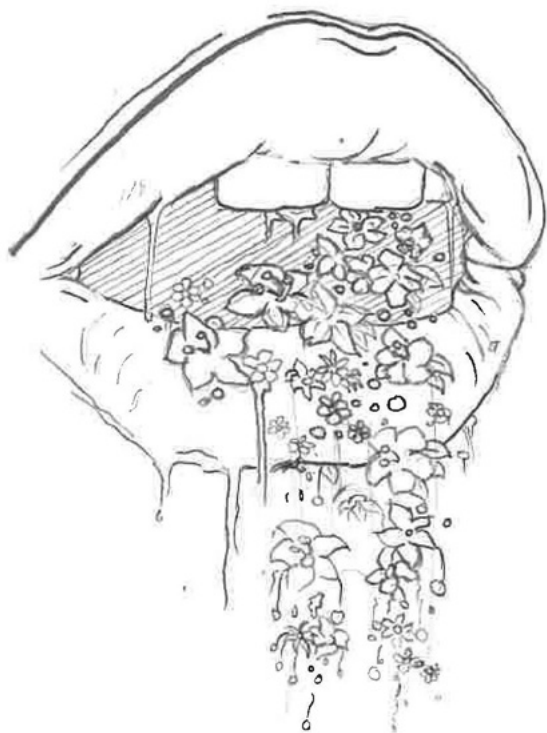
Celi veseli izdelujemo zdravilne učinkovine.

Inovativnost in natančnost pomembni sta prvini,

Jezni in obupani, ker nam je težko,

Ampak se na koncu vse super bo izšlo.

Tjaša Dolenc, 3. Fc

POLJUB

Pogled nanj vzpodbudi misel,

Občutek, kot je neizmerna sreča,

Lica postajajo že vsa rdeča,

Jezik pa govori le še nesmisel.

Ustnice želijo le tega stika,

Bližnjega srečanja in njegovega dotika.

Manca Hiršel, 3. Fc

Sreča. Izjemno širok pojem. Najprej pomislim na to, kaj me je osrečevalo kot otroka. Jesen. Prosto tekanje med odpadlimi listi. Zima. Rdeča lička in svetlikajoče oči ob gledanju snežink. Pomlad. Ko se dnevi daljšajo in sem lahko dlje ostala zunaj. Poletje. Ko sem se počutila drzno in srečno, kadar sem ob poznih urah z veliko žlico zajela v banjico mojega najljubšega čokoladnega sladoleda. Da, preproste stvari so me takrat osrečevale. Kaj pa zdaj? Ali srečo zares najdem v tako preprostih stvareh? Ali sem besedo sreča začela dojemati tudi v nekem drugem, globljem pomenu?

Znano je, da se ljudje z leti spreminjamo in z našim zunanjim videzom se spreminjajo tudi naša dojemanja in prepričanja. Nekateri se, kljub resnosti in pričakovanju drugih, radi spremenimo nazaj v otroke in občutimo srečo že z najmanjšo malenkostjo. Rada verjamem, da sem jaz ena izmed takih ljudi, pa čeprav sem v bistvu sama še vedno otrok. Spet, druge bi sicer tudi lahko opredelila s pojmom: »srečni ljudje«, vendar dvomim, da so zares srečni. Srečni samo in zgolj zato, ker si sami tako želijo in ne ker jim drugi narekujejo, da morejo to biti. Jaz taki sreči, ki si ji ne izbereš sam, pravim plastična sreča. Vendar, zakaj plastična, boste vprašali? Plastika je umetna surovina. Tudi sreča je lahko umetna. Vidite podobnosti? Sreča, ki je nekomu vsiljena, je umetna, plastična. »Plastično srečni« smo takrat, ko se od nas to pričakuje, kadar se bojimo zavzeti zase in se raje zadovoljimo s tistim, kar nam ponujajo drugi. Ko se bojimo povedati, kaj nas in zares samo NAS osrečuje. Velikokrat pozabimo, da smo pomembni MI in ne ostali. Prevečkrat dajemo druge pred sebe. Prevečkrat dajemo srečo drugim pred svojo.

Letos je popularen vzorec tigra. Vse trgovine imajo vsaj en artikel s tem vzorcem. Moja prijateljica si je kupila takšen pulover in bila je srečna. Moji drugi prijateljici se je zdelo, da ga mora imeti tudi ona, drugače ne bo popolna. Kupila si ga je in bila je srečna. Zares banalen primer, vendar prav pri tem primeru se mi zdi, da se pokaže nativnost današnje družbe. Res je, da sta bili srečni, vendar je njuna sreča trajala točno do naslednje menjave artiklov. To je ta plastična sreča, o kateri vam govorim. Srečni smo tisti hip, dan, teden, mogoče mesec. Takšna sreča ne izvira iz srca, vendar jo je iz nas izsilila družba. Zakaj smo dopustili, da nam tuji govorijo, kdaj moramo biti srečni? Ko to izrečem, se mi zdi grozno. Seveda se ljudje radi slepimo in vse »ovijamo v vato«, vendar se moramo včasih vprašati: »sem zares srečna ali se mi samo zdi da sem«?

Vedno, kadar govorimo o sreči, se spomnimo na dogodke, ki so se po vsej verjetnosti že zgodili in so nam poznani. Kaj pa sreča v prihodnosti? Že sama misel na to, kaj se mi še vse lahko zgodi, me osrečuje.

Sprašujem se tudi, ali je možno, da nas močno osreči tudi neka oseba? Odgovor je DA. Ljudje smo bitja, ki ob sebi potrebujemo toplino in pozornost druge osebe. Celotno življenje iščemo nekoga, s katerim se bomo postarali, našo sorodno dušo. Seveda! Ljudje potrebujemo drug drugega za lastno srečo. Vsakič, ko pogledam ljudi v oči, rada vidim v njih le najboljše. Pravijo, da človeka lahko prebereš v očeh. Res je tako! Oči srečnega človeka se svetlikajo, žarijo. Oči potrtega človeka so žalostne, sive, utrujene. Sama si čim večkrat želim imeti oči, katere se svetlikajo. Katere hočejo več, iščejo srečo v vsem, kar zagledajo. Želim, da so moje oči polne čara. Hočem, da me ljudje pogledajo v oči in rečejo: »Želim si biti takšna kakor je ona. Želim imeti rada življenje. Želim na svet gledati pozitivno. Želim si najti tisto, kar me zares osrečuje. Želim si spet postati otrok. Želim najti in ugledati srečo v vsakdanjem življenju. ŽELIM SI BITI SREČNA.«

Rea Mandič, 3. Ka

° GLEDALIŠKI ABONMA °

ANGEL POZABE

Toplega februarskega dne se je v SNG Drami odvila prva predstava letošnjega gledališkega abonmaja, predstava *Angel pozabe*, dramatiziran roman Maje Haderlap. V romanu spregovori o pomenu partizanskega gibanja na avstrijskem Koroškem. Preko spomina pred nami izrisuje pokrajine iz svojega otroštva, kjer je pridobivala izkušnje, ki jih je potem v življenju s pridom uporabila. Omenja tudi ljudi v dolini Lepena, njihovo kulturo in način življenja. Maja Haderlap je za roman dobila številne nagrade in priznanja. Tako sem se ob gledanju igre želela prepričati, če so roman tudi tako dobro uprizorili, saj je preskoke iz enega mesta na drugo na odru težje prikazati kot v romanu. Igrali so: Barbara Cerar (Ona), Saša Pavček (Babica), Janez Škof (Oče), Saša Pavček (Mama). Režiser predstave: Igor Pison.

Na oder stopi deklica oblečena v daljšo oblekico s starinskim potiskom, pod njo pa nosi dolgo črno majico. Živi pri očetu in babici, njena mama pa se prikaže le na koncu, ko babica že umre. Babica je iz dna srca sovražila svojo snaho, je pa bilo v njej veliko nostalgije in vraževerja. V omari je skrivala nacistični rdeči plašč iz časa Hitlerja. Kljub temu da je nacističnega voditelja prezirala, je hranila strupeno rdečo barvo in kdaj pa kdaj govorila nemško.

Lahko bi rekla, da je babica razklana med življenjem, katerega živi, in preteklostjo, ki jo lovi. Za vsako stvar pozna zdravilo, vražo, ki jo vpleta v glavo vnukinje. Daje vtis čarovnice. Glavni vzrok takega obnašanja je 2. svetovna vojna, ki jo je dobro občutila na svoji koži. Bila je v koncentracijskem taborišču kot tudi dekličin oče. Oba sta deklici pokazala tudi številko na podlahti – oznako taboriščnikov. Ne moreta pozabiti boleče preteklosti. Ta je v njunih srcih pustila veliko luknjo. Nasprotno pa naravnost obožujeta pripovedovati o partizanskem življenju. Res je, da so trpeli, a na koncu so zmagali in to jim je vlilo ogromno upanja. Babica ji je vedno pravila: »Veš, če te je v gozdu strah, je treba peti partizanske pesmi.« Deklica se je že ogromno stvari naučila od njiju, oboževala je lov, petje in plesanje ob partizanskih pesmih. Nema lokrat sta se oče in babica kar ustavila med plesanjem, kot da bi dobila preblisk iz preteklosti, ki jima je povzročil bolečino. Postala sta žalostna. Ona pa je, otrok, hotela čim več zabave, a je ni bila vedno deležna. Bila je izredno ambiciozna. Ko je odrasla, je odšla na študij v Celovec in kasneje na Dunaj, kjer je postala dramaturginja. Oče jo je podpiral, ampak po njenem odhodu in ko je umrla babica, je ostal sam z ženo. Z vsako besedo je ranil njeno dušo in ji je dati vedeti, da ni vredna ničesar. Ves čas jo je zmerjal. Ona se mu je sicer upirala, vendar se zanj ni zmenil. Bil je izredno bolan in velikokrat je pregloboko pogledal v kozarec. Ko se je hčerka, že odrasla, vrnila domov, je bila navdušena nad študijem in celotno izkušnjo iz tujine. Bil je ponosen nanjo, a njeni materi ni pustil užitka, da bi bila vesela za hčerko. Hčerka ni marala njunega krega, a očetu tudi ni oporekala. Imela je rada svojo mater, ampak ne dovolj, da bi očetu rekla, naj preneha. Takrat je bil že zelo slab in velikokrat

na robu življenja. Po njeni vrnitvi domov je šlo v hiši le navzdol. Mama ni niti spregovorila več, le s strani je opazovala, kako se oče in hči družita, ona pa te ljubezni ni deležna. Zadnji prizor je očetova smrt.

Predstava mi ni bila najbolj všeč. Preveč "vsega se je dogajalo" in dejanja so se mi velikokrat zdela brezsmiselna. Dojela sem, da je to povojni čas, da so osebe polne nekega strahu. Kraji dogajanja so bili zelo "raztreseni", zato sem bila na trenutke zelo zmedena. Predstava je imela seveda zelo globoko sporočilo, kajti govorila je o življenju avstrijskih Korošcev za katere vem, da jim v zgodovini ni bilo postlano z rožami. Sem pa občudovala igralce, njihov gib besedo ter se spomnila prijetnih spominov iz svojega otroštva. Kajti navade in šege, ki so bile prikazane v predstavi, poznam tudi sama, še bolj pa moji stari starši. Dobila sem tisti nostalgični občutek ob petju cerkvenih pesmi in domači besedi. Stari ljudje imajo svoj pogled na življenje. Bolj ga cenijo, kajti kakor Babica so med vojno doživeli veliko hudega in hočejo zdaj, kar se da, pozitivno gledati na življenje in z vsako vražo pregnati vse, kar je slabega.

Verjamem pa, da če bi prej prebrala roman, bi predstavo z lahkoto spremljala. Tako pa sem na koncu domov odšla rahlo zmedena in še dolgo sestavljala koščke predstave.

Natalija Govekar, 3. Ka

V Slovenskem narodnem gledališču (SNG) Drama Ljubljana so po 120-ih letih ponovno uprizorili dramo velikega nemškega dramatika Gottholda Ephraima Lessinga, ki ponuja mnogo interpretacij. Režijo je prevzel Igor Vuk Torbica, eden najbolj vznemirljivih režiserjev mlajše generacije z območja nekdanje Jugoslavije, ki je v ljubljanski Drami režiral prvič. Naslovno junakinjo, razpeto med očetovimi vrednotami in zapeljivim princem, pa je upodobila sveža članica ansambla Drame Maruša Majer. Družbo na odru so ji delali že stalni igralci v SNG Drami Ljubljana: Aljaž Jovanović (Hettore Gonzaga, princ Guastalski), Janez Škof (Marinelli, prinčev komornik), Matjaž Tribušon (Odoardo Galotti, Emilijin oče), Petra Govc (Claudia Galotti, Emilijina mati), Maša Derganc (Grofica Orsina), Nik Škrlec (Grof Appiani), Tadej Toš (Conti, slikar), Benjamin Krnetič/Klemen Janežič (Angelo), Benjamin Krnetič/Klemen Janežič (Battista).

Drama Emilia Galotti v središče postavlja položaj zatiranih žensk. Tema je tudi danes še vedno aktualna, kljub temu da izhaja iz 18. stoletja. Tako je uprizoritev te žaloigre le še dodatno posolila pekočo rano. Zadnje čase ljudje spoznavamo, da nam ni nič zagotovljeno. Nobena pravica, nobena vrednota ali svoboda. Živimo v prepričanju, da grozljive, zastrašujoče stvari niso resničnost in se nam ne morejo zgoditi. To ni del nas, ampak drugega, tujega naroda. Ta predstava nam poskuša potrkati na dušo. Poskuša jo zbuditi ter opomniti, da se zdaj in pri nas dogajajo krivice. Emilia je ideal mlade meščanske ženske. Je lepa, pobožna, naivna in nevedna. Zaročena je z grofom, vendar se v njuno ljubezen vplete princ Guastalski. Zaradi spletk njegovega komornika, grof na njegovo srečo umre. Emilio odpeljejo v двореc in postane prinčeva ujetnica. Obišče jo oče. Emilia

ga prosi, naj jo umori, saj je po njenem mnenju bolje zlomiti vrtnico, preden ji večer osuje cvetne liste. Pravi tudi, da ima samo eno življenje in samo eno nedolžnost in da je bolje izgubiti prvo. Oče v trenutku svoje šibkosti vzame pištolo in umori svojo lastno hčer. In ravno zatiranje strasti je Emilijina velika vrlina ter hkrati moč zato, da ne bi pod pritiski lažne meščanske morale oskrunila očetove časti, pa tudi zato, ker ugotovi, da ji kot ženski v obstoječem družbenem sistemu niti očetov niti prinčev svet ne omogočata pozitivnega izhoda. Emilia je doživljala velik razkol med vrednotami očeta Odoarda Galottija, ki jih je tudi sama družbeno ponotranjila, in privlačnim, drugačnim svetom, ki ga predstavlja zapeljivi Hettore Gonzaga, princ Guastalski. Princ je hlatal za Emilijo - brezpravno meščanko, ki je obrnila njegov svet na glavo. Bolela ga je misel na to, da je z drugim. Bil je obseden z njo, z njeno podobo, besedami ... Aljaž Jovanović, v vlogi razvajenega princa, je pred nami risal najpomembnejše, kar bi hotel tudi sam Lessing poudariti, in to je brezupna ljubezen. Je izredno prepričljiv, teka po odru in išče vrata v zeleni svet. V svoji nemoči se zgrudi na tla in objokuje Emilio, a je ne more imeti. Maruša Majer je njeno vlogo odlično zaigrala. Je simbol vseh izkoriščanih, razžaljenih, zlorabljenih žensk, ki se bojijo spregovoriti, opozoriti na storjene krivice in zaradi privzgojenega sramu zgolj molčijo.

Scena predstave je bila zelo minimalistična, kajti težka politična tema predstave ne premore prenesti še dodatnega bremena scene, ki bi gledalce lahko le zmedla. Zelo zanimivo je bilo, kako in s kakšnimi besedami je grofica Orsina Emilijinem očetu povedala razlog smrti grofa Appiana. V spominu mi je ostal njen verz: "Če v težkih trenutkih ne izgubiš pameti, potem pameti sploh nimaš!".

Natalija Govekar, 3. Ka

O ČEM GOVORIMO, KO GOVORIMO O LJUBEZNI

Predstava, ki je letos otvorila gledališki abonma, je bila moja izbirna predstava. Izbrala sem si malo drugačno igro, saj je za osnovo vzela izbor dvanajstih kratkih zgodb Raymonda Carverja. Zgodbe obsegajo vsa obdobja avtorjevega nekaj več kot desetletnega opusa, dve je posebej za to igro prevedla Irena Duša. Naslov je O čem govorimo, ko govorimo o ljubezni. Odvijala se je v Mali drami, ki ima poseben čar, saj je prostor majhen, nastopajoči pa so le korak stran od gledacev. Sedela sem celo v prvi vrsti in sem lahko videla vse igralce čisto pobliže. Igralci so bili: Tamara Avguštin, Iva Babić, Maja Končar, Gregor Podričnik, Matija Rozman, Eva Stražar, Lovro Zafred.

Najprej nas je pozdravila ekstravagantna ženska, katero vlogo je prevzela Tamara Avguštin. Bila je vidno razočarana nad življenjem ter ravno nasprotje vseh drugih parov, kajti ona je že izkusila bolečo ljubezen. Njeno srce ni bilo več živo, zapolnjeno z ljubeznijo, ampak mrtvo in osamljeno. V lasti je imela stanovanjsko stavbo, ki je bila ovita v mrtve barve, z napisom na tabli "Welcome to Fabulous Las Vegas". Vsak dan je le opazovala srečne družinice, ki so prebivali pri njej, ona pa

se utapljala v cigaretah in alkoholu. Oboževala je Čehova. Na desni steni je bila obešena njegova slika. O njem se je vedno razgovorila, predvsem pa o ameriškem Čehovem- Raymond Carverju. Vse je vedela o njem, od tega kakšno je bilo njegovo otroštvo, kaj je oboževal, kakšna je bila njegova žena ... Vsako zgodbo je govorila z iskrico v očeh, kot bi ga imela živega pred seboj in ga, kakor živo podobo, risala pred nami. Vsakič pa se je njen del v predstavi končal pesimistično, ostrmela je in pred nami nepremično stala.

V njene zmedene pripovedke pa so vstopali in oblikovali pred nami zgodbo različni pari. Včasih je bilo na odru po šest oseb, drugič le dve. In tako so se igralci izmenjevali in bili del drugega ljubezenskega kroga. Vsi so imeli za seboj burno preteklost z raznimi ljubimci in to je začinilo njihove zgodbe, saj ljubezenske spletke, ki so jih doživeli v nori mladosti, še niso preboleli. Vsakič bi bila potrebna le ena iskrica, pa bi se vaza razbila na milijon koščkov in bi se njihove poti ločile. Prvi par je bil mlad, navihan, poln energije. Od ločenega starca sta kupila kavč, predalnik in nekaj malih drobnarij. Starec je imel strto srce, živel je sam, ker je imel pred leti afero z ženino sestro. Čeprav je bil pripetljaj potopljen v morje laži, je seveda v družini dvignilo veliko prahu. V to gmoto pa je potegnil tudi svojega sina, ki je ravno ob nesreči svojega prvorojenca izvedel bolečo resnico. Drugi par je bil srednjih let, ki napak drug drugega še nista dala skozi in moža je predvsem motilo ženino spletkarjenje z moškimi v mladosti. Bolelo ga je, da ni bil prvi ter zadnji. Tretji par je bil že malo starejši, okoli petdesetih let, kjer je bila ljubezen že utrjena. Seveda so prišle določene preizkušnje in njuno ljubezen postavile v vprašanje obstoja. Žena je bila zelo melanholična in dogodki so jo hitro spravili iz tira. Zadnji par je bil najstarejši - dva upokojenca. Zadnja leta sta uživala s polno žlico. Vsako jutro sta spila kavo, kadila kot dva turka, čeprav sta vedela, da slaba razvada krajša njuno življenje. Vsi štirje pari so živeli v stanovanju te ženske, ki je oboževala Čehovega in se v solzah utapljala v bedi svojega življenja. Njihovo zgodbo in dogodivščine smo spoznavali ločeno. Vsak par je imel drugačno ljubezen, a povezovala so jih zabave. Skoraj vsak večer so se zbrali in igrali razne igrice med seboj, plesali, pili gin ter se zabavali. Četudi so bili predani drug drugemu, so se razigrani ljubimci, za spodbudo zavisti pri partnerju ali pa zares, enkrat ljubili s sosedovo gospo in drugič z dekletom iz sobe 15. Na koncu večera so le odšli v svoje stanovanje skupaj, kot pravi par, pa čeprav so se, mogoče še isti večer na nori zabavi polne marihuane, zapletli z nekom drugim.

Tema predstave je bila seveda ljubezen, ampak ljubezen, ki ni lahka in ne popolna. Skozi predstavo sem spoznala, da tudi če imaš nekoga še tako rad že deset let in veš že vse o njem, vedno pride na dan stvar, ki postavi odnos na preizkušnjo. Vseh igralcev nisem poznala. Združili so se že znani obrazi Drame ter tudi sveži, novopečeni študenti igre, ki si še nabirajo izkušnje. Kljub temu da imajo manj izkušenj, je bil njihov talent očiten. Res pa je, da sem zaradi manjšega števila igralcev bila na trenutke zelo zmedena, saj so igrali več vlog. In na trenutke nisem vedela, kdo je od koga sin in kdo oče. Na koncu sem iz Male drame vendarle odšla polna pozitivnih odtisov. Bila mi je izredno všeč, saj je bila posebna. Ni bila dolgočasna drama, kjer že slutimo, kdo bo koga prevaral in kdo bo na koncu ostal sam. Zgodbe Carverja so bile sicer starejše, vendar jih lahko brez problema postavimo v današnji čas s tematiko, ko je ljubezen postavljena pod en velik vprašaj. Ljudje ne vedo, kaj je ljubezen. Ali je ljubezen, če prevaraš svojega partnerja? Ali je ljubezen tudi, če se spogleduješ z drugim? Ta predstava nam je hotela pokazati, kaj vse se dogaja za stenami parov, mladih in starih, kateri živijo vsak svojo zgodbo ljubezni. Vsak dan živijo, kot da je to njihov zadnji dan, spletkarijo z vsemi in jim je vseeno, če so se prejšnji večer poljubljali z nekom drugim, zdaj pa ležijo ob svojem partnerju. Predstava mi je pokazala drugačen svet. Svet, v katerem se zaradi majhnih napak, ki jih vsi delamo, ne konča. Mislim, da zdaj ljubezen hitro oveni. Ljudje niso več strpni in bodo ločitvene papirje podpisali že ob najmanjši oviri. Predstava O čem govorimo, ko govorimo o ljubezni pa nam je sporočila, da je vsak par, ljubezen drugačna in nikoli popolna.

“Imela sva hecen občutek, da se lahko zgodi karkoli. Ampak se je vse že zgodilo.”

Natalija Govekar, 3. Ka

ALI: STRAH TI POJÉ DUŠO

Naprej sem bila nad predstavo skeptična, saj se je odvijala na drugačnem prizorišču, v znamenitem Železniškem muzeju. Že ob prihodu na prizorišče so dvomi izzveneli. Ambient je sporočal, da predstava ne bo razočarala. Režiser predstave je Sebastijan Horvat. Do danes je režiral okoli 40 predstav, prejel več gledaliških nagrad, med drugim pa tudi poučuje bodoče režiserje in igralce. Njegove misli so ostre, besede mehke. Pravi, da težko ločuje delo in zasebno življenje. »Moje delo je privilegij, ker ni neka specifična obrt, ampak odnos do sveta, preučevanje življenja samega. Človek je ustvarjalno bitje in žal mi je, da ne moremo vsi delati v družbi, v kateri ne bi bil nihče reproducent obstoječega stanja, ampak vsi proaktivni in izpolnjeni posamezniki kreativno usmerjeni s srci in telesi v izboljšanje sveta.« Igra ni le igra, razloži. »Oder je nadzorovan eksperiment, ki publiki pred obraz postavlja svet, ki nam je tako blizu, da se o njegovih nevalgičnih točkah dostikrat niti ne sprašujemo več. Mogoče je naloga gledališča, da opolnomoči naš pogled. Zgodbo, ki je postavljena v drug prostor in čas, ljudje dojamejo, medtem ko težav, ki so nam preblizu, sploh ne vidimo.«

Igrali so: Nataša Barbara Gračner (Emmi), Iztok Drabik Jug (Salem), Barbara Žefran (Gospa Ellis; Frieda), Boris Mihalj/Mitja Lovše Eugen (Zdravnik), Borut Doljšak (Fuad; Bruno), Damjana Černe (Gospa Karges; Hedwig), Eva Jesenovec (Barbara), Nik Škrlec/Gregor Podričnik (Gospod Gruber; Natakár), Saša Mihelčič/Tina Vrtnjak (Krista; Gospa Münchmeyer; Jolanda), Tamara Avguštin (Katharina; Paula; Angermayerjeva), Vojko Zidar (Angermayer; Predelavec).

Le stoli so prostoru dajali pridih gledališke dvorane, saj pravega odra ni bilo. Vse skupaj je bilo zelo preprosto. V zraku se je čutila napetost in med čakanjem smo okoli sebe opazili, da med nami sedijo igralci, kajti z oblačili so zelo izstopali.

Predstava se je začela. Igralka je začela pripovedovati zgodbo. Igralci so bili torej pripovedovalci in hkrati tudi igralci. Zgodba se odvija v Nemčiji. V ozadju je bilo slišati arabsko glasbo. Šestdesetletna ženska Emmi se je zaradi vremena zatekla v Gastarbeiter, v bar, v katerem so bili emigranti. Z obiskom tega bara je presenetila samo sebe, saj je bila po naravi zelo sramežljiva ženska. Tu je spoznala moškega El Hedi Ben Salem M'Barek Mohammed Mustafa oziroma Alija, Arabca iz bližine Maroka. Njuna pogleda sta se srečala in le nekaj trenutkov kasneje sta že plesala. Med

plesom se je med njima razvila posebna vez. Oba sta bila osamljena, priseljenca iz tujih dežel. Ravno ples jima je ponudil iskrico upanja, da sta mogoče našla v tuji deželi sorodno dušo. Ali se kot pravi kavalir ponudi, da jo pospremi domov. Ker je bil vidno utrujen, mu je Emmi ponudila svojo posteljo, noč pa je imela svojo moč.

Naslednji dan v službi je bila Emmi zelo radostna, saj je končno spoznala nekoga, ki ji ugaja. Sodelavke so hitro povedale svoje mnenje o drugačnih ljudeh, z drugačno kulturo in barvo kože.

Nekega dne je sinu njenega najemnika prišlo na uho, da ima podnajemnika. Kajti Ali je takrat že kar redno prihajal k njej. Emmi se je izveklela z lažjo, da je to njen mož. Aliju njena laž ni bila duhovita, kajti že dolgo si je močno želel poroke. In kakor si je želel, se je zgodilo. Po njuni poroki pa so ji vsi obrnili hrbet in pričela se je njena kalvarija. Ni mogla več hoditi v isto trgovino kot navadno, v službi se ni počutila zaželeno ... Za njo je bil to velik psihični napor, saj je resno ljubila svojega moža, a zunanji pritisk je bil prevelik. Vrh predstave je bil prizor, v katerem jo je celo lastna hčerka zatajila le zaradi njenega "drugačnega" izbranca. Na koncu prvega dejanja je bila srce parajoča scena, v kateri je Aliju priznala, da je srečna z njim le, ko sta sama, ko ni drugih, ki bi jo obsojali. A zdaj jo ljudje niso več upali pogledati v oči. Želela si je le, da bi z denarjem lahko kupila košček neba in da odideta na oddih, kjer ju nihče ne bo poznal ter obsojal.

V njunem zakonu so se pojavljala trenja. Zato se Ali odloči, da bo skočil čez plot. O svoji nezvestobi ji je povedal, a mu ni zamerila, celo oprostila mu je in ga razumela. Govorila je, da je mnogo starejša od njega in da je to njena napaka. Nad Alijem je bil ves čas pritisk, saj je pogrešal svoj dom. Njegova ljubimka je bila istega rodu in tudi vsi njegovi prijatelji. V zakonu je začel pogrešati vonj in okus po Maroku, domači kuskus. Ljubica in prijatelji so mu predstavljali dom. Emmi je bila uglajena ženska, ki je poznala le pristno nemško kulturo. K njej se ni mogel zatekati.

Emmi je predstavo zaključila z mislijo, da je Ali (mislila je na vse ljudi) le svoboden človek. Sprejema svoje odločitve in ona ne more kljubovati njegovim težnjam.

Na koncu predstave je pred gledalce stopil fantek, ki je izrazil svoje mnenje, povzel predstavo in s solzami v očeh pokazal, da razume in se sam najde v tej zgodbi. Ostali smo brez besed. Presenečeni nad njegovimi besedami in pogumom, ki ga je imel, da je stopil pred nas. Ena od igralk ga je močno objela, kajti besede so bile takrat že odveč.

Moram priznati, da je ta predstava dobila posebno mesto med ogledanimi predstavami. Čisto vsak v dvorani se je počutil dobrodošlega, in še pomembnejše, sprejetega ter enakovrednega drugim. Domov smo odšli brez besed, solznih oči. V mislih sem premlevala košček za koščkom predstave, ki se me je osebno zelo dotaknila.

° BEREMO MIMOVRSSTE.COM °

OB BRANJU ROMANA: *BERENIKINI KODRI* AKSINIJE KERMAUNER

Ljudje govorijo o ljubezni na prvi pogled, vendar videz pogosto vara. Poznamo tudi star pregovor, ki pravi, da ni vse zlato, kar se svetli. Ta pregovor zelo drži, saj je neka oseba na pogled lahko zelo simpatična, vendar ko se začneš z njo pogovarjati, hitro ugotoviš, kakšna je v resnici. Lahko se zgodi, da si na koncu pogovora rahlo presenečen. Ljubezen je popolna, če oba zaljubljenca vesta, kaj se dejansko skriva pod obrazom druge osebe, seveda pa je potrebno v odnos vložiti veliko truda in pustiti času, da opravi svoje. Vendar je videz pogosto zahrbtn in skoraj vedno prikriva resnični, pravi obraz ljubljene osebe. – Bolje se je zaljubiti v resničnost osebe kot pa v njen videz, saj je resničnost tista, s katero boš mogoče živel celo svoje življenje.

Anina v našem romanu se zaljubi v svojo predstavo o Niku. Šele huda nesreča spremeni Nikov pogled na svet in bližnje. Sta ostala skupaj? Preberite roman o ljubezni, videzu in resnici.

Ervin Mustafić, 2. L

JOHN GREEN: *KDO SI, ALJASKA?* (LOOKING FOR ALASKA)

O pisatelju

John Michael Green se je rodil 24. avgusta 1977 v Indianapolisu (ZDA). V času njegovega otroštva se je družina veliko selila, dogodivščine, ki jih je doživel, pa so izhodišče njegovih zgodb. Najbolj je poznan kot avtor knjig za mladino in kot bloger na YouTubeu, kjer govori tudi o svojih delih - jih predstavlja, opisuje in govori o nauku, ki ga želi sporočiti mladim. Sam tako pravi, da je snov črpal iz svojega življenja, napak in izkušenj, saj se lahko drugi na podlagi teh učijo. Najbolj poznana dela: *Kdo si, Alaska?* (*Looking for Alaska*), *An Abundance of Katherines*, *Papirna mesta* (*Paper towns*), *Krive so zvezde* (*The fault in our stars*). Poleg tega, da je izjemen pisec, je tudi prejemnik nagrad: nagrada Michael L. Printz, nagrada Edgar Poe, literarna nagrada Corine, ...

Obnova dela

Knjiga govori o Milesu Halterju, ki se je vpisal na internatsko šolo v Alabami, kjer je spoznal svojega sostanovalca Chipa Martina. Prav tako je tu spoznal dekle po imenu Alaska, poleg nje pa še Chipa, Takumija in Laro. Postali so skupina nerazdružljivih prijateljev.

Milesu se je ob prihodu na šolo spremenilo življenje, saj je začel podlegati alkoholu in cigaretom. Skozi zgodbo lahko razberemo, da je bil njegov velik cilj, da bi osvojil Alasko. Na šoli je obstajala skupina imenovana *Weekday Warriors*, v kateri so se zbirali učenci iz bogatih družin z namenom, da bi se norčevali iz svojih sošolcev. Člani te skupine so se osredotočili na Alasko in jo zbadali z žaljivkami in neprijetnimi besedami, kar jo je hudo prizadelo. Odločila se je, da jim vse zadane bolečine vrne. Na zahvalni dan je začela načrtovati maščevanje. Z njo sta v šoli po pouku ostala Miles, ki ji je delala družbo, in Colonel, ki ju je povabil, da bi v družbi njegove mame preživeli zahvalni dan.

Po praznikih so skupaj nadaljevali potegavščino skupine *Weekday Warriors*. Tako je Colonel uspel poslati pisma staršem otrok v skupini, v katerih je pisalo, da njihovim otrokom ni uspelo izdelati razreda. Uspeh so proslavili s pijačevanjem in s tekmovanjem v pripovedovanju najbolj žalostnih in najbolj veselih dogodkov v njihovem življenju. Za Alasko je alkohol in praznovanje postalo

naporno. Za nekaj trenutkov je zaprla oči, nato pa nenadoma pričela jokati. Milesu in Colonelu je začela razlagati, da je na nekaj pozabila. Histerično jima je povedala, da morata zamotiti dekana Eagla, saj mora nujno opraviti neko pot z avtom. Nihče se ni zavedal, da je bil to njihov zadnji pogovor. Naslednje jutro se je Colonelu in Milesu spremenilo življenje, saj sta izvedela, da je Alaska umrla v prometni nesreči. To ju je še bolj prizadelo, saj sta njeno smrt očitala sebi, ker sta ji dovolila, da vozi v vinjenem stanju. Najbolj pa ju je težilo dejstvo, da nista vedela, zakaj je bila Alaska tisto noč tako jezna in žalostna. Skoraj cel drugi del knjige opisuje njuno raziskovanje vzroka Alaskine jeze in skrivnostne poti.

Ko je minilo že kar nekaj časa od Alaskine smrti, je imel Miles pogovor z mamo, pri katerem je v vazi zagledal belo marjetico. Ta ga je spomnila nanjo, zato je takoj odšel do Colonelu in mu objasnil, da se je Alaska najverjetneje spomnila na obletnico materine smrti.

Takumi se je odpravil na Japonsko, kjer je našel svoj mir, saj je tudi sam mislil, da je deloma kriv za smrt prijateljice. V pismu je Milesu razložil, da je srečal Alasko na dan, ko je umrla. Vsak od prijateljev je odpustil sam sebi in tako našel srečo v prijateljih, vez pa je ostala trdna celo življenje.

Mnenje:

Knjiga mi je bila všeč, saj je napisana tako, da se mladostniki v njej »najdemo« in zgodbo povežemo s svojim življenjem. John Green je eden redkih pisateljev, katerega dela sem že velikokrat vzela v roke. Všeč mi je preprostost njegovih zgodb, ki v zaključku ponudijo življenjsko sporočilo.

Zgodba me je na začetku dolgočasila, saj se osebe šele razvijajo in ni pravega dogajanja. Vrh zgodbe predstavlja dogodek, ko začne skupina prijateljev načrtovati, kako bi se maščevala skupini, ki je prizadela Alasko. Všeč mi je, kako Miles nerodno izkazuje ljubezen Alaski, to je razvidno v odlomku iz knjige, ki mi je najljubši.

”Govorila je potihem in zamišljeno, kot da mi pripoveduje skrivnost, jaz pa sem se nagnil k njej, ker me je na lepem prevzel občutek, da jo moram poljubiti, da bi jo moral poljubiti takoj zdaj, na tem prašnem oranžnem kavču z luknjami od cigaret in s prahom, ki se je desetletja nabiral na njem. In res bi jo: še naprej bi se ji približeval, dokler mi ne bi bilo treba nagniti obraza, da ne bi trčil v njen prifrknjeni nos, in potem bi začutil pritisk njenih tako mehkih ustnic. Res bi ga. Potem pa je kar naenkrat nehala.”

Da so bili nerazdružljiva družba je bralcu jasno na koncu knjige, ko jih Alaska zapusti, pa vendar jo ohranijo v srcu. Pomembno se mi je zdelo sporočilo zgodbe, da ostanemo prijatelji za celo življenje. Delo je pisatelj opredelil kot novelo za mladostnike, v kateri nas bo soočil s problemi v naši okolici, ki se dogajajo prepogosto. To je uživanje alkohola, kajenje cigaret in posledic, ki jih pustimo sebi ter drugim. Knjigo bi priporočila vsakemu, ki želi dojeti pomen življenja v smislu ljubezni, prijateljstva in zaupanja vase.

Manica Bevec, 4. Ka

(Šol. leto 2018/19)

ZVONIMIR NIKOLIĆ: I ZBOG TOGA VOLIM MOJE SARAJEVO

O avtorju:

Knjigo sem kupila lansko leto v Sarajevu in jo takoj tudi prebrala. V meni je sprožila veliko občutkov, od žalosti, jeze, pa vse do veselja. Kupili smo jo po priporočilu, saj je avtor, Zvonimir Nikolić, živel v istem predelu Sarajeva kot moja mami. Rojen je 23. februarja leta 1963 v Sarajevu. Je pisatelj in »blogger«. Svoje objave piše na facebooku in drugih spletnih straneh. Knjigo I zbog toga volim moje Sarajevo je izdal leta 2016. Ljudje so bili nad zgodbami navdušeni, njihovi občutki so podobni mojim. Zvonimir piše tako, da se lahko pošteno nasmejiš, a tudi zjokaš.

O knjigi:

»Sarajlija« je oseba rojena v Sarajevu, oziroma je tamkajšnji prebivalec. Kot hčerka Sarajke (ženska oblika Sarajlije) sem na knjigo precej čustveno navezana.

Zgodbe predstavljajo način življenja, običaje, izražanja ... Vse to dojemam zelo čustveno, saj sem navezana na to mesto in kulturo. Iz romana bi izluščila zgodbo, ki predstavlja proslavljanje božiča. Vsaka družina ima svoj način praznovanja, v zgodbi in pri nas doma pa izgleda nekako takole.

Priprave na božič se pričnejo že v sredini decembra. Mami bi pričela s peko raznih kolačev, kot so piškoti z orehi, šape (piškoti v obliki »šap«), kifle (kifeljčki) in druge suhe dobrote. Vse to bi razporedila po škatlah (starih, nerabnih od čevljev), razprla serviete in ločeno zložila kolače narejene z mastjo od tistih z maslom (zaradi verskih razlik), saj se je včasih veliko bolj spoštovalo in praznovalo praznike, ne glede na veroizpoved. Vse škatle bi nato poskrila po hiši, da jih otroci ne bi našli in kolače pojedli predčasno (tako je tudi pri nas). Oče je v hiši zadolžen za postavljanje in krašenje jelke, to se počne na božični večer. Okraske pazljivo prinese, kot da so zlato in jih ponosno poda otrokom, da okrasijo jelko. Zadnji dan se pripravlja tudi sarma, baklava, štrudli in ružice (slana ali sladka jed iz testa in polnila).

Na božični večer se je jedla riba (kot pri nas), zvečer pa se je odšlo v cerkev Sv. Josipa na Marijin dvoru. Medtem so otroci neprestano razmišljali kdaj bodo doma, da lahko zopet sežejo po sarmi in kolačih, ne glede na uro. Na dan božiča se zbere še celotna družina, večer pa je rezerviran za prijatelje in sode.

Vse to so pisateljevi spomini na božič, ki je danes še vedno podoben kot ta, ki ga je praznoval v otroštvu. Sam kuha sarmo, izgublja »živce« nad kitajskimi lučkami in plastično jelko, mati še vedno peče kolače in darila so še vedno pod jelko. Le da jih postavlja sam, svojim otrokom, z lepim spominom na svojo mladost.

Tea Forsthuber, 4. Ka

(Šol. leto 2018/19)

IVAN SIVEC : ZADNJI MEGA ŽUR

Zgodba govori o srednješolcu Mateju, dijaku druge gimnazije v Ljubljani. Nekega dne je trčil v najbolj priljubljeno dekle na šoli po imenu Tjaša. Opazil je, da so Tjaši iz rok padli prospekti za maturantski izlet na Krk. Takoj je ta izlet predlagal tudi svojemu razredu.

Vsi navdušeni so se z avtobusom in nato z ladjo odpeljali na Krk. Za Mateja in Tjašo so bili to nepozabni trenutki, saj sta se močno zblížala. Nastopil je zadnji dan na otoku, dan, ko bi se morali

vrniti v šolske klopi. Za Mateja je bilo to mučno obdobje, saj mu učenje ni bilo po godu, sploh pa ne učenje matematike. Veliko ur je »prešprical« s pivom v roki. V takih trenutkih mu je stala ob strani Tjaša. Njegova mama je bila podjetnica in ni imela časa za svojega sina, oče pa je v Matejevi rani mladosti naredil samomor. Nekega dne je, kot vsak drugi dan, zavil v bližnji bar, kjer je videl svoje dekle v objemu drugega. Fanta je odrinil stran od nje, njo pa polil s sokom, potem se usedel v avto in se z vso hitrostjo odpeljal domov. Vzel je pet tablet in mirno zaspal, vendar ga je mama na srečo pravočasno našla in poklicala reševalce. Matej se je zbudil v bolnišnici živ in zdrav. Mami je naročil, naj pokliče Tjašo. Prihitela je v bolnišnico in po pogovoru sta zakopala bojno sekuro. Povedala mu je, da je tisti fant, ki ga je videl v baru, njen bratranec, ki se je vrnil iz Švedske.

Ko se je Matej vrnil iz bolnišnice, so se začele vaje za maturantski ples. Na vajah se je zopet prikazal Sven in Matej je postal ljubosumen, vendar sta se na koncu vaj spoprijateljila, ponudil mu je celo pomoč pri matematiki. Matej je to priložnost seveda sprejel, saj mu je grozil popravni izpit. Že po prvem srečanju s Svenom je opazil, da je pripadnik neke sekte imenovane »SREČNI ANGELI«. Vprašal ga je, kaj to pomeni. Sven mu je ponudil, da ga popelje na pot »SREČNIH ANGELOV«, vendar je moral pojesti belo tabletko. Pridružil se jim je, vendar ni vedel, da ta skupina dela samomore. Napočil je konec šolskega leta in storil je hudo neumnost. Zazidal je vhod v šolo, pri čemer ga je zalotila policija in pristal je v priporu. Ko se je vrnil, so mu povedali, da ga čaka izključitev. Ves besen se je odpeljal proti domu, vstopil v hišo, vzel belo tabletko, se hudo sporekel z mamo, jo potisnil ob zid, sam pa se odpeljal proti Cankarjevemu domu, kjer je potekal maturantski ples. Ko je stopil, je videl Tjašo. Plesala je s Svenovim prijateljem Igorjem. Matej ni videl več smisla v življenju, zato je odšel na streho in skočil. Storil je samomor.

Ko so to izvedeli ostali, so bili v šoku, Tjaša pa je hotela skočiti za njim. Njegovega pogreba so se udeležili vsi njegovi prijatelji. Nekaj dni po pogrebu se je Tjaša vrnila na Matejev grob, kjer je ležal psiček Uzo, katerega sta s seboj pripeljala z otoka. Ugotovila je, da ji je ostal le psiček, kot spomin na Mateja.

Ta zgodba ima zgovorno sporočilo - mladi si želijo biti sprejeti v družbo, zato zelo hitro podležejo cigaretam, alkoholu, drogi.

Gaja Zavrl, 4. Ka

(Šol. leto 2018/19)

FRANCIS SCOTT KEY FITZGERALD: VELIKI GATSBY

Roman Veliki Galsby velja za najboljšo delo ameriškega pisatelja Francisa Scotta Fitzgeralda. Roman je izšel leta 1925, v slovenščino je bil preveden šele leta 1961. Kljub temu da gre za njegovo danes najbolj priljubljeno delo, je roman ob izidu doživel izredno slabe kritike. Po tem romanu je bilo posnetih več filmov, najbolj znan je tisti iz leta 2013, v katerem glavnega junaka igra Leonardo DiCaprio.

Francis Scott Key Fitzgerald je bil ameriški pisatelj, ki se je rodil leta 1896 v zvezni državi Minnesoti v ZDA, umrl pa leta 1940 v Kaliforniji. Bil je pripadnik tako imenovane »izgubljene generacije« in velja za enega največjih ameriških pisateljev 20. stoletja. Napisal je 5 romanov (zadnji ni dokončan) in več kratkih zgodb. Po njegovih delih je posnetih tudi več filmov.

Fitzgeraldov čas, dvajseta leta prejšnjega stoletja, je bil zaradi lagodnega življenja v Ameriki poznan tudi kot »zlata dvajseta«. To je bil čas prohibicije, jazza, preprodaje alkohola, tehnološkega napredka, večje tolerance in sprejemanja marginalnih osebnosti, obenem pa je tudi povojni čas, ki je ustvaril »izgubljeno generacijo«, katere osnovni lastnosti naj bi bili dezorientacija in brezcilnost. Fitzgerald je bil zelo ambiciozen ameriški sanjač, ki se je že v mladosti odločil, da bo bogat in slaven pisatelj. Njegova obsedenost z bogastvom je razvidna tudi iz njegovih del,

predvsem v romanu Veliki Gatsby. Med njegova druga znana dela sodijo: romani Tostran raja, Nežna je noč in The Beautiful And Damned, več kratkih zgodb in novel ter nedokončan roman The Love of the Last Tycoon.

Fitzgerald je imel večji del svojega življenja težave z alkoholizmom. Umrli je leta 1940 po hudem srčnem napadu. Star je bil komaj 44 let.

Roman se odvija v dvajsetih letih 20. stoletja. Govori o glavnem junaku Jayu Gatsbyju, povzpethniku, ki sovraži revščino in na vsak način želi postati čim bolj premožen in prepoznaven, da bi osvojil ljubezen svojega življenja Daisy.

Pripovedovalec zgodbe je tridesetletni Nick Carraway, ki se je leta 1922 priselil v New York. Njegov sosed je bil Jay Gatsby. Vsak teden je organiziral ogromno zabavo, kamor so prišli vsi pomembneži, v upanju, da bo prišla tudi njegova velika ljubezen. Nick je imel poznanstva tudi v zalivu prek morja, v East Egg, kjer je živel njegova sestrična Daisy, poročena z bogatašem Tomom.

Nekega večera se je Nick odpravil k njima na večerjo, kjer je spoznal mlado Jordan, s katero sta se kasneje tudi zaljubila, Jordan pa mu je tudi povedala za Tomovo ljubico, Myrtle, ki je živel v revnem predelu med East Eggom in New Yorkom. Kmalu zatem je Nick dobil osebno povabilo na eno izmed Gatsbyjevih zabav. Tja je odšel z Jordan, Gatsbyja pa je tudi osebno spoznal. Imel je močan angleški naglas, ker je študiral na Oxfordu. Kasneje sta se o njem pogovarjala z Jordan. Ta mu je povedala vse o njegovi preteklosti z Daisy, da je še vedno zaljubljen vanjo in da jo hoče na zabavi osvojiti. Vendar Daisyjine zabave še nikoli ni obiskala. Gatsby je želel ponovno srečati Daisy, zato je prepričal Nicka, naj jo povabi na čaj in ji ne pove, da bo tam tudi on. Srečanje je bilo na začetku nekoliko nerodno, nihče ni vedel kaj reči. Kmalu po tem dogodku pa sta Gatsby in Daisy začela afero.

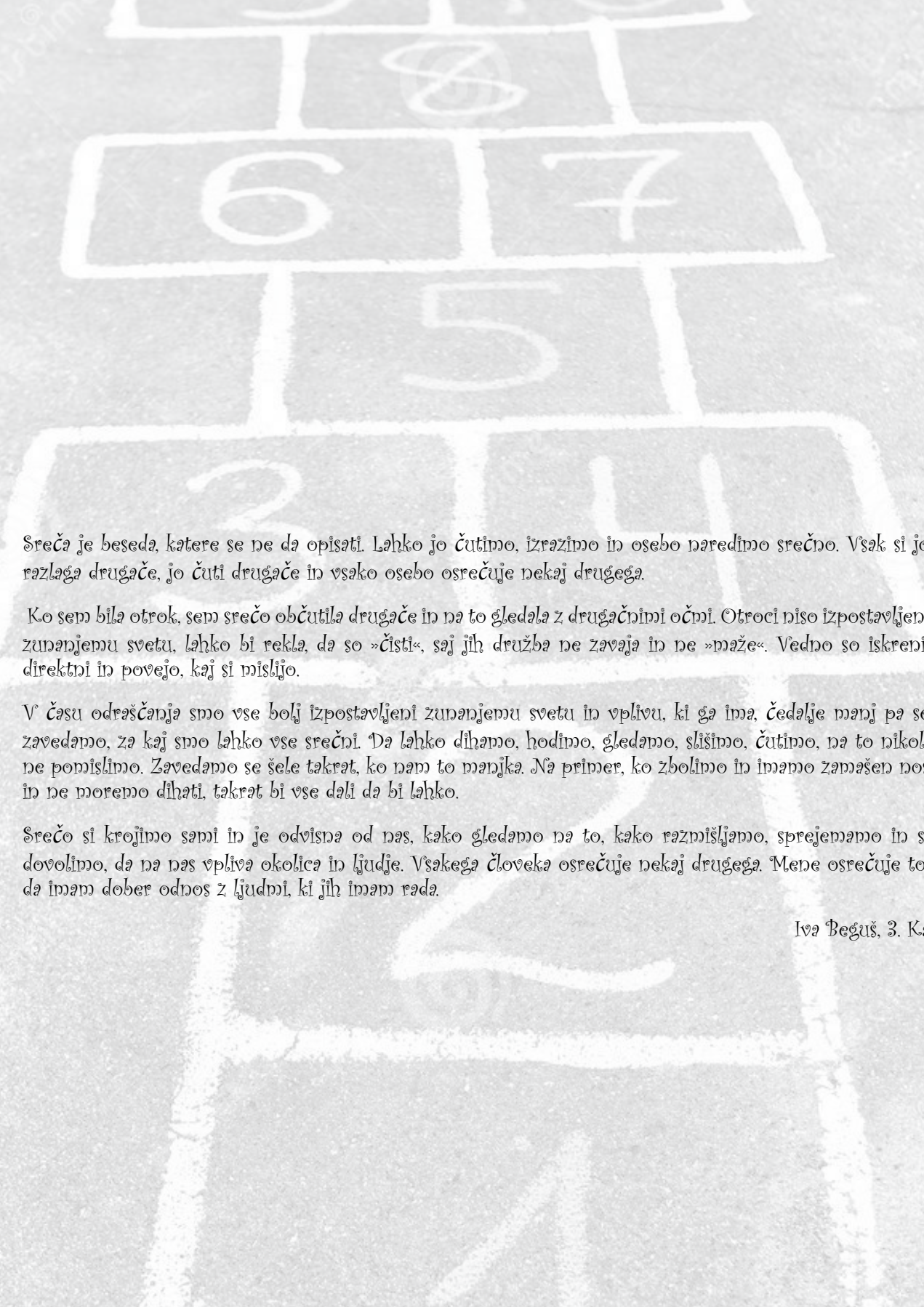
Gatsby in Tom, Daisyin mož, sta se začela družiti. Tom je začel sumiti, da imata »nekaj«. Čeprav je imel tudi sam ljubico, mu to ni ustrezalo in postal je ljubosumen. Skupaj so se odpravili v New York, kjer so se v hotelu Plaza močno sprli. Gatsby in Daisy sta domov odšla s prvim avtom, Nick, Tom in Jordan pa z drugim. Slednji trije so na poti ugotovili, da je Gatsbyjev avto zbil Myrtle in jo ubil. Nick je doma ugotovil, da jo je ubila Daisy, vendar je Gatsby želel prevzeti krivdo nase. Medtem je Myrtlijin mož domneval, da jo je ubil Gatsby in da je on tudi njen ljubimec, zato se je kar naenkrat pojavil v njegovi hiši. Gatsbyja je našel v bazenu in ga ustrelil. Nato se je ubil še sam.

Nick je Gatsbyju pripravil pogreb, nato se razšel z Jordan in se preselil nazaj na zahod. Tom in Daisy pa sta nadaljevala njun nesrečen zakon.

Roman mi je bil všeč predvsem zaradi nepredvidljive vsebine, zato sem bila med branjem vedno pozorna in tudi radovedna. To mi je omogočilo, da sem se bolj vživela v zgodbo in med branjem tudi uživala, pa čeprav je roman zelo zapleten. Najbolj me je presenetil tragičen konec. Roman se mi je zdel tudi poučen. Gatsby je dokaz, da nas denar ne more narediti srečne. Čeprav ima vse, kar si navadni ljudje lahko le predstavljamo, je v njegovem življenjem še vedno praznina. Brez Daisy je nesrečen in osamljen.

Zala Valjavec, 4. Ka

(Šol. leto 2018/19)

Sreča je beseda, katere se ne da opisati. Lahko jo čutimo, izrazimo in osebo naredimo srečno. Vsak si jo razlaga drugače, jo čuti drugače in vsako osebo osrečuje nekaj drugega.

Ko sem bila otrok, sem srečo občutila drugače in na to gledala z drugačnimi očmi. Otroci niso izpostavljeni zunanjemu svetu, lahko bi rekla, da so »čisti«, saj jih družba ne zavrača in ne »maže«. Vedno so iskreni, direktni in povejo, kaj si mislijo.

V času odrasčanja smo vse bolj izpostavljeni zunanjemu svetu in vplivu, ki ga ima, čedalje manj pa se zavedamo, za kaj smo lahko vse srečni. Da lahko dihamo, hodimo, gledamo, slišimo, čutimo, na to nikoli ne pomislimo. Zavedamo se šele takrat, ko nam to manjka. Na primer, ko zbolimo in imamo zamašen nos in ne moremo dihati, takrat bi vse dali da bi lahko.

Srečo si krojimo sami in je odvisna od nas, kako gledamo na to, kako razmišljamo, sprejemamo in si dovolimo, da na nas vpliva okolica in ljudje. Vsakega človeka osrečuje nekaj drugega. Mene osrečuje to, da imam dober odnos z ljudmi, ki jih imam rada.

Iva Beguš, 3. Ka

6. NARAVOSLOVNI TABOR ZA NADARJENE DIJAKE – JEZERSKO

Konec septembra, natančneje v sredo, 18. 9. 2019, se je 23 dijakov v spremstvu štirih profesorjev odpravilo na 6. tabor za nadarjene dijake, ki je letos potekal na prečudovitem Jezerskem. Letošnji tabor se je vrtel okoli dveh tem: gore in ovce. Značilna žival za občino Jezersko je ovca jezersko-solčavske pasme. Občina ima dve naselji, Zgornje in Spodnje Jezersko. Občinski praznik praznujejo 10. septembra. To je dan, ko je bila leta 1919 podpisana senžermenska mirovna pogodba. Ta je odločila o pripadnosti Občine Jezersko Kraljevini SHS in ji s tem omogočila stopiti na pot, ki je skozi leta privedla Jezersko do samostojne občine v Republiki Sloveniji. Vodstvo šole je izbralo dijake, ki se odlikujejo po svojem vedenju v šoli, dosežkih in sodelovanju na raznih področjih. Z nami so se odpravili 4 profesorji, in sicer Zdenka Dimnik, Sabina Povhe Lenart, Viljemka Kopčavar in Branko Lušina. Tabor je bil zelo raznolik, saj je bil obarvan geografsko, športno, kuharsko in kemijsko. Ob teh dejavnostih pa nismo pozabili na zabavo.

V jutranjih urah smo se na deževen dan odpravili proti Kranju, kjer smo si najprej ogledali grad Strmol. Leži na obronkih Dvorjanskega hriba v bližini Cerkelj na Gorenjskem. V 13. stoletju so se tu naselili vitezi Strmolski, po katerih je utrdba tudi dobila ime in ga obdržala, kljub nenehnim menjavam lastnikov. Skozi burna stoletja je grad ohranil svojo prvotno obliko, zato spada med najstarejše in najbolj ohranjene gradove na Slovenskem. Izvedeli smo, kako sta živela nekdanja lastnika gradu, Rado in Ksenja Hribar, v času obeh svetovnih vojn, ter se razgledali po grajskem vrtu. Nato so nas v kavarni pod gradom postregli s prvo jutranjo kavo in slastnimi hišnimi torticami. Sledila je vožnja do Jezerskega in nato prihod na turistično kmetijo Olipje (Spodnje Jezersko), kjer smo preživeli izjemno zanimive tri dni. Nastanili smo se v sobe, potem pa hitro spet sedli v avtobus in se odpeljali preko Jezerskega na avstrijsko Koroško do Železne Kaple. Tam so nas s posebnimi kombiji odpeljali na ogled Obirskih jam. V jami je stalna temperatura okrog 8 °C. Fotografiranje v

posnamemo. Po končanem ogledu jam smo se vrnili na Jezersko, kjer nas je pričakala večerja. Po večerji se je nekaj dijakov odšlo namakat v zunanji bazen, drugi pa so se posvetili počitku in druženju. Ob deveti uri je sledil spoznavni večer, saj se večina dijakov med seboj ni dobro poznala. V četrtkovo jutro nas je prebudila trobentaška budnica, sledil je zajtrk in nato pohod proti Jezerskemu vrhu. Hojo smo začeli na Zgornjem Jezerskem in se podali na Jezerski vrh. Na vrhu se nam je odprl prelep razgled na Kamniško-Savinjske Alpe in dolini Ravenske in Makekove Kočne. V ledeniški dolini smo se ustavili še ob Planšarskem jezeru, kjer smo nabrali vzorce vode in mulja. Po zelo okusnem kosilu je bil čas za delavnice. Izdelali smo polsteno milo, preučili geografske značilnosti Jezerskega, se poglobili v zgodovino gradu Strmol, analizirali življenje v Planšarskem jezeru ter kvaliteto njegove vode in celo spekli kruh z drožmi. Peka kruha z drožmi je potekala v več stopnjah in z veliko mero potrpežljivosti. Kruh potrebuje dobro roko in znanje.

Pri izdelavi polstenege mila smo se zelo zabavali. Je nekaj posebnega, prijetnega na dotik, zagotovo pa ekskluzivno darilo. Zelo preprosto ga polstimo (filcamo) s tehniko mokrega polstenja. Potrebujemo le milo primerne oblike, po možnosti čim bolj naravno, volno za polstenje, žensko nogavico ali dokolenko in vročo ter mlačno vodo. Umetniška skupina dijakov je naredila tudi maketo Jezerskega. Ustvarjalni smo bili tudi po večerji, odmor smo si vzeli šele, ko se je zunaj stemnilo in smo prižgali pravi taborni ogenj. Večer se je prevesil v družabno prepevanje ob zvoku kitare in ob pečeni koruzi.

Zadnji dan na kmetiji smo izkoristili za dokončanje plakatov in ostalih izdelkov, nekateri dijaki pa so se podali še na krajši pohod do bližnjega opuščenega kamnoloma in našli tudi fosile. Po kosilu smo se odpravili nazaj v šolo, kjer smo zopet poprijeli za delo in postavili razstavo v avli šole. V Ljubljano smo se vrnili navdušeni, polni novih znanj, izkušenj in seveda novih prijateljstev. V imenu vseh izbranih dijakov se še enkrat iskreno zahvaljujemo vodstvu šole in spremljajočim profesorjem, ki so nam dali priložnost, da razširimo svoje znanje o lepotah jezerske pokrajine. Hvala tudi vsem udeležencem. Zaradi vsakega izmed vas je bil tabor boljši!

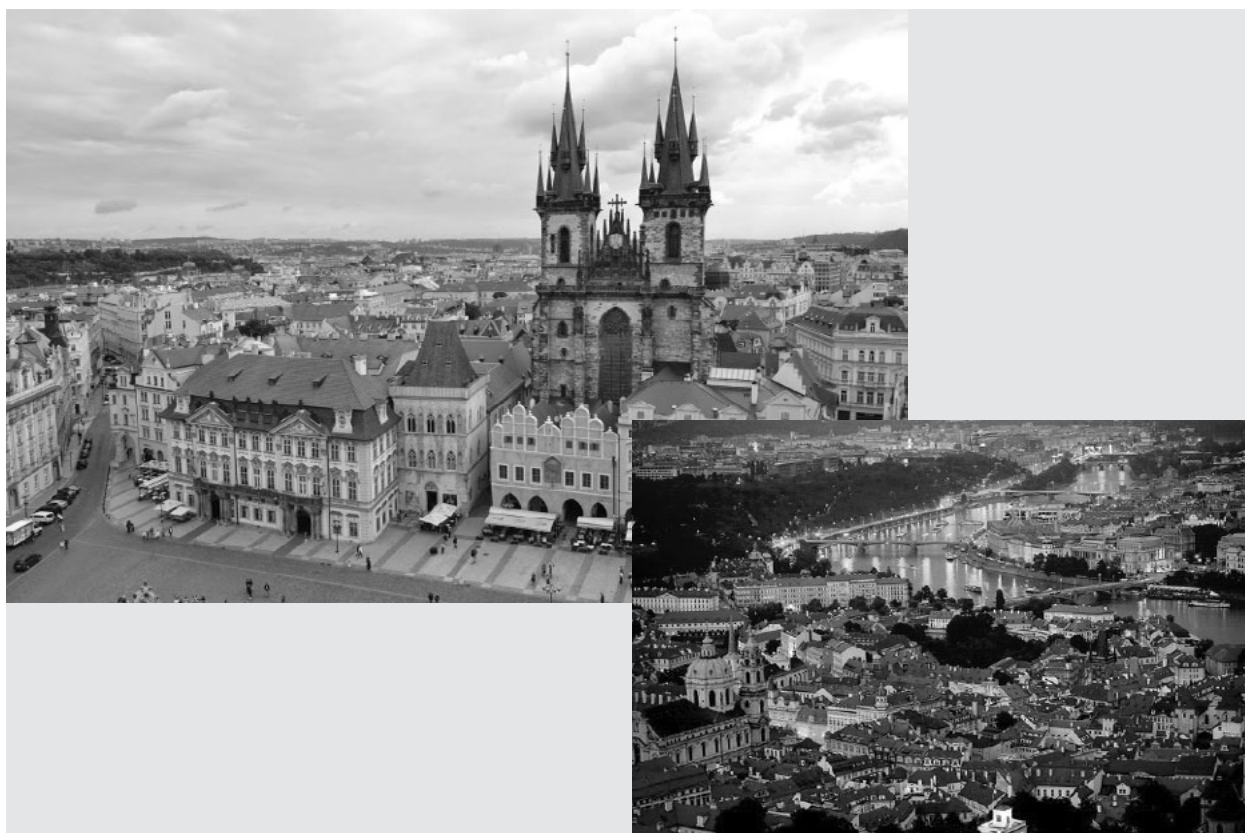
Rok Kuhar. 4. Fa

EKSKURZIJA V PRAGO – ČEŠKA (27. 10. – 29. 10. 2018)

V soboto, 27. oktobra 2018, smo se v zgodnjih jutranjih urah zbrali na dogovorjenem mestu v Ljubljani. Predviden odhod je bil ob 3.00. Pot nas je vodila mimo Maribora, Dunaja in Brna do Prage, kamor smo prispeli po enajstih urah vožnje. Prtljago smo odložili v hotelu in se odpravili na potep po mestu. Ogledali smo si trg svetega Venčeslava, ki mu kraljuje mogočni Narodni muzej, obdajajo pa ga številni hoteli in trgovine. Sprehod smo nadaljevali po ulici na Prikope do Smodniškega stolpa, skozi katerega smo vstopili v staro mestno jedro. Na trgu so nas pričakali številni ulični umetniki, ogledali smo si spomenik Jana Husa in ob polni uri občudovali procesijo nad Orlojem. Obiskali smo tudi Židovsko četrt, kjer je najstarejša sinagoga v Evropi. Na dan našega prihoda je na Češkem potekalo več koncertov v znak praznovanja dneva republike, kar se je jasno videlo tudi po nalepkah češke zastave na licih mimoidočih Čehov.

Drugi dan nas je po zajtrku pričakal lokalni vodič. Zaradi študija slovenščine je brez težav govoril slovensko. Popeljal nas je do gradu Hradčani, ki je vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov kot največji grad na svetu. Od tam smo imeli lep razgled na celotno Prago. Skozi ozke ulice smo prišli do Karlovega mostu, najznamenitejšega mostu v Pragi. Popoldne smo si ogledali cerkev Srca Jezusovega, enega najpomembnejših čeških verskih objektov 20. stoletja. Zasnoval ga je največji slovenski arhitekt Jože Plečnik. Zadnji dan smo imeli dve uri časa za nakupovanje spominkov in kavico, nato pa smo se odpeljali proti Sloveniji, kamor smo se vrnili v večernih urah.

Kljub slabemu vremenu imamo na ekskurzijo v Prago lep spomin, je mesto, kamor bi se vedno znova vračali.

Aleksandra Stamenkovska, Nika Rautovič, 3. Fc

STROKOVNA EKSURZIJA V PODJETJU KANA IN THERMANI LAŠKO

V zgodnjih jutranjih urah, 18. 4. 2019, smo se dijakinje tretjega letnika smeri kozmetični tehnik odpravile na strokovno ekskurzijo, ki se je začela z zanimivo predstavitvijo podjetja Kana in končala s sproščujočim kopanjem v Thermani Laško. Prvi postanek smo naredili v Žalcu, kjer smo se odpravile na ogled podjetja Kana. Nismo vedele, kaj nas čaka, a so nas prijetno presenetili. Izvedele smo, da podjetje na slovenski trg uvaža predvsem izdelke za pedikuro iz Nemčije, le te pa so nam tudi predstavili. Všeč nam je bilo predvsem, da so postopek nege ne samo opisali, ampak tudi prikazali na eni izmed dijakinj. Po predavanju smo bile zelo vesele prejetih darilc, ki so vsebovala testerje omenjenih izdelkov, in še prehitro smo bile že nazaj na avtobusu in nadaljevale pot. Pripeljali smo se do Thermane Laško, kjer so nas toplo pričakali in nas odpeljali v telovadnico. Tam smo se razdelile v dve skupini. Prva skupina je ostala z indijskim joga mojstrom. Pokazal nekaj dihalnih vaj, ki sprostijo telo in nam olajšajo preostanek dneva. Druga skupina pa si je v tem času ogledala terme, različne prostore in načine izvajanja masaž, npr. tajska, klasična, nam najbolj zanimiva pa je bila ajurvedska. Seveda sta se skupini tudi zamenjali, potem pa so nas odpeljali do bazenov, kjer smo imele dve uri časa za relaksacijo. V Ljubljano smo se vrnili okoli pete ure in prijetno utrujeni odšli domov.

Vanessa Pjanić, 3. Ka

EKSKURZIJA V ISTANBUL (26. 2. – 1. 3. 2019)

Bizanc, Konstantinopol, Istanbul, Carigrad so imena, ki so nekoč označevala mesto osvajalcev, haremov, sultanov, cesarjev in rubinastih zakladov, danes pa pomenijo sodobno mesto, ki še vedno buri naše duhove, predvsem po gledanih turških serijah. Pa vendar, le kdo si ne bi želel okusiti mesta, kamor je bogastvo že od nekdaj pritekalo iz vseh koncev sveta?

Svila, slonovina in začimbe iz Indije ter Kitajske, pšenica in suho sadje iz Anatolije in Egipta, kože in krzna iz Rusije. Vse poti so vodile v Konstantinopol. Ladje so oskrbovale prestolnico velikega cesarstva, pa naj je to bilo v rokah bizantinskih cesarjev ali osmanskih sultanov. To, kar danes pomenijo New York, London, Tokio morda Paris, je v antiki pomenil Konstantinopol, današnji Istanbul.

Dijaki Srednje šole za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo smo v okviru Programa obveznih izbirnih vsebin odpotovali v Istanbul v času zimskih počitnic. Odšli smo v torek, 26. 2. 2019, ob 7.30 iz letališča Jožeta Pučnika na Brniku (stavba Odhodi). Z nami je odšla tudi vodička agencije ga. Sofija Mardjonović. Sledil je polet proti Istanbulu - let iz Ljubljane s Turkey Airlines s predvidenem pristankom ob 13.40 uri (lokalni čas - 2 uri naprej od našega časa). Prispeli smo na letališče Atatürk, nato pa sta nas dva avtobusa odpeljala proti hotelu Kaya. Med vožnjo do hotela smo pozorno poslušali napotke in vse potrebne informacije za naslednje tri dni. Ko smo prispeli do hotela, smo vzeli vso prtljago in se nastanili po sobah. Čez približno dobro uro je sledil sestanek, na katerem smo dobili vse pomembne informacije o turški liri in njihovi menjavi (1,00 EUR = 6 turških lir). Nato smo odšli v menjalnico, kjer smo zamenjali denar in se odpravili proti trgovskemu centru. Imeli smo dovolj časa za ogled in nakup spominkov. Po napornem nakupovanju je sledila odlična večerja v hotelu in kasneje počitek. Prvi dan smo spoznali, da je za Turčijo značilno hitra in velika rast obrti ter turizma. Ljudje so zelo prijazni in ustrezljivi. V njihovi navadi je, da tujca oziroma turista vedno gostoljubno sprejmejo ter mu ponudijo svoj tradicionalni turški čaj ali kavo in turško baklavo.

Drugi dan smo se po samopostrežnem zajtrku odpravili na prečudovito in mrzlo vožnjo po Bosporju. Istanbul je namreč mesto, ki leži na dveh celinah. Evropo in Azijo loči naravna morska ožina imenovana Bospor. Šli smo mimo trdnjave Rumeli Hisar ter mimo palač Dolmabahçe in Beylebeyi, pod bosporskima mostovoma. Spet smo oživel bosporske legende in izvedeli, zakaj se ožina imenuje »prehod krav«. Nato smo odšli na kosilo. Vmes nas je malo presenetil dež, a je kljub temu dan potekal čudovito. Po dobri turški pojedini smo se sprehodili po zanimivih trgovskih ulicah do pokrite tržnice (Kapali čarşıja), kjer smo se lahko poskusili pri orientalskem barantanju.

Brez barantanja seveda ne gre. Če se še zmeraj samo ogrevate med vsemi pisanimi stalažami in izložbami na bazarjih, naj vam bo pogled usmerjen v tla, v strop, morda v preštevanje razpok v steni. Ko ste pripravljeni, lahko oči usmerite v prodajalce, produkte in igra se prične. Prestopili ste prag, ko skorajda morate odpreti denarnico, saj so Turki rojeni prodajalci in pogajalci. Po enournem nakupovanju pa je sledil še ogled popularne razgledne točke Pierre Loti - francoski avtor slavnega romana »Aziyade«. Prekrasen pogled na Zlati Rog in spektakularni hrib pod nami, kjer so našli svoj počitek paše, sultani, ... Sledil je še ogled Eyüp Merkeza, nato pa vrnitev v hotel na večerjo in nočni počitek.

Tretji dan smo imeli po zajtrku ogled glavnih mestnih znamenitosti: Modre mošeje, ki jo je leta 1609 dal zgraditi sultan Ahmed I. ter je bila končana leta 1616, eno leto pred sultanovo smrtjo. Dandanes je glavna carigrajska mošeja, saj je Hagia Sofia preurejena v muzej. Ime Modra mošeja je dobila po modro obarvani kupoli ter prvotni modri notranjščini. Mošeja ima šest minaretov. Nahaja se nasproti Hagie Sofije, v bližini hipodroma. Cerkev sv. Modrosti (Hagia Sofia - dolgo časa največja cerkev krščanskega sveta, kasneje spremenjena v mošejo, danes muzej), palače Topkapi (palača osmanskih sultanov, danes muzej z zbirkami porcelana, draguljev, orožja in drugih dragocenosti, nekdanjega Hipodroma). Nato nas je vodička ga. Sofija presenetila z modno revijo ene od znanih tekstilnih znamk za izdelavo jaken, plaščev, ... Vsi smo bili navdušeni in brez besed, saj nam je s tem presenečenjem res polepšala dan. Zadnji ogled je bil rezerviran za Veliki bazar (turško: Kapalıçarşı, kar pomeni „pokrita tržnica“, prav tako Büyük Çarşı). Je eden največjih in najstarejših zajetih trgov na svetu. Ima 61 ulic in več kot 4000 trgovin, ki dnevno privabljajo med 250.000 in 400.000 obiskovalcev. Leta 2014 je bila uvrščena na prvo mesto med najbolj obiskanimi turističnimi atrakcijami na svetu z 91.250.000 obiskovalci na leto. Grand Bazar v Istanbulu se pogosto obravnava kot eden prvih nakupovalnih središč na svetu. Po zelo napornem nakupovanju smo se odpravili nazaj v hotel na večerjo in od utrujenosti hitro zaspali.

Zadnji, četrti dan, so nekateri odšli v hamam (znamenita turška kopel); to je kraj javnega kopanja, povezan s kulturo Otomanskega cesarstva in širše v islamskem svetu. Postopek je podoben procesu savnanja, vendar je bolj povezan s starogrškimi in starimi rimskimi načini kopanja. Kopalci se lahko nato umaknejo v še bolj vročo sobo, preden se umijejo v hladni vodi. Po opravljenem popolnem umivanju telesa in sprejemu masaže, se kopalci končno umaknejo v hladilno sobo, da se sprostijo. Ostali, ki nismo šli v kopel, smo imeli prosto dopoldne. S profesoricami smo odšli še po zadnjih nakupih v nakupovalno središče Istanbul Cevahir, ki velja za največjega v Evropi. Med 343 trgovinami ni težko najti kakšno malenkost zase. Ob 14.30 uri je bil zbor v hotelu in nato vožnja z avtobusom do letališča. Med potjo je vodička ga. Sofija govorila o svojih prigodah, da je pot hitreje minila. Polet je bil predviden ob 18.45 uri, a žal je prišlo do zamude, tako smo šele ob 20.00 uri (njihov čas) odleteli proti Sloveniji. Ob 20.45 uri smo srečno pristali na letališču Jožeta Pučnika, kjer so nas že nestrpno pričakali starši. Vsi smo jih bili zelo veseli.

Seveda ne gre na koncu brez besed zahvale, ki velja vsem, ki ste tako ali drugače pripevali k izvedbi tako lepega potovanja. Iskrena zahvala gre v pri vrsti učiteljem spremljevalcem - profesorjem Zdenki Dimnik - vodji, Branku Lušini, Valeriji Sedlar in Marijanu Hafnerju in vsem, ki ste kakorkoli s svojim sodelovanjem obogatili naše potovanje. Prav tako gre zahvala tudi ga. Sofiji Mardjonović, ki nam je Istanbul predstavila strokovno in zanimivo.

Beseda zahvala gre nenazadnje seveda tudi Vam, dragi starši, ki ste nam to potovanje omogočili in nam zaupali. Še enkrat vsem z vso iskrenostjo za to posebno potovanje – IZ SRCA HVALA.

Manca Klemenčič, 3. L

Zelo rada potujem, spoznavam nove ljudi, njihovo kulturo ter takšne in drugačne šege in navade. Zato ni bilo nikakršno presenečenje za moje starše, da sem med navedenimi obveznimi izbirnimi vsebinami izbrala ekskurzijo v Turčijo. Po tehtnem premisleku sem le pridobila dovoljenje za izlet in preden sem se prav zavedala, sem že stala na letališču s potovalko in potnim listom v roki ter čakala na letalo.

Let je trajal približno tri ure. Izkoristili smo jih za počitek. Ko smo prispeli, smo se namestili v hotelske sobe. Sledilo je raziskovanje neznane dežele.

Pot nas je najprej vodila do stolpa Galata, nato do mostu z istim imenom. Razgled okoli nas so krasili minareti Hagie Sofije in Modre mošeje, ki so zaradi elegantne arhitekture izstopale tudi že iz daljše razdalje. Pogled na s soncem obsijano mesto je bil prelep.

Drugi dan smo si ogledali morsko ožino med Evropo in Azijo. Skozi smo potovali z ladjico, med potjo pa nam je vodič razlagal o zanimivostih, ki smo jih srečali na poti. Najprej smo videli bosporske mostove, ki povezujejo Azijo in Evropo. Izvedeli smo o legendi Bosporja, kasneje pa si z ladjice ogledali še trdnjavo Rumeli Hisar, ki je danes muzej odprt za javnost. Nato smo si ogledali še palačo Dolmabahçe, nekoč glavno upravno središče Otomaskega cesarstva ter palačo Beylebeyi, ki je včasih bila otomanska poletna rezidenca.

Po križarjenju nas je čakal sprehod po turških ulicah in obisk tržnice začimb, kjer smo se lahko preskusili v orientalskem barantanju, po kateremu so turške tržnice tudi znane.

Tretji dan smo si ogledali Modro mošejo; dandanes glavno carigrajsko mošejo, ki je dobila ime po svoji modro obarvani kupoli. Pred vstopom smo si sezuli čevlje, dekleta pa tudi zakrila lase z ruto, sicer nam vstop ne bi bil dovoljen. Notranjost je bila čudovita, okrašena z modro-rumenimi barvami in velikim lestencem, tla so bila pokrita z rdečkasto preprogo, ljudje pa so v tišini sedeli ob stenah in s sklonjenimi glavami molili.

Videli smo tudi cerkev Sv. modrosti oz. Hagijo Sofijo, ki je včasih tudi bila mošeja, danes pa je muzej. Notranjost je bila okrašena z zlatimi mozaiki, kamnitimi stebri in večbarvnimi kamni. Sledilo je kosilo in ogled mesta.

Zadnji dan smo si ogledali palačo Topkapi, ki je danes muzej z zbirkami različnih dragocenosti ter obiskali hamam, turško kopališče. Nekateri so se odločili izkoristiti zadnji dan za sprehod po mestu, drugi pa za hamam.

Najprej smo se v garderobi preoblekli in vstopili v prvo sobo - savno. Sledil je piling celega telesa, nato pa še masaža s peno. Rezultat je bila mehka koža in sproščene mišice. Čeprav nismo imeli dovolj časa, da bi si na kopališču privoščili kaj več, smo se zadovoljni vrnili v hotel po svojo prtljago ter se z avtobusom odpeljali do letališča. Tako smo zaključili svoje potepanje in se vrnili v domovino.

Vesela sem, da sem dobila priložnost, da nekoliko spoznam tudi to deželo.

Lara Zver, 3. Ka

MEDNARODNA IZMENJAVA - FINSKA

Na Finsko sem se odpravila zgodaj zjutraj, 29.10.2018, skupaj s Patricijo Klančar in profesorico Anjo Rogelj. Z GoOpti-jem smo se najprej peljali do letališča v Zagrebu, nato pa smo prestopili še v Frankfurtu in leteli do Helsinkov. Pot nazaj je bila enaka, samo da smo prestopili v Munchu. Pot do mednarodnega doma, kjer sem preživela vse 4 tedne, je bila dolga, ampak je hitro minila in vse je šlo po načrtu.

Že prvi dan nas je pričakal sneg, vendar smo se na mraz hitro privadili. Dom, v katerem sva preživel mesec dni, je bil prijeten. Lahko sva spoznali veliko ljudi iz različnih držav in starosti. Vsak je imel svojo sobo, kopalnico in kuhinjo pa smo si delili še z enim sostanovalcem. Velika dnevna soba je povezovala 8 ljudi. V domu smo imeli možnost tudi savnanja, čeprav je sama nisem preizkusila.

Prvi dan sem spoznavala Helsinke, glavno mesto, ki je zelo drugačno od Ljubljane. Dobila sem občutek, da je ritem življenja zelo hiter, lahko smo videli ljudi različnih narodnosti in moderno arhitekturo. V štirih tednih sem obiskala veliko znamenitosti, imajo čudovite cerkve, zelo zanimive muzeje in odličen živalski vrt Sea Life, kjer lahko spoznaš in vidiš na stotine morskih živali. Najbolj mi je bil všeč sibelius monument, poseben spomenik narejen iz 600 votlih jeklenih cevi. Obiskala sem tudi otok Suomenlinna, Unescovo svetovno dediščino, dostopno s trajektom, znano po topih, tunelih, ladjedelnici, muzejih, in pivovarni. Kot enodnevni izlet sva s Patricijo izbrali tudi Talinn, mesto Estonije. Do njega sva prišli z luksuzno ladjo. Talinn je bolj podoben Ljubljani, ima starejšo arhitekturo in spominja na predel stare Ljubljane. Ima izjemno obzidje, iz katerega lahko vidiš celo mesto. Ni veliko, zato sva si lahko celega ogledali v enem dnevu. Zadnji vikend sva obiskali Porvoo, majhno, čudovito in barvito mesto, popolno nasprotje Helsinkov. Posebno je ravno zaradi majhnih lesenih hiš, ki so različnih barv in stojijo v bližini reke. Imeli sva pa tudi srečo, saj je bilo vreme po dolgem času sončno in toplo.

Praksa je bila dokaj drugačna kot v Sloveniji. Opravljala sem jo sicer v šolskem salonu, kjer prihajajo tudi zunanje stranke. To se mi zdi odličen način, saj lahko dijakinje dobijo veliko delovnih izkušenj na različnih strankah, različnih starosti, pri tem pa so pod vodstvom profesorice, ki zagotovijo, da so storitve pravilne. Večina strank ni bila težavnih, zato sva brez težav lahko delali vse storitve. Stranke so se najbolj naračale na pedikuro, manikuro, nego obraza, barvanje trepalnic in oblikovanje ter barvanje obrvi, bolj redke so bile nege telesa in masaže. Veliko izkušenj sem dobila v negi zrele, starajoče kože, ki je zelo drugačna od nege mlade kože, s katero imamo v šoli največ stika, in pa v pedikuri in saniranju zadebeljenih nohtov, kurjih oces in trde kože na stopalih. Spoznali sva tudi aparat za nego obraza in telesa imenovan LPG, katerega v šoli nimamo. Postopki so dokaj podobni kot pri nas, le da je pri njih čas trajanja daljši. V salonu uporabljajo drugačne znamke kozmetičnih izdelkov, zato sva na novo spoznali in uporabljali Isabelle Lancray, Pevonia, Ekopharma in Dr.Rimpler. Obiskali sva tudi kozmetični sejem, kjer sva lahko videli še veliko drugih znamk in kupili njihove kozmetične izdelke.

Prijavo na mednarodno izmenjavo priporočam vsem, ki radi potujejo, saj imajo možnost videti čudovito Finsko, hkrati pa bi se radi izboljšali tako na profesionalnem kot osebnem področju. Sama sem izpopolnila angleški jezik, bolj sem spretna v kozmetičnih postopkih, postala sem tudi veliko bolj samostojna, saj sem se dobro naučila poskrbeti zase.

Donike Hoxha, 4. Ka

(Šol. leto 2018/19)

MEDNARODNA IZMENJAVA - ŠPANIJA

V življenju dobimo različne priložnosti, iz katerih se lahko veliko naučimo in vidimo veliko novega. V času izmenjave v Španiji sem doživela veliko lepih trenutkov, ki jih ne bom nikoli pozabila. Moji najljubši spomini so vezani na ogled mesta Gijon.

Obhod ni bil celodnevni, a je vseeno potekal nekaj ur. Sprehajali smo se večinoma po starem delu mesta. Izvedeli smo veliko o zgodovini, arhitekturi, značilnostih mesta in o tamkajšnjih ljudeh. Na začetku smo izvedeli, da so včasih bogataši oziroma pomembnejši ljudje gradili svoje gradove, v katere so vključevali cerkve oziroma kapelice. Zanje je bila vera zelo pomembna, zato so si omogočili, da jo imajo kar doma. Imeli smo tudi priložnost videti cerkev svetega Petra (Iglesia de San Pedro), ki se nahaja v središču starega mesta ob oceanu. Nekaj metrov od cerkve, se nahaja muzej ostankov Rimskih term (Termas Romanas de Campo Valdes), ki mi je predvsem pritegnil

pozornost, saj je povezan z mojo stroko. Muzej je odlično ohranjen in je predstavljen pod zemljo. Po ogledu mesta ob oceanu smo si ogledali arhitekturo drugega dela mesta, ki je vključeval stavbe ter hiše različnih barv in oblik. Te so večinoma že stare ter tradicionalne za tisto območje. Kasneje smo se sprehodili ob manjšem pristanišču sredi mesta, blizu katerega je bil Spa center. Potem smo se ustavili v kavarni na churrosih. To je ocvrto paljeno testo, katerega pomakaš v vročo čokolado. Ta jed oziroma sladica je za španski svet zelo znana in tradicionalna. Prav v to kavarno smo se kasneje še večkrat vrnili s profesorico, ki nas je spremljala, saj nam je pustila odličen vtis. V delu mesta, v katerem se nahaja kavarna, pa so se prav tako nahajale tudi modne trgovine in razni butik. Veliko je bilo trgovin z oblačili, bio trgovin, restavracij in čokoladnic, katere smo obiskali v naslednjih dneh. Pot smo nato nadaljevali naprej od manjšega nakupovalnega središča proti naslednji destinaciji, cerkvi Svetega Lorenza (Iglesia de San Lorenzo), v središču mesta, pri kateri smo lahko ponovno občudovali arhitekturo ter njeno lepoto. Nato smo se sprehajali po mestu in občudovali prav vse.

Poleg dneva, v katerem sem izvedela ogromno o zgodovini mesta in turističnih točkah ter predvsem videla, kako so vsi ljudje tam domači in prijazni, so se mi v spomin utrnili tudi drugi trenutki. V spomin se mi je zelo vtisnil akvarij v Gijonu, kateri je predstavljen kot nekakšen svet s plažami, gozdovi ter jamami. V njem imajo veliko živali od majhnih do velikih, od nepoznanih do poznanih in napisano od kje vsaka žival prihaja. Ta dan oziroma par ur, ko smo bili tam, se mi je vtisnil v spomin zato, ker je celoten akvarij tako dobro, magično ter zanimivo predstavljen, da ga ni možno pozabiti.

Plaža svetega Lorenza (Playa de San Lorenzo) je prav tako spomin, katerega ne bom nikoli pozabila, saj predstavlja lepoto in prav tako skrivnost mrzlega oceana in njegovih valov, kjer sta zelo izraziti plima in oseka. Po plaži so se vsakodnevno sprehajali ljudje s svojimi psi in se skupaj igrali. Velikokrat so tam organizirane nogometne tekme ter deskarska tekmovanja. Najbolj mi je bilo zanimivo, da so se v oceanu kopali nekateri prav vsak dan, kljub neprimernemu vremenu in temperaturi vode. Kopali so se starejši kot tudi mlajši in prav tako deskarji, ki so bili vedno v vodi.

Ta izkušnja je bila ena najbolj izjemnih v mojem življenju, saj sem lahko izkusila delo v drugi državi, videla ogromno novega in se prav tako veliko naučila. Naučila sem se predvsem timskega dela, različnih postopkov, katerih v šolskem salonu ne izvajamo, življenja brez staršev in z več odgovornosti. Prav tako sem spoznala nove ljudi in ustvarila nova prijateljstva.

Za to priložnost bom vedno hvaležna ter se je bom spominjala v pozitivni luči.

Jacqline Perič, 4. Ka

(Šol. leto 2018/19)

PODJETNIŠTVO

Naša šola je v novembru načrtovala pot na Finsko. Namen je bil strokovni. Ker me je zanimalo, zakaj se je moj sošolec Rok Kozlevčar odločil za to pot, je nastal tudi naslednji intervju.

1. Rok, zakaj si se odločil za pot na Finsko in kako je potekal izbor za izbrano ekipo?

V šoli je bilo veliko besed o izobraževanju na Finskem. Ker se sam zelo zanimam za potovanje v tuje države in spoznavanje novih ljudi, sem profesorici rekel, da me lahko vključi v ekipo. Izbrani smo bili iz vsakega programa po en dijak in se na prvem sestanku dobili dober mesec pred odhodom. Izvedeli smo, da našo izmenjavo v celoti financira program ERASMUS+.

To je program za izobraževanje in usposabljanje mladih v Evropi. Ker smo bili povabljeni v sklopu Life Managementa, smo morali doma sestaviti pet vprašanj, ki se navezujejo na slog življenja in jih poslati prof. Doberškovi, da jih je naprej posredovala na Finsko. Tam so iz naših vprašanj sestavili anketo in zbrali podatke od tamkajšnjih prebivalcev. Iz podobnih vprašanj, ki so nam jih poslali oni, smo mi naredili anketo ter anketirali približno 80 oseb ter tako dobili neke splošne podatke, ki smo jih uporabili za predstavitev v Helsinkih. Naš odhod na Finsko je spremljala prof. Rupnik, ki nam je zelo pomagala pri orientaciji na letališču v Frankfurtu in po mestu Helsinkih.

2. Kakšen je bil namen izmenjave dijakov?

Glavni namen izmenjave je bilo seznanjanje dijakov iz različnih držav s projektom Life Management in njihovimi idejami. Glavna naloga je bila poiskati rešitve za naše probleme v družbi ter jih predstaviti.

3. Koliko časa je izmenjava potekala in kje ste bili nastanjeni?

Izmenjava je potekala sedem dni v Kaplyli v Helsinkih. V tem času smo bili nastanjeni v študentskem domu, kjer je potekal tudi pouk. Tu so bile tudi skupine dijakov iz Španije in Nizozemske.

4. Kako je potekal vaš dan?

Pouk se je začel ob deveti uri na medijski fakulteti, ki so ga vodili večinoma finski profesorji. Potekal je v angleškem jeziku. To nobenemu od nas ni predstavljalo posebnih težav, saj smo bili vsi kar vešči jezika. Profesorji so nam predstavili določene probleme povezane z zdravim življenjem in družbo, ki smo jih kasneje v mešanih skupinah skupaj reševali. Naš pouk se je vsak dan končal okoli pol četrte ure. Ostali čas smo lahko preživeli po svojih željah.

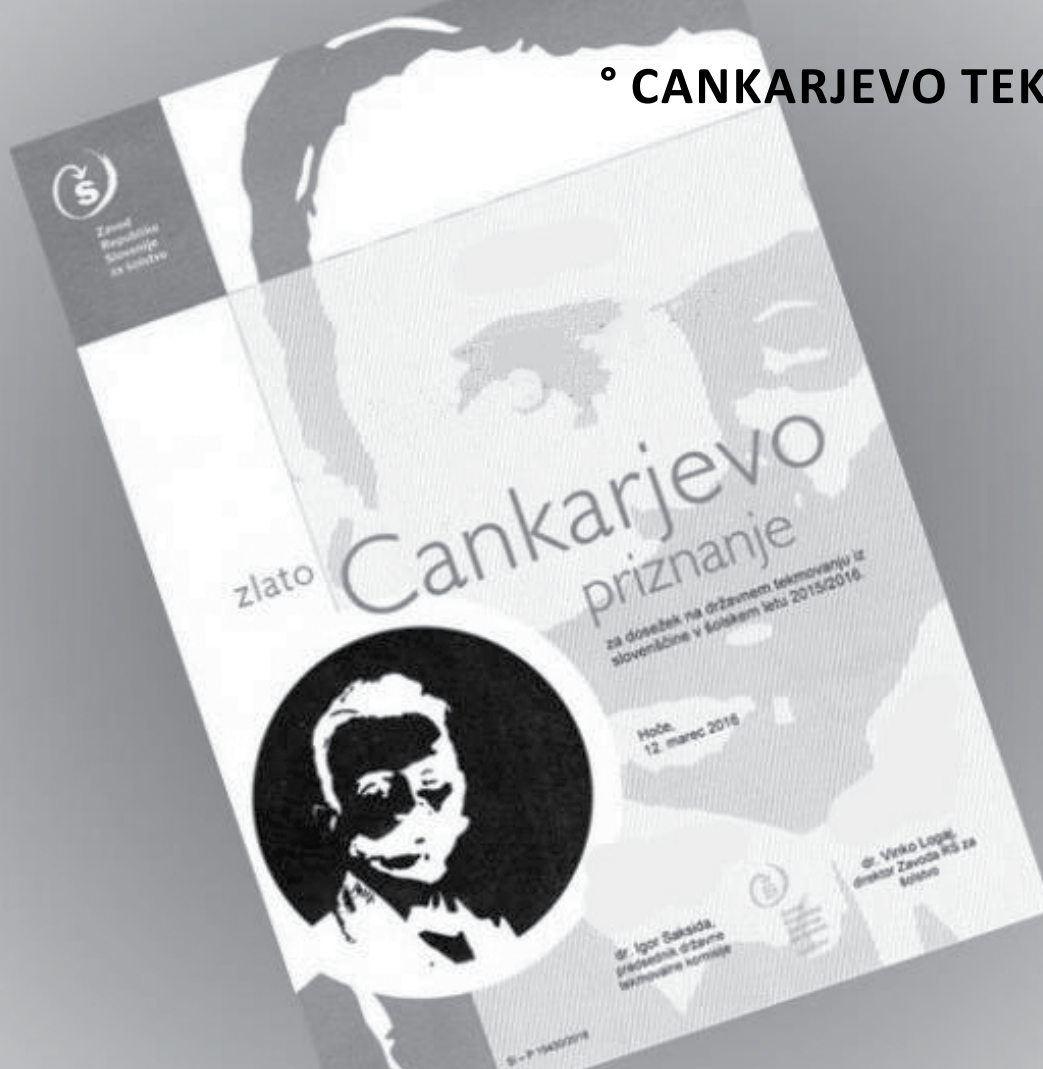
5. Kako se pouk na finskih šolah razlikuje od slovenskih šol?

Predpostavimo, da smo bili na fakulteti, kjer se je močno občutila razlika med srednješolskim in fakultetnim programom. Največja opazna razlika ob vstopu v učilnico je bila oprema, ki je bila prilagojena boljšemu počutju dijaka. V učilnicah je prevladovala zelena barva in ergonomski udobni stoli ter fotelji.

6. Ali si v času izmenjave doživel kakšno dobro izkušnjo, ki ti bo koristila v življenju?

Vsekakor smo se naučili timskega dela ter praktično uporabo angleščine. Imel sem priložnost ogledati si mesto Helsinki, ki je name pustilo poseben pečat. To izkušnjo priporočam vsakomur, ki si želi spoznati nove ljudi, nova znanja, potovati v tuje države in si s tem pridobiti nove izkušnje.

Intervju je pripravila Aneja Maček.

ŽIVLJENJE, ČUDNO ALI OBIČAJNO?

Ivan Cankar: Podobe iz sanj. Začel bom z otroki. Njihova prečudovita, nenavadna, a nadvse radovedna narava. Velik del življenja je povezan z njimi, pa tudi s tem obdobjem. Zanimiva bitja, katerij srce greje igra in ljubezen. Tako kot v realnosti, otroci zavzemajo bistveni del Cankarjeve črtice. Postavljeni so bili v to obdobje, dobo vojne vihre in dobo nesrečnih stvari. Tako kot po nevadi otroci dojemajo stvari, sebi neznane, na svoj unikaten ter poseben način. Sama zanimivost pa se pokaže, ko si slednji razlagajo še tako nejasne in nepopisne stvari, Bistvo tega opazimo tudi v črtici.

Do otrok je prišla nenavadna stvar, smrt očeta. Bili so štirje, igrali so se in brezskrbno pogovarjali. Ko pa so slišali to novico, so obmolknili, pojavila se je »čudna stvar«. Smrt. Če pomislimo nanjo, nam postane nelagodno, otrokom pa vzbuja radovednost in kup vprašanj. Tako kot je že Cankar na svoj, zanimiv način napisal, ta »stvar« nima ne oči, ne ust, ne glave. Otroci so začutili »nesmisel«, ker niso vedeli, kaj to pomeni. Njihovo dožemanje jim je bilo vprašljivo, toda tudi običajno. Svojo nevednost so izrazili z vprašanjem, ki je bilo temu nasprotujoče. Niso dojeli, da očeta ni več, pač pa so mislili, da se bo vrnil. Toda Lojzka, najstarejša med njimi, je vedela, za kaj gre. Smrt, „nevrnljiva stvar“. Nato je Matijče rekel, da pojde še on v vojsko, ni vedel zakaj, a majhnim otrokom se zdijo stvari zanimive. Nato je drugim pojasnil, kako je v vojski, tam se dogajajo krute in nečloveške stvari. Tam življenje ni vredno niti ene same misli; tisti, ki je odvzel več življenj, tisti je boljši.

V vojni se vojaki bojujejo proti sovražniku. Tega si otroci predstavljajo kot bajeslovno bitje z rogovi, a se motijo. Človek je sovražnik samemu sebi. Z vprašanji so poizvedovali in prišli do ugotovitve, da jim na začetku še tako neznana stvar, postane znana. Začutijo grenak okus resnice in dojamejo, da očeta ne bo nikoli več nazaj.

Že sama zgradba črtice je zanimiva. V njej sem zasledil tri oblike: dramsko, lirsko in tudi epsko. Dramske prepoznam v pogovoru med otroki. Sestavljajo ga vprašanja in razlage. Lirske prepoznam v čustvih, npr. radovednost, ki raste, končana pa je z obmolknjeno trditvijo, v kateri se najde

kanček žalosti in jeze. To je opazno predvsem na koncu. Epskost pa prepoznam v obliki, ker opisuje način dojemanja in dogajanje, ki poteka v sobi. Iz radovednega, otroškega dojemanja, na koncu nastopi prav nič zabavno odraslo dojetje. Zmes vseh treh oblik je moč opaziti in začutiti in mogoče je prav zaradi tega črtica bolj prvinska in dotikajoča.

Vloga besede v črtici je močna, hkrati pa nekako vprašljiva. S preprostimi besedami se da nekaj povedati, nekaj, kar je na oko čudno in nenavadno, a hkrati tako razumljivo in dojemljivo kot vsakdanja stvar. Z eno besedo se da povedati cel kup stvari.

Moje mnenje o moči življenja je trdno, toda tudi ta trdnost se lahko izpodrine z vplivi iz okolja. Življenje samo je čarobna in lepa stvar, sicer pa je največ odvisno od nas samih. Začetek in konec tega »obdobja« v nas vzbuja občutke, ki so neznansko veseli ali pa žalostni. Rojstvo je bilo vedno nekaj lepega, toda smrt? O smrti imam mnenje, ki pa je v nekaterih pogledih podobno Cankarjevemu razmišljanju.

Zbirka Podobe iz sanj je izšla leta 1917. V črticah je poudarjeno življenje. Lahko je brezčasno, a hkrati tudi tako minljivo. Tu se strinjam s Cankarjem. Pri izgubi enega življenja, nam to veliko pomeni, a pri izgubi tisočih in celo več tisočih življenj, nam to nič ne pove. Minljivost življenja je v času vojne neizbežna. Izgine, kot bi trenil in takrat izgubi pravi pomen, v nas ne vzbuja več čustev, temveč je le nek statistični podatek. Tako razmišlja večina ljudi, pogosto tudi jaz. A ko se postavim v kožo vojaka, ki se bori za boljše življenje, za boljše stvari, tudi ko se postavim v kožo svojca, ki nikoli več ne bo videl te osebe, vojaka, ki je dal svoje življenje za druge, se moja miselnost v trenutku spremeni. Čutiti bi morali, da gre za življenja ljudi, ki so se trudili, ki so imeli sanje, a so se vsemu temu odpovedali za druge. To je moč življenja, ki bi vedno morala biti znana, prisotna in cenjena. Tukaj se z Ivanom Cankarjem popolnoma strinjam, moč življenja se spreminja in vedno se bo, a poskrbeti bi morali, da se ne bi, da bi vedno ostajala in bila prisotna pri vseh. To so prave moralne vrednote in ne glede na vojno ali raj, pekel ali nebesa, jih moramo vedno izkazovati sebi ter drugim. Le tako bomo dosegli moč neusahljivega, običajnega in tudi nenavadnega življenja.

Miloš Aleksič, 3. L

VČERAŠNJE SANJE SO OBIČAJI JUTRIŠNJEGA DNE

Nekateri ljudje so zelo dolgočasni. Nimajo posebnih navad ali hobijev, nimajo ciljev in nimajo idej. Na drugi strani pa so tisti, ki imajo v očeh nekakšen žar, včasih celo ogenj. Ti so polni zagona in energije, imajo veliko idej. In komu je v življenju bolje? Tistim, ki s svojimi sposobnostmi želijo spremeniti svet, ali tistim, ki tiho čakajo na priložnost?

S temi vprašanji se je ukvarjal tudi Ivan Cankar, veliki slovenski ustvarjalec. Rodil se je leta 1894 na Vrhniki, kjer je obiskoval osnovno šolo. Šolanje je nadaljeval na ljubljanski realki in se nato vpisal na študij tehnike na Dunaju. Slednjega je opustil in se podal v druge vode. Ukvarjal se je celo s politiko. Bil je član socialdemokratske stranke, znano pa je tudi njegovo predavanje Slovenci in Jugoslovani. Cankarjev opus je zelo obsežen. Priljubljene so tako njegove drame, npr. Hlapci, Pohujšanje v dolini šentflorjanski, kot tudi pripovedi in romani. S svojo pesniško zbirko Erotika, ki je izšla leta 1899, je začetnik slovenske moderne. Med pomembnejšimi deli so tudi Hiša Marije Pomočnice, Moje življenje, Podobe iz sanj in še bi lahko naštevale.

Cankar sodi med ljudi, ki so želeli spremeniti svet. In kot pravi sam v zbirki Moje življenje: »Kdor je umetnik, kreše v kamen od začetka do konca svoj obraz.« Če torej piše o idealistu, kot je bil Martin Kačur, je verjetno tudi sam tak. Roman Martin Kačur je izšel leta 1907 in je razdeljen na tri večje dele, vsak del pa še na tri. Ima simetrično zgradbo. Opisuje življenje mladega učitelja Kačurja, ki pride v Zapolje po svoji poklicni dolžnosti. Kmete želi izobraziti, a se s tem ne strinjajo in mu celo ostro nasprotujejo. Tam se tudi zaljubi v Minko, a ga ta ne vzljubi. V tem prvem delu romana

se precej kažejo novoromantični vplivi. Kačur ves čas občuduje naravo in čuti do življenja veliko ljubezen. Ko se nasprotja med njim in kmeti ter županom in župnikom še povečajo, mora Zapolje po komaj nekaj mesecih zapustiti.

Naslednja vas, ki jo obišče, je Blatni dol. To ime je nekoliko simbolično. Kačur tam še nazaduje. Z njegovimi vizijami ni nič, telesno pa se zaljubi v Tončko. V tej ljubezni ni nič romantičnega, je pa nekaj dekadentnega. Luč v Kačurju začne počasi ugašati in šele po trinajstih letih skupaj z družino zapusti Blatni dol. Preselijo se v Laze, ki so bolj sončne in prijetnejše kot njihov prejšnji dom, a to Kačurju ne ustreza več. Luč v njem je sedaj že ugasnila in ostala je le še tema. V Lazih Martin tudi umre.

Kačurjevo zgodbo bi označila za tragično. Opozarja nas na socialne krivice, ki se odvijajo po svetu. Toliko ljudi skuša pomagati, pa zato izgubijo življenje. Podobni so mu delavci, ki delajo in garajo, pa njihovi nadrejeni tega ne opazijo. Ali mladi, ki so po končanem šolanju polni zagona in idej, pa ne dobijo službe in nimajo možnosti, da bi ideje uresničili. Mislim, da je vsak izmed nas kot Martin Kačur. Vsak bi rad spremenil svet in ga polepšal, le da mnogi za to nimajo poguma. Iz tega razloga bi bilo krivično obsojati Kačurja, ker je odnehal. Verjetno bi vsak odnehal, če bi vedel, da pri svojem početju ne bo uspešen. Kačurja razumem in ga ne obsojam.

Vse drugače pa so se do njega obnašali drugi ljudje. Posebno je potrebno izpostaviti Ferjana. Ta je bil sprva Kačurjev prijatelj in ga ni pretirano podpiral pri uresničitvi ciljev. Na koncu, ko je Kačur že obupal, pa je prevzel njegovo vlogo in uspel. Ferjan je bil oportunist in neobčutljiv za trpljenje sočloveka. Na koncu je Kačurja celo ozmerjal s pijancem. V Beli krizantemi pravi Cankar: »Kdor ne mara luči, jo sam upihne; nato nima pravice preklinjati noči.« Ferjan je upihnil Martinovo luč, ni bil opora, ki jo je potreboval. Ferjan ni bil dober prijatelj. Po tem, ko je Kačurja zapustil, pa se je pritoževal nad njegovo »nočjo«, čeprav je bil do neke mere tudi sam kriv zanjo. Kako bi bilo vse drugače, če bi že na začetku združila moči.

Kačurja in Ferjana torej težko primerjamo, saj sta si nasprotna. Ferjanu bolj podoben pa je Štefan Frfila, protagonist zgodbe Iz življenja odličnega rodoljuba. Slednja je iz zbirke pripovedi Knjiga za lahkomiselnih ljudi. Ta je izšla leta 1901 in ima poleg devetih kratkih pripovedi še eno novelo. Po motivih in tematiki se te med seboj povezujejo, prav tako kot na splošno v Cankarjevih delih, pa so v ospredju revščina, smrt, denar, slava ...

S slavo lahko povežemo že omenjeno pripoved Iz življenja odličnega rodoljuba. A kdo je to? Je to Štefan Frfila? Kaj je pravzaprav naredil? Zgodba govori o učitelju. Ta najde stare zapise o vaškem pomembnežu, ki je umrl že pred nekaj časa. Z njim se celo pogovarja in na koncu ugotovi, da niti Frfila sam ne ve, zakaj naj bi bil pomemben.

Če med Ferjanom in Frfilo naredimo primerjavo, ugotovimo, da sta oba nekako boječa in zadržana ter še čakata na preboj. Pri Ferjanu do tega pride, pri Frfilu pa še ne. Oba bi trdila, da nista nikoli živela, da nista naredila nič pogumnega, kar za Kačurja ne velja. »Včerajšnje« ideje, ki jih je postavil Kačur in zato zelo trpel, sta le spremenila v običaje, ko so bili ljudje na to pripravljeni. To velja predvsem za Ferjana. Martin Kačur je imel upanje in zato tudi življenje. Imel je cilj in neko željeno pot. Verjamem, da je bil vseeno bolj srečen kot ostala dva. Kaj pomaga slava, če, kot Frfila, ne veš, zakaj naj bi bil slaven, oz. v primeru Ferjana, zato izgubi prijatelja in le dodaš piko na črko i? Tak uspeh ti nikoli ne prinese sreče in na koncu ugotoviš, da od tvojega življenja ni ostalo nič.

Za Cankarja se mi zdi zelo tipična neka žalost oz. tragičnost. Pogosto piše o krivicah, o zatiranih, o ljudeh na obrobju. V Beli krizantemi pravi: »Ali sreča je kakor sonce; ko je najlepše, zaide.« Včasih se z vso to melanholijo nisem strinjala. Sedaj pa čedalje bolj ugotavljam, da ima Cankar prav. Prav ima, da je tudi v življenju tako kot v delu Martin Kačur in Iz življenja odličnega rodoljuba. Kljub temu, da sta deli stari že več kot sto let, sta še vedno aktualni. Vsi se v tem najdemo. Pogosto ljudje z velikim srcem in prostrano dušo propadejo. Temu svetu želijo dati toliko, da jim ne ostane nič zase. In koga se zatira? Ljudi, ki se jih bojimo, ki so nam tuji. Za človeka je lažje, da se ogradi z visokim zidom, ki ga nihče ne prepleza. Vendar, kakšno življenje je to? Se ne začne življenje šele,

ko stopimo iz cone ugodja? Zakaj so tako pogosto najbolj uspešni tisti, ki so najbolj podli? In koliko krivic je po svetu, koliko zgodovinskih zločinov. Moj pradedek se je boril za vero in državo. Imel je vizijo, upanje, ljubezen. Vseeno so ga med vojno ubili. Svet preprosto deluje tako, da je lovec močnejši in plen šibkejši. Da ni vedno močnejši tisti, ki je dober. Da mu lahko spodleti.

Ali to pomeni, da se ne bom več trudila? Ne. Kljub temu, da mi lahko spodleti, bom poskušala. Temu svetu želi dati svoj pečat. Morda je neumno, a vseeno verjamem, da mi lahko uspe. Čeprav so na svetu krivice in svet propada, je v ljudeh upanje, ki jih še žene. In če propade to upanje, propade vse.

Neža Kastelec, 4. Fc

(Šol. leto 2018/19)

LIK MATERE V CANKARJEVEM BESEDILU

„ ... v romanu je Cankar zavrgel romantično idealistični cilj hrepenenja in se spustil na stvarna tla naroda in še posebej lastne revščine. Tu je hrepenenje še trdneje pripel na ljubezen, zlasti pa ga je zasidral v družbene razmere. Naravo hrepenenja določa glavna junakinja romana, Francka: zahrepeni iz klanškega siromaštva v socialno lepše življenje, zahoče se ji židane rute, išče pa tudi veliko požrtvovalno ljubezen.“ (Franc Zadravec: Zgodovina slovenskega slovstva, 1970)

Cankar je svoji materi ,postavil pomenik“ v romanu Na klancu. Predstavi nam jo kot Francko, revno, verno dekle, ki že od samega otroštva trpi in si želi boljšega in lepšega življenja. To se v romanu kaže z različnimi simboli. Tek za vozem jo sicer pokaže kot vztrajno, pa vendar nakazuje na njene neuspehe v življenju. Sanje s tekom za vozom, ki ga nikoli ne dohiti, se pojavijo v zanj najpomembnejših trenutkih in že v naprej kažejo, da svojega cilja ne bo dosegla. Njena želja po lepšem življenju se kaže z židano ruto, ki si jo Francka neizmerno želi dobiti od svoje matere. S simbolom klanca pa se kaže njena pa tudi Lojzetova vdanost v usodo, da lepšega življenja nikoli ne bosta imela. Francka je v romanu prikazana kot ena iz med tistih mater, ki resnično nudijo svojim otrokom kolikor je le mogoče, kljub temu, da imajo zelo malo. Poprijela je za vsako delo in celo prosjčila le, da je domov prinesla kruh svojim otrokom, da niso bili lačni. Otroci so ji že od nekdaj, predvsem pa po tem, ko jo zapusti mož, pomenili vse. Zdi se mi, da je s svojim dejanji in s svojim značajem popolnoma drugačna od svoje matere, verjetno zato, ker svojim otrokom ni želela enakega otroštva in odraščanja kot ga je imela sama. Želela je tudi, da je ne bi zapustili in pustili same, a se je zavedala, da gre za njihov uspeh v življenju in jim pustila, da so odšli. Moje mnenje o položaju in liku matere je, da je najpomembnejši člen družine, ki skrbi, da je družina to, kar bi morala biti in da je v njej ljubezen. Vendar tega ni, če se sama ne čuti cenjena in ljubljena s strani moža in otrok. Zdi se mi, da včasih svoje mame ne cenimo dovolj in da to ugotovimo velikokrat prepozno.

M. M.

Sreča. Beseda, ob kateri pomislimo na stvari, ki nas razveseljujejo. Nekaterim so to potovanja, drugim zabava, tretjim nakupovanje ... V današnjem času bi lahko razčlenili srečo na umetno pridobljeno in pristno. Priznam, da velikokrat srečo občutim ob plehkkih stvareh. Na primer, ko grem nakupovat in kupim res nekaj lepih kosov oblačil in sem nekako srečna. Ampak, je to res sreča? Je ta sreča trenutna ali globlja in traja več kot le en dan?

Moje otroštvo je bilo vsekakor čudovito. Če pogledam nazaj, je bila moja preteklost mnogo bolj žalostna, kot je sedaj moje življenje. In kljub temu je bila vredna in ni mi žal nobenega grenkega trenutka. Vsak trenutek me je izoblikoval, me naredil močnejšo in vidim, kako zelo vplival name, čeprav nisem bila vedno srečna. Sem pa srečna zdaj, ker vem, kaj vse sem prebrodila.

Otroštvo se je vrtelo okoli igre in vseh drugim otroških radosti, ki pridejo zraven. Skozi prva leta so me spremljali starši, moja dva brata ter bratrance in sestrice. Skupaj smo prebrodili ogromno pustolovščin in vse bi dala, da bi se lahko vrnila nazaj. V čas, ko smo bili še vsi skupaj, nedolžni mali otročiči, ki so se hoteli samo zabavati. Res cenim vse te ljudi in trenutke, ki so me obkrožali in naredili moje otroštvo lepo in spomin na njega prijeten. Vsakič, ko se spominjam teh dni, se mi na obrazu pričara nasmeh, nasmeh sreče. Saj takrat sem bila srečna in spomin na tiste čase mi daje občutek sreče, veselja. Ali sem zdaj srečna?

Seveda, pa čeprav se mogoče premalokrat zavedam, kako srečna sem lahko. Vsako jutro se zbudim v topli postelji, lahko sama vstanem in sama umijem zobe. Sama lahko nesem žlico v usta in me strah dneva, ki me čaka. Moram biti srečna, saj sem sem zdrava, imam okoli sebe ljudi, ki me imajo radi in vsega imam v izobilju. Ne bom rekla, da nekdo, ki ni zdrav, ne more biti srečen, ampak ljudje preprosto ne cenijo, kar imajo. Sem srečna, ker imam družino in čeprav mi nemalokrat ni najbolj pri srcu, jo imam rada in cenim vsak trenutek z njimi.

Trenutkov nikoli ne ocenjujem in rečem, zdaj sem srečna. Šele ko pogledam nazaj in prebudijo v meni lepe občutke, lahko rečem, da sem bila takrat res srečna. Veliko ljudi, ko jih vprašam, rečejo, da niso srečni. Posebej odrasli in tudi mladi imajo v glavah toliko skrbi, da jih naredijo nesrečne. Preprosto so sprijaznjeni, da niso srečni. Pa so! Ampak se, žal, ne zavedajo. Vsak človek je lahko in mora biti srečen. Nekateri imajo razlogov za srečo več, nekateri manj, ampak zakaj ne cenimo tega. Ježi me, da se ljudje obremenjujmo zaradi nesmiselnih stvari, kot je stres v šoli. Da, priznam, je stresno, ampak je to res razlog, da ne moremo biti srečni in uživati življenja do polnosti? Naše življenje nikoli ni bilo in nikoli ne bo popolno, brez stresa, brez skrbi. To ne obstaja. Tudi, ko smo bili majhni, smo imeli skrbi, čeprav drugačne kakor zdaj, ampak smo jih imeli. Močno upam, da bodo ljudje začeli ceniti življenje, saj je enkratno! Morali bi poiskali stvari, ki jih delajo srečne in bi jim dajale razlog za srečo.

Natalija Govekar, 3. Ka

° HAIKUJI °

POMLAD

Narava se zbuja
lastovice letajo
zima se poslavlja

POLETJE

Vsi na dopustu
zaslužen počitek
veter v laseh

JESEN

Listje odpada
narava se pripravlja
zima prihaja

ZIMA

Sneg je pobelil vas
zvok samotne tišine
dnevi so krajši

Grozovit cunami,
veliko opustošenje
nenaden obrat

Jutranji pogled
na pomladno Ljubljano
je tako žareče

Onesnažen planet
človeški paraziti
slaba prihodnost

Zvok zvona,
čas nam potrka
na naša vrata

Nemirni veter
napenja jadra
galebi iščejo hrano

Stres, ubijalec
tanjša življenjsko dobo
kronična bolezen

Miha Vizler, 2. Fa

Pijani lasje
vihrajo v divjem vetru
kot ta pšenica.

Na sivi poti
stari popotnik skrivnostno ždi
strašna nevihtna noč.

Tim Podobnik, 2. Zb

Zima tukaj je,
mene zebe še ne, ker
tam v daljavi vidim te.

Sara Ščuri, 2. Zb

Lepo nebo je,
temen oblak uniči vse,
ko pojavi se.

Filip Gungl, 2. Zb

TIH JESENSKI ČAS

Šola, listje, buče, kostanj. Tako različne besede, a hkrati čisto podobne. Vse pridejo z jesenjo, časom med poletjem in zimo; dvema popolnoma različnima obdobjema. Jesen pa skače in se igra med njima ter se jima posmehuje: «Nisem ne topla ne mrzla.»

Obdržala se nas je poved: v šolo gremo jeseni. To pa je na žalost laž. V šolo gremo poleti, a smo se vseeno odločili, da jeseni naložimo to breme, ki je vse drugo kot lahko. Za sabo počasi puščamo odločitev, ki nas je držala kar nekaj časa, in se odpravimo novim izzivom naproti. A kljub tej odločitvi je jesen najljubše obdobje mnogih posameznikov, s podnebnega ali modnega stališča.

Listje počasi začne spreminjati barvo ter spreminjati sam izgled gozda, ki vase vabi sprehajalce in umetnike, ki iščejo sprostitev, oddih od dolgih ur dela. Njegovo tiho šumenje in tuljenje umiri še najbolj napeta ušesa ter jim sekundo za sekundo nudi čudovito pesem spreminjajoče se narave. Narave, ki se pripravlja na počitek in ponovno rojstvo.

Vonj buč, gob in kostanjev in drugih toplih jedi napolni vsak dom. Toplota peči združi ljudi ter jim ogreje še tako mrzla, utrujena srca. Združi pogovore, ki trajajo še dolgo v noč.

Z nočjo pa 31. oktobra pridejo tudi bitja, ki jih poznamo iz mnogih zgodb. Vampirji, čarovnice in duhovi, ki nam poženejo adrenalin po krvi. Že naslednji dan pa veselje izgine. Spominjati se začnemo preminulih, ko so ta svet zapustili in obiskali drugega. Sveče kot lučke svetijo proti nebu ter jim sporočajo, da jih nismo pozabili. Opojni vonj rož in vencev pa jih spominja, da bo pomlad kmalu nazaj ter nam vrnila toplo sonce.

Kljub temu da je jesen čudovita, je po svoje tudi tragična. Saj če pomisliš: vse je tako lepih barv, ampak narava po svoje umira ter se pripravlja na ponovno rojstvo ... in to se dogaja tudi z življenjem.

Maja Lever, 3. Ka

Jesenski čas je čas poslavljanja. Poslavljam se od poletja in dolgih poletnih dni. Poslavljam se od uživanja poletja in celodnevnega druženja s prijatelji. Je pa tudi čas pričakovanja, začenja se namreč novo šolsko leto in približujejo se prazniki.

Jeseni, še posebno ko se začenja šola, se nam dnevi zdijo neskončno dolgi. Zjutraj vstajamo z muko in ure v šoli so neskončno dolge. Dan ni nikoli mimo dovolj hitro, čeprav naj bi se jeseni dan krajšal.

Jesen je prav tako razburljiv čas, še posebej ker se začenja šola. Celo poletje smo se zabavali s prijatelji in ko pride jesen, se moramo vrniti nazaj v šolske klopi. Še posebej razburljivo je, ker smo šli letos v srednjo šolo. Spoznali smo nove ljudi, si pridobili prijatelje in že gremo novim, tako dobrim kot slabim izkušnjam na proti.

Včasih se mi zdi, da se jeseni vse skupaj umiri. Poletni dnevi in zabava je za nami in začnemo z resnim delom v šoli. Občutek imam, da se jeseni cel svet ovije v bolj sivo barvo. Zvoki so pridušeni in drevesa začnejo izgubljati listnato krošnjo. Seveda pa temu pripisujem tudi neko lepoto. Vse ulice dobijo poseben čar z obarvanimi krošnjami. Zrak se napolni z vonjem vetra in vse skupaj postane bolj zaposleno. Ljudje se vrnejo v šole in službe in otroci hodijo na izlete. Ko hodim po cesti, se mi včasih zdi, da je vse kot v filmu. Ljudje hodijo mimo mene, se smejiijo ali pa le brezčasno hitijo. Skupine otrok se hahljajo in navdušeno piskajo s svojimi otroškimi glasovi.

Zjutraj, ko grem v šolo, je kdaj pa kdaj še tako zgodaj, da še ujamem sončni vzhod. Oranžne barve neba se prelivajo in barva se ujema z barvami krošnje dreves. Vse je bolj motno in zaspano, ampak v tem se kaže določena lepota tišine in miru.

Nekateri se jesenskih dni veselijo, ker se počutijo bolje, če se zaposleni z vsemi ocenami in delom, tako da ne poležavajo cel dan doma. Meni se zdi, da je jesen polna novih priložnosti. Seveda se začenja šola, ampak tudi to ima svoj čar.

Konec koncev, vsak letni čas ima svoj namen. Tako je tudi jesen posebna na svoj način. Vsekakor je nekaterim ljudem ljubše poletje ali pomlad, vendar ima jesen v sebi moč živih rumenih in oranžnih barv. Po jeseni pa seveda pride zima, ampak tale spis je o jeseni in se zato kar tule konča.

Iza Hribar, 3.Ka

MOJ OČE

Moj oče šteje 51 let. Visok je kar 191 centimetrov in težak 100 kilogramov, čeprav je zelo vitke postave. Ima lepe kostanjevo rjavo lase, ki si jih vsako jutro skrbno počesne. Oči ima temno rjave, pogled se mi velikokrat ustavi na njih. Med očmi se vije dolg nos, ki je zaradi prevelike sile težnosti na žalost nagnjen bolj na levo stran. Pod nosom te presenetijo majcena usteca z obilnimi ustnicami, v katerih se skriva ogromno tankih zob, ki zapolnjujejo celotno ustno votlino. Ima precej fit postavo, na katero je rad ponosen. Njegove noge zavzemajo več kot pol telesa, zaradi česar ga rad boli tudi hrbet. Na srečo pa vsaj (še) nima takega »starostnega trebuščka«, kot ga ima njegov oče, a vseeno rad poje veliko novega.

Moj oče se je rodil 11. 9. 1967. Z mlajšo sestro Natašo sta obiskovala osnovno šolo v Mengšu. Po končani osnovni šoli se je odpravil na srednjo strojno šolo v Ljubljani. Po končanem 4-letnem izobraževanju se je zaposlil v avtoličarskem podjetju. Podjetje je bolj kot ne propadalo, zato se je odločil, da ga z bratrancem Robertom vzameta v svoje roke. Podjetje je začelo rasti in zelo dobro poslovati, zato so se povezali tudi s podjetji iz tujine. Občutek imam, da ima oče rad, kar počne, in da vedno premišljeno naredi vsak korak. Zato mi je tudi velik vzor.

Moj oče je zelo premišljena, ambiciozna, naklonjena, duhovita in modra oseba. Vedno se rad pošali, da bi nas spravil v dobro voljo, čeprav mama njegove šale vzame preveč resno (kot vsaka ženska). Kot sem že omenila, je moj ati zelo premišljen ter varčen. Čeprav nismo ravno najrevnejša družina, ga skromno otroštvo opominja, da je pametno, da premišljeno ravna z denarjem. Čeprav mu podjetje prinese kar nekaj dobička, nikoli ne kupuje nekaj, za kar nima več kot 1092674559204693 razlogov. Mama ima veliko želj (spet kot vsaka ženska), zato ga velikokrat »sekira«, da je včasih preveč varčen in da gleda le na denar. Vsakič znova me nasmeje, ko se vrneva z mamo od nakupovanja ter vedno znova natvezi očetu: »No, saj ne bi toliko kupili, če ne bi bilo poceni. Zgleda, da je spet obdobje popustov!«. Haha, no zgleda, da so pri naju z mamo popusti skozi vse leto. No, nekaj pa je pri očetu, česar nikoli ne znam prebrati. Njegovih čustev in mišljenja. Slab je v izražanju čustev, kar me velikokrat zmoti, še posebej, ko ga želim spraviti v dobro voljo. Mama pravi, da je to zato, ker je »pač dec«. Kot vsaka hči sem tudi jaz očijeva punčka. Rada sem in na to sem ponosna in niti ne skrivam. Oče se rad pošali, da pri njem zbiram »točke zvestobe«. Velikokrat imam občutek, da se oče pošali, da se boji, da zaradi svoje trme ali ega ali karkoli že je to, kar ima, ne bo izpolnil mojih pričakovanj oziroma želja. Menim tudi, da oče ve, kdaj ga je polomil in kdaj se zmoti, a priznati mu je (kot vsakemu moškemu) težko. Ima eno veliko slabo navado, da za vsako stvar, za katero ve, da jo je polomil, obtoži drugega ali pa najde izpeljanko, za katero je kriv drug. Po mojem mnenju to počne zato, ker se boji občutka krivde ter da bo druge razočaral in konec koncev razočaral tudi samega sebe. Težko povem, kakšno samopodobo ima oče. Mislim, da še sam čisto dobro ne ve. Mama velikokrat pravi, da se premalo »pogovarja« in da nikoli nič ne pove. Najbolj je jezna, ko oče ne pove, da pričakujemo obiske. Uh, takrat je zanimivo v hiši. Poleg vsega naštetega je moj oče velik človek principov. Vse mora biti

po navodilih, pravilih, njegovih pričakovanjih in načrtih. Njegovi principi me velikokrat spravijo v smeh, a mam po navadi v bes, kar se mi zdi še bolj smešno. Oče je tudi strastni ljubitelj (kot vsi moški rojeni v povojnem obdobju) 2. svetovne vojne in vseh drugih zgodovinskih prelomnic na splošno. Obožuje zgodovinske dokumentarce in najraje debatira o tem, čeprav meni po navadi ni do obujanja takšnih dogodkov.

Eden najlepših, najboljših ter najbolj čudnih spominov oz. dogodkov, ki ga redno ohranja z očetom, je sobotno nakupovanje. Vsako soboto me zbudi že ob 6.45, le zato da bi šla skupaj po nakupih v bližnjo trgovino. VSAKIČ stojiva pred trgovino že ob 6.55, čeprav se trgovino odpre ŠELE ob 7.00. VSAKIČ sva tudi najmlajši osebi, ki ob taki uri čakava na odprtje trgovine. In VSAKIČ se počutim kot upokojena babica, ki nestrpno čaka na odprtje trgovine, da bo čim prej kupila sestavine za medenjake, s katerimi bo razveselila svoje vnuke. Hja, moj oče je tako čuden, ampak tako fajn!

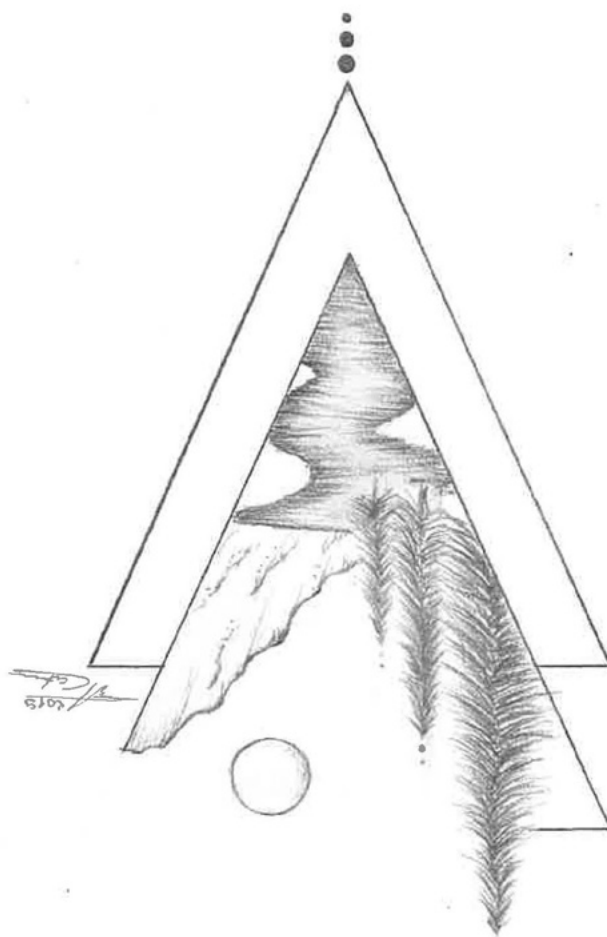
Lina Ogrin, 2. Fb

NEKEGA ZIMSKEGA VEČERA ...

Nekega hladnega zimskega večera,
ko burja je pri oknu šumela,
ko vrata so sama od sebe škripala,
jaz sama sem v sobi ležala in spala.

V sobi sama med stenami hladnimi in odtujenimi,
kamor le redko prisije žarek.
Žarek upanja in veselja,
žarek poln sreče sem čakala.

Čakala in čakala sem,
minevale so ure, dnevi, meseci in leta,
čakala sem, da me obsije,
a čakala sem zaman.

Tina Ilovar, 3. Fb

BESEDA NI KONJ

Ena od razlag tega frazema je, da besedo lahko vzamemo nazaj; da beseda ne ugrizne kot konj. Mislim, da je to v nekih situacijah res, ampak da ne drži popolnoma.

Ko sem se nekega dne pogovarjala s prijateljico, sva se začeli šaliti na svoj račun. Prišla je tudi skupina sošolcev in sošolk, ki so se vključili v humoristični dialog. Tako smo se skupaj šalili nekaj časa, nato pa je sošolka v šali rekla nekaj precej žaljivega mojemu prijatelju. Sama se je nato smejala, skupaj z njo pa še nekaj sošolcev. Nekateri se nismo smejali, ker se je prijatelju na obrazu videlo, da je šla z besedo predaleč. Kasneje mu je sicer rekla, da je bila le šala in da vzame nazaj, ampak je bilo že prepozno in beseda je že zdavnaj zapustila usta in odpotovala do ušes in do srca, kjer je močno ugriznila.

Mislim, da besede ne moremo vzeti nazaj. Kar je izrečeno je že pustilo svoje posledice. Seveda se lahko opravičimo in upamo, da nam oseba odpusti, vendar nikoli ne bomo dobili nazaj tiste besede, pa čeprav smo jo izrekli v šali. Druga oseba je vseeno začutila žalost, pa četudi samo za trenutek. Paziti moramo, kaj rečemo, ker lahko beseda »ugrizne«. In tako kot pravi ugriz konja tudi beseda potrebuje čas, da zbledi, če sploh kdaj zares izgine iz spomina.

Ni pomembno, kako močno si jo želimo vzeti nazaj, nikoli ne moremo povrniti trenutka ali zavrteti časa. Lahko samo pazimo na svoje besede in se opravičimo, če kakšna kdaj »ugrizne«.

Iza Hribar, 3.Ka

Konj je plemenita žival. Že sam izgled te živali nas nekako spomni na kraljevo družino v Angliji. Ali smo tudi ljudje plemenita bitja? Rada verjamem, da smo, toda vedno to ne more držati. Včasih se naše obnašanje bolj ujema z oslom kot pa konjem. Zakaj? Ne vem.

Babi me je vedno učila, da se moram znajti v življenju. Da mi nobeden ne bo pomagal tako, kakor si bom sama. Da moram vedno, kamorkoli pridem, spraševati. Spraševati vse možno. Naj bom radovedna. Naj bom vedoželjna. Naj bom igriva in iskriva. Vendar, kako se to moje mišljenje povezuje s frazemom »beseda ni konj?«. Razlaga le tega je, da ne oklevamo, ko želimo priti z besedo na dan. Vprašati ne pomeni nič slabega. To zagotovo drži, vendar je vedoželjnost v današnji družbi pogosto vzeta za slabo. Zakaj? Ne vem.

Ljudje burno reagiramo na vsakdanje situacije. Nekdo nas nekaj vpraša, mi pa mu enostavno »siknemo« nazaj. Verjetno je to ena izmed posledic stresa, ki nam ga povzroča tempo današnjega življenja. Čeprav se na to ne bomo mogli izgovarjati v nedogled. In zakaj je tako, se boste sedaj vprašali? Iskreno, ne vem. Mogoče nas ljudje, ki se želijo spremeniti, motijo. Mogoče si tudi mi želimo sprememb, pa si jih ne upamo storiti. Spremenijo se samo tisti, ki so vedoželjni in odprti za nove stvari. Tisti, ki veliko sprašujejo, si s tem širijo obzorja in spreminjajo pogled na svet.

Zato naj nas ne bo strah vprašati. Za trenutek pozabimo na mišljenje drugih in bodimo sebični. Bodimo samozavestni in odločni pri svojih vprašanjih in odgovorih. Bodimo spet otroci. Oni se ne zmenijo za mnenja drugih. Vnesimo barve v ta naš siv in monoton svet. Bodimo drugačni. Pustimo si biti črna ovca med belimi.

Tisti, ki veliko sprašuje, postane cenjen. Njegove ideje so sprejete v družbi. Svet stoji na mladih in če je nas strah spraševati in odkrivati meje nepoznanega, kam bo šel ta svet?

Vprašati ne pomeni nič slabega, zato kar brez sramu. Beseda ni konj, kajne? Na koncu dneva boš imel en odgovor več, bil boš korak bližje spremembi, mogoče korak bližje svojemu cilju. Sprašuj in se ne ustavljaljaj. Bodi plemenit.

Rea Mandić, 3. Ka

MOJ STALNI NEIZOGIBNI ZVESTI SPREMLJEVALEC – MOBILNI TELEFON

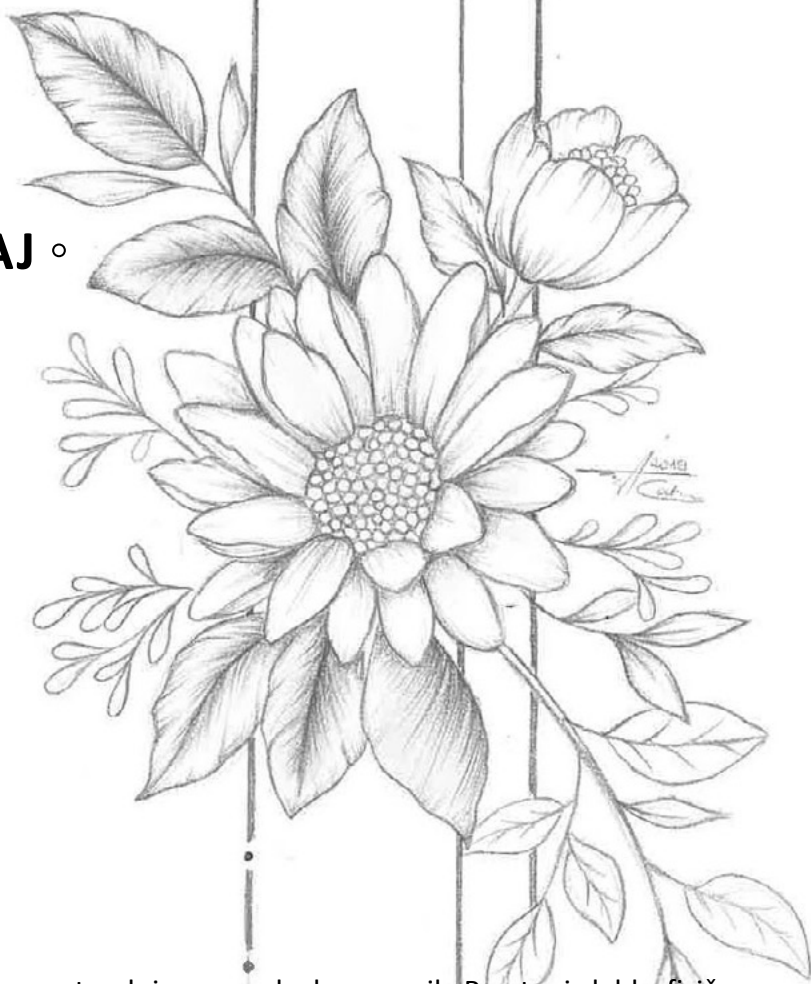
Ne spomnim se točno, kdaj sem prvič dobila telefon. Bilo je nekje med 1. in 3. razredom osnovne šole. Takrat so imeli telefoni še tipke. Moj prvi telefon se mi je zdel lep in moderen, vendar ga nisem znala uporabljati, zato sem ga po vsej verjetnosti tudi kmalu uničila, ker se nisem zmenila zanj. Sledil je nov telefon, ki ga je včasih imela moja mami. Vem, da se zdi malce nenavadno, da sem tako hitro dobila telefon in – ne, nimam neodgovornih staršev, ki bi me hoteli zamotiti s telefonom. Uporabljala sem ga izključno zato, da sem jih poklicala, ko sem prispela v dvorano, v kateri naj bi imela trening, zaradi varnostnih razlogov. Tako je bilo do 5. razreda, potem pa so se stvari spremenile.

V 5. razredu sem si naredila facebook profil, kar je bilo takrat zelo pomembno, saj se drugače nisi vključil v družbo. Že takrat smo se začeli ločevati med seboj. Za vpis v moj nov facebook profil sem uporabljala računalnik vse do takrat, ko sta se starša odločila, da mi kupita nov pametni telefon. Ponosno sem ga kazala in podajala novo pridobljeno znanje svojim sošolcem in prijateljem. Z novim telefonom je prišlo tudi do veliko sprememb. Začele so se ure, ki so tekle mimo mene brez smisla. Porabljene so bile za razna socialna omrežja, igre, brskanje po internetu, gledanje youtube posnetkov, preurejanje slik ... Svoje konjičke sem popolnoma zamenjala za novi nedolgočasni telefon. Zdaj pa, ko se vprašam, kakšno korist sem imela od tega, bi komaj našla nekaj dobrih lastnosti. Te so : takojšen dostop do kakršnih koli podatkov, predvajanje glasbe, ki jo rada poslušam, slikanje in beleženje dogodkov, v katerih sem uživala, in kontaktiranje prijateljev, če se želim sestati z njimi. Bolj kot sem razmišljala, v slabši luči so bile predstavljene. V nekatere programe se je potrebno prijaviti s svojimi zasebnimi podatki. Ugotovila sem, da mi konstantno oglašujejo spletne strani s stvarmi, o katerih sem se pogovarjala s svojimi prijatelji ali jih iskala po spletu. Pridemo do sklepa, da vohunijo za nami, kar je precej srhljivo. Glasba, ki jo poslušam, ni vedno zastoj, zato lahko s temi aplikacijami zgubimo veliko denarja. Slikanje in beleženje dogodkov. Ali ni škoda, da imajo naše oči neprestano nek filter pred očmi, ki ni realen, kar moramo storiti je spustiti roko s telefonom izpred oči in uživati v edinstvenem trenutku, ki ga bomo zares živeli le enkrat. Slik, ki jih naredimo, pa je toliko, da jih v starosti ne bomo mogli pregledati, ker ne bomo imeli časa za vse. Kontaktiranje prijateljev se hitro sprevrže v dolg pogovor, zato spet ne gremo ven, ne vidimo obraza osebe, ki govori, ne čutimo njihovih čustev, ne slišimo načina govora in pišemo s skrajšanimi besedami, kar ni dobro za besedni zaklad. Poleg teh negativnosti pa se ne zavedamo še učinka sevanja in pospešenega življenja zaradi pomanjkanja časa.

Velikokrat se na koncu dneva vprašam, kakšen je bil moj dan. Največkrat pomislim, da je bil dan siv, dolgočasen, kratek in neproduktiven, ker sem večino časa preživela na telefonu. Zavedam se, da slabih stvari, tako fizičnih kot psihičnih, res ne potrebujem. Zato se že nekaj časa poskušam držati pravila, ki pravi, da ga lahko uporabljam le za nujne klice, poslušanje glasbe, nastavitve budilke in brskanja po spletu samo tistih stvari, ki jih ne razumem. To mi zadnje čase kar dobro uspeva, s tem sem nazaj dobila veliko novega časa in veselja do svojih konjičkov. Upam, da se tega zavedajo tudi ostali in bodo svoj čas namenili uživanju pravih trenutkov.

Zoi Mav, 4. Fa

◦ LITERARNI NATEČAJ ◦

MOJ/NAŠ PROSTOR POD SONCEM

Kaj pravzaprav pomeni prostor? Besedo prostor dojemam v dveh pomenih. Prostor je lahko fizičen, to so na primer moja soba, hiša, šola ali pa igrišče. Lahko pa pogledamo to besedo z drugega zornega kota kot mentalni oz. psihični prostor - skupnost, družba, prijatelji in družina. Fizični prostor, npr. Zemlja, že obstajajo in se rodimo v njem. Naš psihični prostor pa je stanje uma, stanje misli. Tega si ustvarimo in ga razvijamo sami za občutek varnosti. Za razliko od fizičnega prostora, ki je varovan z vojnami, pravnimi bitkami in zakoni sveta, je naš mentalni prostor varovan s čustvi.

Skozi življenje si sami ustvarjamo svoj nefizičen prostor, kjer se počutimo varne. Obkrožimo se z ljudmi, ki nam veliko pomenijo, se z njimi povezujemo in s tem ustvarimo svoj lasten prostor. Tega nam ga nihče ne more vzeti. Naše telo in naše misli so izraz notranjega prostora. Naša čustva pa so posledica dogajanja v tem prostoru.

Sama se počutim najbolj varno v družbi ljudi, ki so mi podobni, saj tako vem, da me bodo bolj in hitreje sprejeli medse, v svoje prostore.

Ali nas vsiljevanje standardov družbe in zunanjega sveta omejuje (in utesnjuje) pri razširjanju in razvijanju našega notranjega prostora? Absolutno. Družba ima tako velik vpliv, da se nekateri kot posamezniki popolnoma izgubijo in živijo življenje z mentaliteto, ki jo je ustvarila družba. Vpliv družbe je lahko toksičen, saj posameznika poškoduje psihično in posledično tudi fizično. Na nek način onesnažuje naš notranji prostor in ko je ta preveč onesnažen z vsemi predsodki, pravili in omejitvami, se preprosto izgubimo. Razširjanje in napredovanje vsakega posameznika je pomembno, ker tako razvijamo osebnost in vstopamo v družbo. Če pa je posameznik omejen z vsemi ideali in pravili družbe, ji sam nima več kaj doprinesiti. Če bi ljudem pustili, da so to kar so, bi bil svet veliko lepši. Med nami bi se spletale močnejše vezi in skupaj bi lahko postali en velik prostor, del nečesa večjega. Če psihičnega prostora ne razširjamo, na koncu ostanemo sami in popolnoma nevešči sklepanja stikov z ostalimi člani družbe.

Kdaj pa je zares čas, da zapustimo stari „prostor“? Svoj fizični prostor zapuščamo ves čas, ko se na primer odpravimo iz domače hiše v službo. Ampak stalni odhod iz prostora je težji kot tisti vsakdanji, saj vemo, da se ne bomo več tako pogosto vračali nazaj. Ta čas napoči, ko odrastemo in zapustimo svojo rojstno hišo, da bi si ustvarili nov, bolj lasten prostor. Z odraščanjem pa ne zapustimo le rojstnega mesta, hiše, vasi ali celo države. Z odraščanjem pride tudi nekakšno posodabljanje našega notranjega prostora in mišljenja. Saj če ne bi napredovali v mentalnem

prostoru, bi vsi razmišljali kot petletniki, ki se še zmeraj igrajo na igrišču in plezajo po drevesih pred domačim blokom. Osebna rast je rast našega notranjega prostora. Z odraščanjem pa si pridobimo tudi nove prijatelje. Ko gremo v srednjo šolo nekatere pozabimo, vendar spoznamo nove, ko pa se zaposlimo, dobimo sodelavce in šefa, ki pa morda ni najbolj priljubljen del našega prostora. Menjanje prostora tako ni le fizično, ampak tudi psihično dejanje, vendar pa notranje spremembe niso nič kaj manj opazne in pomembne kot zunanje.

Pa smo, kljub temu da se v nekem prostoru že rodimo, upravičeni do prostora, nam pripada? Na nek način ja, ker če imamo srečo, lahko živimo v hiši in hodimo v šolo. Vsako živo bitje je upravičeno in vredno prostora, ki ga zaseda. Težava je le v tem, da si s tem začnemo lastiti ta prostor. Če imamo nekaj že od začetka, nam lahko postane samoumevno, to pa vodi v slab odnos do prostora, v katerem živimo, in kasneje celo propad. Tako tudi naša Zemlja in narava trpita, ker se ljudje čutimo upravičene, da z njo počnemo kar si naše srce poželi. Ne pomislimo pa, kako bo to vplivalo na bodoče generacije in njihov prostor. Ali torej uničujemo naravo, da bi si ustvarili lasten prostor? Tu ni govora o dveh posekanih drevesih, ampak o sekanju celih gozdov in izsuševanju jezer samo zato, da bi si ustvarili večja mesta, več prostora za industrializacijo, več nakupovalnih centrov.

Pa je prostora res dovolj za vse? Na zemlji ima svoj prostor več kot 7 milijard ljudi in številka ne bo prav kmalu začela vpadati. Prostora verjetno dovolj za še več ljudi, vendar bi to pomenilo popolno naselitev zemlje in uničenje narave, ki že tako propada. Tako veliko število ljudi v enem prostoru privede tudi do nesporazumov in vojn, ki nato z nasiljem iščejo rešitve. Prostora bi bilo dovolj za vse, če bi se med seboj vsi razumeli in mirno sklepali kompromise. Taka pričakovanja so popolnoma nerealistična. Dejstvo je, da se nekateri čutijo boljše in bolj vredne prostora, s tem pa ogrožajo življenja in prostore ostalih živečih bitij na zemlji.

Posledica vojn so tudi prisilni odhodi iz svojega prostora. Družine morajo tako zapustiti svoj dom, svojo državo in to je velik udarec tudi za njihov notranji prostor.

Prostor je čudovita stvar, pa naj bo majhen ali velik. Moramo ga ohranjati in spoštovati, ga negovati s svojimi vrednotami. Konec koncev smo tudi mi en sam velik prostor, posamezniki so le delci prahu, ki plavajo po prostoru in iščejo samega sebe.

Iza Hribar, 3. Ka

NAŠ PROSTOR POD SONCEM: DRUGA STRAN UPANJA?

Živimo v obdobju, ko se Evropa izredno spreminja. Padec Berlinskega zidu je sprožil neustavljivi val migracij z vzhoda na zahod. Kot magnet je pritegnilo še prebivalce z juga na sever. V preteklosti so bile migracije boljše regulirane in obvladljive, mnoge države so migrante potrebovale in jih zaposlovale, da velikokrat celo brez dovoljenj in za zelo nizke mezde.

Živim v vasi Preloka v Beli krajini, kjer je v Sloveniji največ ilegalnih prehodov migrantov. Večinoma razumejo angleški jezik in sem jim tudi pomagal, vendar jim sedaj ne smemo več pomagati, saj lahko trenutno z njimi sodelujeta le policija in vojska. Starejši sosede v vasi se čudijo sodobnosti njihovih naprav, imajo namreč najnovejše telefone, polnilci za nokie, motorole, zanje pogosto niso uporabni za polnjenje baterij njihovih applov, samsungov in telefonov višjega cenovnega razreda. Ko domačini opazujemo ilegalne prehode mejne reke Kolpe, nas prevzemajo nenavadni občutki. Zaskrbljeni smo za mlade fante, ki včasih celo utonejo v divji reki. Vaščani pa se lahko le čudimo nekaterim packom, ki puščajo nogavice, hlače, superge ... križemkražem po obrežju Kolpe, ob cesti ali v gozdu.

Evropejci bomo potrebovali jeklene živce, če bomo hoteli prevzgojiti take ljudi. Ali pa se bomo sprijaznili z novimi območji, kjer evropski zakoni ne bodo veljali. Ali bo to pomenilo konec Evrope blagostanja ali začetek novega, bolj pravičnega sobivanja različnih kultur, bo pokazal čas. Kapital

bo odigral svojo vlogo. Z nakupom nepremičnin, podjetij ... bodo bodoči lastniki postopno uvajali novi družbeni red. Trenutno vodilne na svetu: Kitajska, Rusija in Amerika, bodo zagotovo posredno usmerjale razvoj Evrope različnih kultur.

Že razrešitev nemškega papeža je pokazatelj velikih sprememb v nekdanji večinsko katoliški Evropi. Navajeni smo bili religije ljubezni. Težko bi se sprijaznili z represivno kulturo, ki s smrtjo kaznuje drugače spolno usmerjene, premalo oblečene. Svoboda je v našem vsakdanjiku tako visoko na lestvici vrednot, da si zlepa ne bomo pustili omejevanja. Migrantje bodo slej kot prej postavljeni pred dejstvo: ali se prilagoditi večinskemu prebivalstvu ali se vrniti v svoje matične domovine. Lahko pa preko svojih delegatov in pametnega izkoriščanja kratkovidnih politikov v temeljih zamajejo našo sedanjo demokratično ureditev. Morda bomo že na spomladanskih volitvah v EU-parlament, ravno zaradi svoje lenobe, hedonizma in nonšalantne apatičnosti, priča velikim spremembam v jesenskem času.

Ker letos naša generacija postaja polnoletna in s tem pridobimo volilno pravico, se bo treba temeljito posvetovati z bližnjimi, da se bomo znali pravilno odločiti, komu zaupati svoj glas, saj vsak glas šteje za prihodnost nas in naših potomcev. Mogoče ne bo dovolj le glas, mogoče bo treba tudi ustanoviti kakšno politično stranko ali organizirati kakšen upor vladi. Na mladih svet stoji in prav tako Evropska unija, katere del je tudi Slovenija. Naša država je le majhen del več stomilijonske Evropske unije, a tudi naši poslanci lahko pomembno vplivajo na odločitve, ki bodo v korist vseh prebivalcev.

Naša prioriteta je, da zavarujemo svojo kulturo. Kulturo, ki so jo stoletja ustvarjali naši predniki, za katero so prelili tudi kri. Tudi sam se trudim ohranяти kulturo, saj trenutno v domačem kulturno-umetniškem društvu igram v burki Trije vaški svetniki. To ni ravno enostavno, saj sem v šoli v Ljubljani. Igram Jakca, katerega hočejo poročiti čez hribe. Župan je prvi med svetniki, pek in kolarski mojster sta enako zaskrbljena, ko jim učitelj omeni pisma, ki so potovala iz domače vasi »čez hribe« k zali Tereziji. Nenadoma se v županovi bližini pojavim komaj polnoletni Jakec, ki me je izza hribov poslala mati, da se poročim z županovo hčerjo. Na koncu ugotovijo, da sem se zagledal v napačno dekle, vendar se končno poročim s svojo izbranko. Županova hči Fani pa lahko v miru vzame za moža svojega izbranca. Iz drame, pravzaprav burke, lahko povzamemo, da bi nekateri dali vse, samo da skrijejo svoje stare grehe. Raje so dvajset let plačevali za otroka, katerega sploh ni bilo, kot pa da bi problem razkrili in ga začeli reševati. Prepričan sem, da se težav ne rešuje tako, da jih pometemo pod preprogo. Prav podobno temo prikazuje tudi Ivan Cankar v farsu Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. Ali Gogolj v Revizorju. Avtor naše burke je Max Neal Dalhoff, bavarski pisatelj iz umetniške družine, je umrl na začetku druge svetovne vojne. Očitno ne čas ne prostor ne drug avtor ne morejo reševati aktualne tematike. Ali umetnost še vedno opozarja na probleme, ki jih politika ne zmore reševati? Igro smo igrali po naših vaseh: v Ziljah, Adlešičih, Radovici in Dobličah, kmalu jo bomo zaigrali še v Preloki, Tribučah in Starem trgu. Čeprav smo režirali skupaj, vsak po svojih močeh, se mi zdi, da naša igra ni le zabavna, ampak gledalcem da tudi misliti.

Pa da se vrnem k naslovni temi.

V migrantskem centru so se migranti pritožili nad bitjem cerkvenih zvonov. Že stoletje bijejo in po prihodu beguncev so morali prenehati zvoniti. Izogniti se je treba dejstvu, da bi nam drugi narekovali, kaj naj delamo. Bojevati se moramo za svoj prostor in ga ne samo deliti z drugimi. To lahko rečem, saj v tem okolju živim s svojo družino in prijatelji. – Za prihodnost Slovenije ni vseeno, kako bo država znala poskrbeti za svoje prebivalce. Najprej so meje zaprli Madžari, Nemci, nato Avstrijci; če Slovenija ne zaščiti meja, bo postala mreža za vse prišleke. Znašli se bomo v mreži za migrante. Res da je med migranti tudi kakšen zdravnik, znanstvenik ali uspešen športnik, vendar jih ne more biti veliko glede na to, kaj za seboj pustijo na naših poljih. Treba bo poskrbeti za našo varnost in varnost naše zemlje.

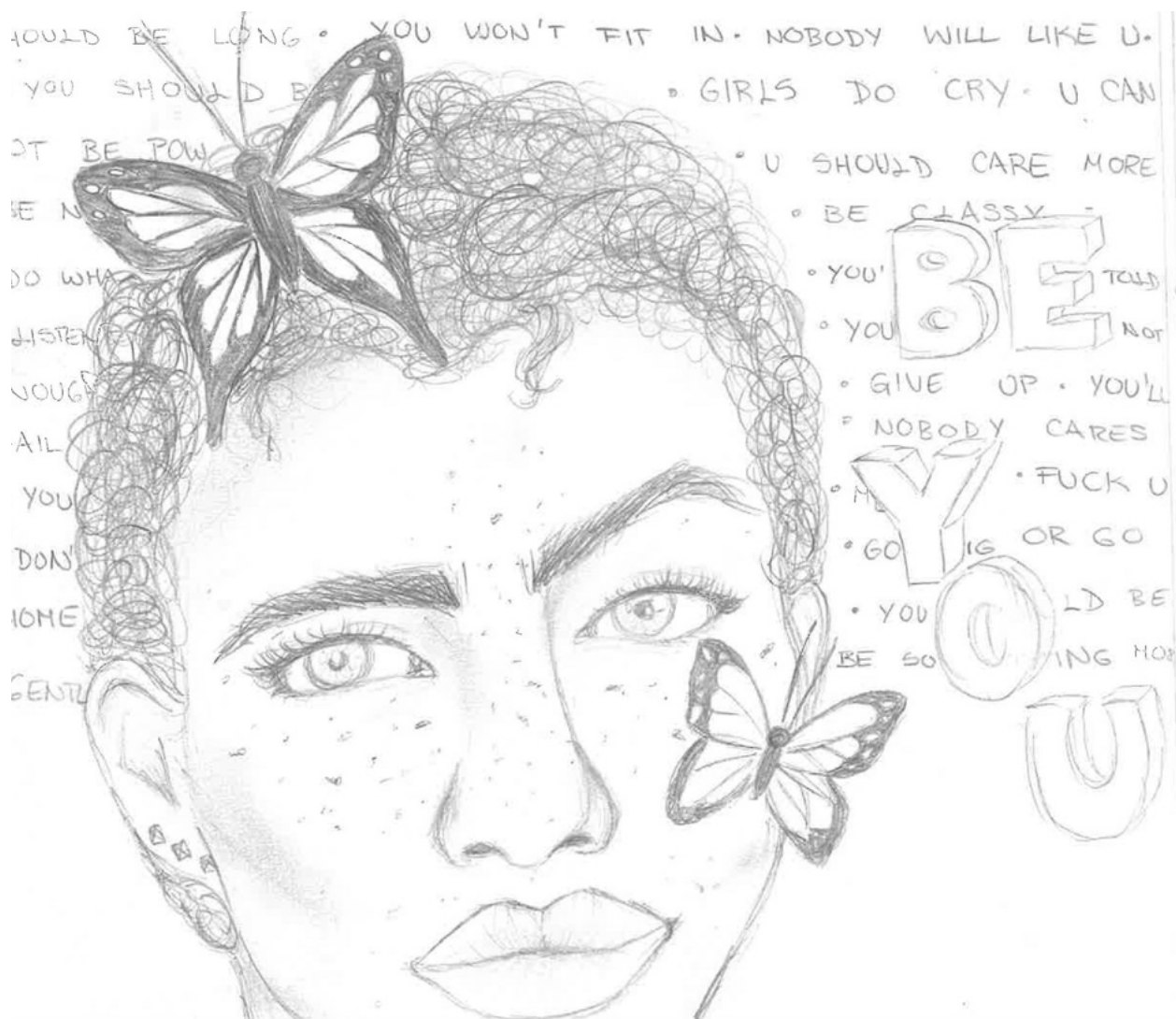
Lahko se zavedamo, da je deljenje ena najlepših vrednot, kar jih poznamo. Vedno moramo pozitivno misliti, a vsakdanje izkušnje niso vedno pozitivne. Ne predstavljam si, kakšno bi bilo življenje, če sta med sabo skregana brata: živela sta pod isto streho celo otroštvo, nato pa se

zaradi materialnih stvari na smrt skregata. Ko vidim takšne stvari v svetu, se začnem zavedati, kako srečen sem in da mi nič ne manjka. Rad bi, da bi nas in naše vasi spoštovali in cenili tudi vsi ljudje, ki nas spoznajo.

Zavedam se, da ni sreče v bogastvu, sreča je v majhnih stvareh. Dedek mi je vedno govoril, da ni srečen, kdor ima veliko, ampak je srečen tisti, ki ne potrebuje veliko. V življenju je najbolj pomembno, da nismo pohlepni in za vsakega imamo nekaj, čeprav je to le stisk roke. Pomoč, ko jo potrebuje. Najlažje si je prostor razširiti, če se s sosedom razumeš in si lahko vse deliš. Tvoj prostor je njegov in njegov je tudi tvoj. Sosed ti bo prvi priskočil na pomoč in bo vedno pri roki, saj šele ko se ti zgodi nesreča, boš lahko spoznal človeka in ga ločil od »človeka«.

Film Akija Kuarismakija Druga stran upanja prikazuje prijateljstvo med sirskim beguncem in finskim gostincem. Njuno prijateljstvo preseže birokratske ovire in hudobijo ljudi. Zato pravim: pravi ljudje bodo vedno znali najti skupen jezik in si bodo pomagali med seboj, očarljivo sočutno in z občutkom za premagovanje razlik, kakor prikaže ta film. Za odnose smo soodgovorni prav vsi; jaz sem na strani upanja.

Jan Ivanušič, 4. Zb

◦ ŠOLSKI KULTURNI DNEVI ◦

PRAVICA BITI ČLOVEK

V petek smo si s šolo ogledali predstavo Pravica biti človek. Pred predstavo sem se spraševala, o čem bo predstava sploh govorila, ko pa sem si jo ogledala, se mi zdi, da sem dojela, kaj pomeni njen naslov. Vsak je lahko karkoli in ima pravico to tudi izraziti, ne glede na naše napake ali preteklost. Zdi se mi, da so igralci to zelo dobro ponazorili. Izpostavili so aktualne teme, kot na primer vojne in kako se ljudje med seboj razlikujemo, tako po izgledu kot po prepričanjih in veroizpovedi.

V predstavi so bile uporabljene tudi kletvice, kar me je sprva presenetilo, vendar pa to me ni motilo. Presenečena sem bila tudi nad tem, kako so vse teme in prizore povezali v zaokroženo celoto. Nikoli ne bi pričakovala, da bi mladi, moji vrstniki, znali narediti tako dobro predstavo. Menim, da bi si jo moralo ogledati več ljudi, predvsem pa odrasli, da bi dobili nekakšno širšo sliko o tem, kako mladi razmišljamo in da smo tudi mi pomemben del današnje družbe. Prav zaradi tega mi je bila predstava tako všeč. Sama ne hodim v gledališče, pa tudi ne spomnim se, da bi si v osnovni šoli kdaj šli ogledali kakšno predstavo, bi pa si zelo rada ogledala še kakšno.

Zdi se mi, da je ta predstava razširila moja obzorja razmišljanja, predvsem glede resnejših tem.

Ajda Imenšek, 1. L

TIH VDIH

V torek, 7. 11. 2019, smo si dijaki drugih, tretjih in četrth letnikov ogledali dramo režiserja Nejca Gazvode, Tih vdih. Predstava je trajala uro in petdeset minut.

Mirjam Korbar je igrala vlogo matere treh otrok, Katarine (letos je zanjo prejela igralsko nagrado Duše Počkaj, ki jo podeljuje Združenje dramskih umetnikov Slovenije (ZDUS). Marjan je najstarejši otrok, njegovo vlogo je izvrstno predstavil Jure Henigman (za to vlogo je letos prejel Dnevnikovo nagrado). Vlogo njegove bivše partnerice Maje pa je igrala Tjaša Železnik, ki nas je navdušila z neženeranim obnašanjem in besediščem. Ajda Smrekar je prevzela vlogo starejše sestre Petre, ki se je že osamosvojila in živi v Ljubljani s svojim partnerjem Janezom, (Matej Puc). Meni je bil s svojo pozitivnostjo simpatičen in dragocen. Vlogo mlajše sestre, ki jo vsi kličejo Tamala, pa je igrala Lara Wolf.

Zgodba se odvija v družinski hiši, nekje na podeželju. Leto dni po očetovi smrti se prvič zbere celotna družina, in sicer zato, da bi Tamali dali čim več nasvetov, saj odhaja študirat v Ljubljano. Vendar pa ima družinska idila vedno večje razpoke. Očitno je, da je smrt očeta Marjana prizadela vse člane družine. Čeprav gre, na prvi pogled, najbolje v življenju starejši sestri Petri, se kasneje izkaže, da ni tako. Tudi ona ni zadovoljna s svojim življenjem. Sicer ima delo, vendar z delom v knjigarni ni zadovoljna, ima fanta Janeza, s katerim ne moreta imeti otrok in živi v majhnem stanovanju v Ljubljani. Marjanu se je svet podrl, ko se je razšel s svojo punco Majo, mamu njegovega otroka. Tamala pa je najstnica, ki med druženjem s svojo družino želi čimprej v Ljubljano, saj je zmenjena s svojim novim fantom, da gresta v kino. Njeni komentarji, risbe in gibanje po odru povezujejo predstavo v celoto. Mama naj bi ostala na podeželju doma z najstarejšim sinom Marjanom, za katerega meni, da je len in nesposoben, ker si ne najde zaposlitve in po cele dneve poležava doma, ne vedoč, da je Marjan zavrnil nekaj prošenj za delo zato, da se ona ne bi počutila samo doma. Napetost naraste, ko na obisk pride tudi Maja, ki jim pride sporočit, da odhaja s svojim

novim partnerjem v Švico. Očitno je, da ji za lastnega otroka ni prav dosti mar ... Celotna drama poteka skozi oči najmlajše članice družine, kar je še posebej zanimivo, saj je stara toliko kot mi. Kar se ji dogaja, bi se prav lahko komurkoli od nas v dvorani.

Drama Tih vdih predstavlja slovensko družino in probleme v njej, s katerimi se soočajo tudi ostale družine. Prikazuje izgubljenost in brezperspektivnost, po drugi strani pa ambicioznost sodobne generacije. Vprašaš se lahko, ali je to, kar vidimo, prava resnica, ali je za obrazi in vedenjem tvojih najbližjih kaka neodkrita žalost.

Nejc Gazvoda piše kratko prozo, romane in scenarije, je filmski in gledališki režiser. Za dramo Tih vdih prejel Boršnikovo nagrado na 54. festivalu Boršnikovega srečanja v Mariboru, za izvirno dramsko besedilo, na 49. tednu slovenske drame v Kranju pa nagrado Slavka Gruma za dramsko besedilo. Nagradili smo ga tudi mi glasnim aplavzom, pogovori o predstavi pa so med nami še vedno živi in odpirajo vedno nova vprašanja o resnici in videzu, o borbenosti, o tem, kako se dobro lahko preobrne v slabo in obratno. Res je pomembno biti iskren.

Tripunović, Amela Šarić, 3. L

ODMEV NA KULTURNA DNEVA

Kulturni dnevi v osnovi šoli so meni vedno pomenili veliko. Po resnici povedano, sem kdaj tudi odšteval dneve do kulturnega dne. V višjih razredih pa sem se veselil dni, ki so se odvijali v Ljubljani, saj sem komaj čakal, da stopim skozi vrata Srednje šole za farmacijo kozmetiko in zdravstvo. Najbolj sem si zapomnil ogleda Narodnega muzeja Ljubljana. Tam smo si ogledali slovensko oziroma ljubljansko zgodovino, ki me je že od malih nog zelo zanimala. Ko sem bil majhen, se spomnim, da sem pri starih starših, ki živijo na Vrhniki, želel prekopati ves vrt, v upanju, da bom našel kaj iz dome Rimljanov ali celo koliščarjev. Ta naloga mi ni uspela.

Letošnja kulturna dneva sta bila izjemna. Prvi se je odvijal v Kinodvoru, ki se nahaja blizu AP Ljubljana. Skupaj z drugimi razredi smo si ogledali film z naslovom Druga stran upanja, ki prikazuje begunsko krizo v Evropi. Žal mi je le, da nismo imeli pravega pogovora z dekletom, ki je tam delalo. Priznam pa, da se tudi sam nisem prijavil k pogovoru. Drugi kulturni dan se je odvijal v Mestnem gledališču ljubljanskem oz. MGL-ju. Ogledali smo si dramo z naslovom Tih vdih, ki jo je napisal Nejc Gazvoda. Dijaki smo mirno spremljali predstavo in spoštovali gledališki bonton. Meni je bil osebno boljši 2. kulturni dan, ker je bil bolj »odštekan«. Zdi se mi tudi, da je bil bolj primeren za našo starostno skupino. Pohvalil bi igralsko zasedbo, saj so bili na predstavo odlično pripravljeni. Najljubši lik mi je bil Petrin mož Janez.

Osebnost obožujem muzeje, kot na primer Čebelarški muzej v Radovljici. Z veseljem bi stopil v tak kulturni hram. Všeč bi mi bilo tudi, če bi si ogledali kakšno predstavo v SNG – ju. Sicer pa so me do sedaj navdušili vsi kulturni dnevi. Eden izmed najboljših kulturnih dni pa bi najbrž bil ogled kake opere ali kakšnega baletnega nastopa.

Gašper Jenko, 2.L

◦ FILMSKA VZGOJA ◦

Na branje (filma)

KAJ JE AKTUALNO? DRUGA STRAN UPANJA?

Damjan Kozole, *Meje*, 2017

Kaj je za naše dijake **aktualno**? Kar trenutno doživljajo, berejo, vidijo, o čemer se pogovarjajo. Celo v istem oddelku je takih vprašanj lahko istočasno veliko, zato se je treba vsakič, ko »jemlješ snov«, vprašati, kje trenutno plavajo njihove misli, in jih vsaj poskušati uglasiti na določeno temo.

Najteže je to z dijaki, ki jih poznaš le na videz, s hodnika – nadomeščanju se v šoli pač ni mogoče izogniti. Take ure so lahko še poseben izziv, ko čakaš odgovor na vprašanje: »Kaj pa bi vi zdajle potrebovali?« Ob odgovoru še nisem doživela neslanosti. – V enem četrtem letniku so vsi dijaki pogledali drobnega resnega fanta in počakali, da je povedal on: »Vadili bi za maturo.« V eni uri ni mogoče prebrzeti eno maturitetno polo, dá pa se o njej pogovoriti, opozoriti na ponavljajoče se nerodnosti pri odgovorih in načrtovati delo doma.

Fant, ki je izstrelil odgovor, je begunec: na koncu leta je postal zlati maturant, zdaj že študira; je edini od dijakov, ki se je ob srečanju v mestu vedno rokoval z mano: »Dober dan, profesorca.« Begunec, ki mu je bila šola drugi dom v pravem pomenu besede. V prvem letniku je bilo res težko, v tretjem pa se mu je odprlo.

Katere filme na temo begunstva bi si srednješolci lahko ogledali?

Prva izbira je gotovo Kozoletov kratki film *Meje*, 2017. Kolona beguncev in migrantov v spremstvu vojakov in policistov molče hodi od schengenske meje med Slovenijo in Hrvaško proti sprejemnemu centru v Brežicah. Kamera stoji na ovinku in jih kot naše oko spremlja med hojo, dokler se zadnja skupina ne približa in oddalji, pogled pa se ustavi na tišini makadama, polj in gozda v daljavi. Pretresljivo glasen film molka, slik in zvokov; če bi ga imeli možnost pogledati v šoli, kaj bi ob njem doživeli in povedali dijaki? (Kratki filmi šolam zaradi avtorskih pravic še niso dosegljivi. Razen če povabiš avtorja, tako smo na šoli doživeli Roka Bička in njegov kratki film *Pot v Benetke*).

Druga izbira bi bil Aki Kuorasmäki s filmom ***Druga stran upanja*** (film istega režiserja *La Havre*, 2011, smo si z dijaki ogledali). *Druga stran upanja* prikazuje sirskega begunca Khaleda, ki nenačrtovano prispe v Helsinke (na Poljskem je moral zbežati pred nasilneži). Zmeden zaradi nerazumne birokracije (primerjaj film *Jaz, Daniel Blake*, Ken Loach, 2016) iz zbirnega centra zbeži na ulico in se zaposli v restavraciji; vodi jo nekdanji prodajalec srajc, ki se je pravkar odločil zaživeti na novo. Duhovit, tudi absurden, poetičen in topel film, na letošnjem Berlinalu nagrajen s srebrnim medvedom. Verjetno je njegova glavna tema upanje, ki ga lahko damo drug drugemu, ko mu pomagamo pri najbolj preprostih dejavnostih, a so vse pomembne, ko gre za preživetje.

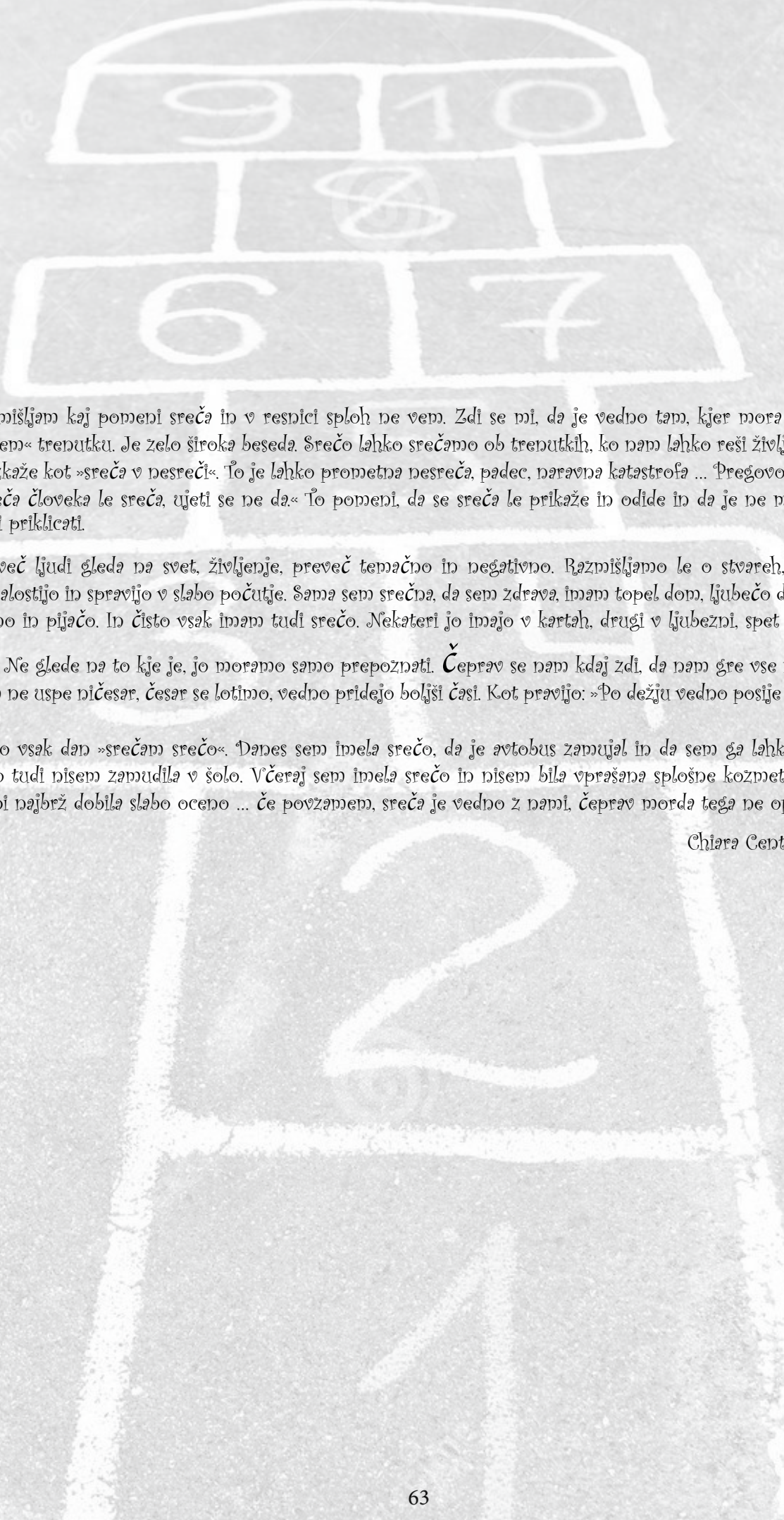
Tretja izbira je dokumentarni film Gianfranca Rossija *Odprto morje*, 2015, o dvanajstletnem Samuelu, ki živi na Lampeduzi, simbolni meji med Evropo in Afriko. Ta otok ne bo nikoli več običajen otok. In otrok, doma na tem otoku, ki hodi v šolo in rad strelja s fračo, ni več običajen otrok.

Kakšni otoki smo mi sami?

Oktobra, 2019

prof. Lidija Golc

Razmišljam kaj pomeni sreča in v resnici sploh ne vem. Zdi se mi, da je vedno tam, kjer mora biti ob »tistem« trenutku. Je zelo široka beseda. Srečo lahko srečamo ob trenutkih, ko nam lahko reši življenje in se izkaže kot »sreča v nesreči«. To je lahko prometna nesreča, padec, naravna katastrofa ... Preговор pravi: »Sreča človeka le sreča, ujeti se ne da.« To pomeni, da se sreča le prikaže in odide in da je ne moremo sami priklicati.

Preveč ljudi gleda na svet, življenje, preveč temachno in negativno. Razmišljamo le o stvareh, ki nas razžalostijo in spravijo v slabo počutje. Sama sem srečna, da sem zdrava, imam topel dom, ljubečo družino, hrano in pijačo. In čisto vsak imam tudi srečo. Nekateri jo imajo v kartah, drugi v ljubezni, spet tretji v šoli. Ne glede na to kje je, jo moramo samo prepoznati. Čeprav se nam kdaj zdi, da nam gre vse narobe, nam ne uspe ničesar, česar se lotimo, vedno pridejo boljši časi. Kot pravijo: »Po dežju vedno posije sonce.«

Čisto vsak dan »srečam srečo«. Danes sem imela srečo, da je avtobus zamujal in da sem ga lahko ujela. Zato tudi nisem zamudila v šolo. Včeraj sem imela srečo in nisem bila vprašana splošne kozmetologije, saj bi najbrž dobila slabo oceno ... Če povzamem, sreča je vedno z nami, čeprav morda tega ne opazimo.

Chiara Centa, 3. Ka

Urednici: Natalija Govekar 3. Ka
Rea Mandić, 3. Ka

Sodelovali so še:

Lara Zver, 3. Ka
Iza Hribar, 3. Ka
Maja Lever, 3. Ka
Adriana Majanović, 1. Fb

Slikovno gradivo:
Lea Štubljar, 1. Za
Adriana Majanović, 1. Fb
Ana Čater, 4. Kb
Suana Begić, 1. Zb

Internetno slikovno gradivo

Mentorica: Nevenka Tomšič - Iskra
Oblikovanje in prelom: Jasna Perinčič Manfreda

B A C I L

Glasilo dijakov Srednje šole za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo v Ljubljani

ISSN 1048-1173

Številčenje: 1997, št.1

Ljubljana (Zdravstvena pot 1); Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo

UDK 373.5 (497.4) Ljubljana

Naklada: 250 izvodov

Tisk: ART PRO

Izdal in založil: ART PRO

Ljubljana, februar 2020